

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ మే నెల 2-వ తేది శుక్ర వారము

MADRAS, FRIDAY 2nd MAY 1930.

శ్రీ ప్రమాదూతనామ సంవత్సర వైశాఖమాస శుద్ధ చవితి

సంచిక ౨౬
No. 26

అమృతాంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. బాముపుబొట్ట
లాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారడోలును.
లోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
బావుల దూపుమాపును. తగ్గుతున్నచోను
మరచును తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
తలనొప్పులను దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేహము
అలో గూడ వాడుచున్నాడు.

BEST INDIAN PAIN-BALM

గొప్పగొప్ప వారిచే

జేలకుజేలు యోగ్యుల

వత్తములు పొందియున్నది

వలసగావ. పీటీ నూరి కొను

మోసము గలుగును.

చక్కని దబ్బితో వలస పీసా 1-4-0-0

దబ్బక 1-4 రు 0-0-0

ప్రతియింట ముఖ్యముగా ఉంచును

అమృతాంజనం డివి

6, 7 రంబు కెట్టప్పి, బ్రహ్మ

409, ప్రెసిడెంట్, పోర్టు, బొంబాయి.

స్వల్ప దర!

ఫలమధికము!!

పూర్తితృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

గోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, వడినెము, దగ్గు, గూరలు, కిటి
లముచేత బుద్ధులగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయిండు నొప్పి, అచరతేర్ల కాలమందు తలనొప్పి,
చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇక ప్లేగుయంజు ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన
వాడు, స్నానమునాడు (కర్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకులలో నమలి మింగవలెను.
సాంక్రామిక లోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేనించిన ఆరోగ్యదృఢాంగు లగుదురు.
ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 800 మాత్రలుగల సీసా 1-8 4 అలవలసిన ప్రతిజా
త్రుతోకలను! వారకును. పోర్టు మూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:-

మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బ
లమువలన గల్గియుండు సమస్త వ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి త్రాణము.
రక్తవృద్ధిని కలుగజేయును. పంకితపాటుకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పొడనుపొడను ఉత్సాహమునింపును.
అలసినవైన స్త్రీలకు నెత్తినడుమ (నెత్తినోరు చాల మెత్తగావుండుటవలన) మాట్లాడను నడువనుకాని పిల్లలకు పంజీవివంటిది.
6 కొన్నుల సీసా 1-8 రు 1-0-0. పోర్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

మాన సోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (వది అణాలు)

జల శుభ్రము! (పోర్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము!
కీరముతో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి నైత్యవ్యాధి
కీమాత్రలు శివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అప్రేరితలం,
అగ్నిమాంద్యము, అలిదానాము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, కిరణులు,
త్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు చేర్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను పెంబునే మాన్పును.
ఇందు అనేక పీషధులు చేరినవి. అనుభవముగల మేషధ
మగుటచేతను వరమహాస్పత్రయ యిని చెప్పవచ్చును.
పిక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరుగానా:- (28)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోర్టు నిడుమొలు, ఎలకురు, కృష్ణాజిల్లా

"బంగారు వెండి, మణులచే పొడగబడిన నగలకొరకు"
క్రిందవారియెద్దకు వెళ్ళుడు.

క ర మ్ చంద్ చా బిల్ దాన్

చే నా బ భా రు రో డ్డు మ ద్రాసు.

వారికి క్యాటిలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

శిర్డీమండే
పినికారి

మ టి య చ ర న ము

గనెరియా (నెగ)కు కుతారము, పి నూలులలో గుంజము కలంగును
అ కిరణాగ్నిరాశిలో పొందినది. జల దబ్బి 2-4-0 దీని కనుపానం పెంపనలైలం బొమ్మ 2-0-0 పెంపును ఖర్చుతో 5-12-0

నుధాసారము, నవాయికి రాజ్యోషధము సీసా 4-0-0

20-1

గంధర్వశాస్త్ర, యాజువరము, గోదావరిజిల్లా.

7

జాతక మార్తాండము

8వ భాగము అచ్చు తయారైనది. యిందు పీలగ్నమును
పీలగ్నము ఎక్కడనుండిన యే యే ఫలములనిచ్చునో అవివి
మంతయు మేవలగ్నములగాయితు వివరింపబడును. అఖిలజాతి
యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా జ్ఞోకార్యములతో భా
వాయబడినవి. జల రూ 1-8-0. పోర్టు ఖర్చులు జేయ.

ఆకల్ల వెంకటేశ్వరస్వామి, గోపాలపురం
05-2 కొత్తబాపా, గోదావరి జిల్లా

అయిదుసంసల బహుమానము

వివరములకు వెంటనే వ్రాయుము.

విద్యావగ్ధులయెత్తము. 400 బ్రతులు. ప్రతి భా 2-0-0.

మేనేజరు, విజ్ఞానపత్రిక, అనంతపురము.

ది మద్రాసు సదరన్ మరాటా రైల్వే కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ లిమిటెడ్

ఎస్. అండ్. యస్. ఎస్. రైల్వే కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ లిమిటెడ్ రాయపురం, మద్రాసు వారికి 1930 జూన్ మాసమున దినపత్రమున బియ్యమును సొసైటీ స్టోర్స్ రాయపురములో డెలివరీ యివ్వగలవారు తమ టెండర్లను కార్యదర్శి, మేనేజరుగారి పేరిటే పంపుకొనవలయును. సదరు టెండర్ల 14-5-1930 తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకు వచ్చినచోటిని మాత్రమే అంగీకరించబడును.

శ్రేష్ఠమైన నెల్లూరు బియ్యం,
రామసాగరం బియ్యం నాణ్యమైన.
నాణ్యమైన పిపాణి బియ్యం

టెండరు ఫారములును వాటి నిబంధనల కొరకు కార్యదర్శి, మేనేజరుగారివద్ద రు 2- సొమ్ము చెల్లించిన పిదప లభింపవచ్చును. ఈ సొమ్ము మరల వాపసు చేయబడదు.

రాయపురం } డబ్లియం. ఆర్. హెన్రీజి,
26-4-1930 } కార్యదర్శి, మేనేజరు.

శూలనొప్పి
త్వరలో
కుదురును

పసిపిల్లలు మాత్రమేగాక పెద్దవారుకూడ నిరంతరము జనానంతరము లేక నీళ్లను త్రాగినప్పుడు కఠినమైన నొప్పిచే బాధపడుచున్నారు. మిక్కిలి కుప్రసిద్ధమైనవి.

దీనిపైననే గడచిన అనేక సంవత్సరములనుండి ప్రపంచ మంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. శూలనొప్పి, అతిసారము, ఉదయమునందు గలుగు తిమ్మిరివాయున మొదలగునవి త్వరలో నయముచున్నవి.

అకస్మాత్తుగా గలుగుటకై వ్యాధులకు చేంబర్లెన్స్ శూలనొప్పి అతిసారనివారణి ఎప్పుడును దగ్గర చేకావలిగా నుంచుకొనవలెను. ఏలనగా శూలనొప్పి, తిమ్మిరివాయువు కలరా, అతిసార మొదలగునవి తలచుగా ఉన్నట్టుండి అధికమగుచున్నది.

10-1

చేంబర్లెన్స్ శూలనొప్పి నివారణి 2

ప్రపంచమందటను చాలకాలమునుంచి విఖ్యాతమైనది. శిశువధము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక గణ విచ్చును.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co,
Des Moines, Io U. S. A.

CHAMBERLAIN'S

శూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూచీయైన నివారణి
కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారణి

రాజమోహన హేరాయిలు

శ్రేష్ఠమయిన నువానగల తిలనూనె

తిలనొప్పి, మాడుపోటు, చుండ అకాలముగా వెంట్రుకలు నెరయుట, శిశువేడిమి మొదలగువాటిని హరించి మొదడుకు చల్లదనమును, బుద్ధి శామును, కలిగించి వెంట్రుకలను నల్ల పరిచి వృద్ధినించుచును.

1 సిసా రు 1 8 సిసాలు రు 2-10-0

వి. వి. 4 రులు ప్రత్యేకము

వి. వి. అండ్. యస్. ఆయుర్వేదము, పెరేదేవి, నెల్లూరుజిల్లా

రాజమార్గము

ఆరోగ్యమునకు సాభాగ్యమునకు అభ్యుదయమునకు రాజమార్గము

కామశాస్త్రము

ఉచితముగా తపాలకూలీతో సహా పంపబడును. మివిలాసమును వ్రాయుడు -

ఆ తంకని గ్రహ కృప ధా ల య ము
26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

వివిధ రాష్ట్రములు

సత్యాగ్రహవార్తలు

ఉప్పుపన్నును రద్దుచేయవలయునను ఉద్దేశము లేదని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 30:—బొంబాయి ప్రభుత్వము వారి క్రింది ప్రకటన గావించుచున్నారు. ఉప్పు సత్యాగ్రహమునకు ఉప్పుపన్ను రద్దుచేయ బడునను వదంతులు ప్రబలుటచే ఏర్పడుటలో సంబంధము అధికమైనది. కొందరు ఆర్థికరీతిని రద్దు చేయుచున్నారు. మరికొందరు తక్కువగా సరకులను కొనుచున్నారు. ఇందునల్ల గ్రామములందు ఉప్పుధర అధికమైనది. ఈ సందర్భమున ఉప్పుల పన్నును రద్దుచేయవలయునను ఉద్దేశము ప్రభుత్వమువారి కెంతమాత్రము లేదని ప్రభుత్వవారు ప్రకటించుచున్నారు. ఎర్ర ములు కురియు లోపుగ ఏర్పడుట తమకు కావలసినంత ఉప్పును స్థాపనచేసికొనవలెను లేకున్న ఉప్పు తోమము ఏర్పడవచ్చును. (ప్రీ. ప్రె.)

శాసనోల్లంఘనోద్యమము

సర్ హ్యూబ్ కుక్ గారి అభిప్రాయములు

బొంబాయి ఏప్రిల్ 29:—అంగ్లేయుల సంఘ సమావేశము నకు అధ్యక్షతవహించి సర్ హ్యూబ్ కుక్ గారి రిట్లు చెప్పితి. దేశమునందు ప్రారంభింపబడిన శాసనోల్లంఘనోద్యమము దౌర్జన్యమునకు పరిమించుటకు ఈ సంఘమువారు గమనించుచున్నారు. ఈ విషయమే శాంతిని సహజమునకు బద్దులైన ప్రభుత్వమువారిలో ఈ సంఘమువారు ఉత్తరప్రశస్తి త్రములను జరుపుచున్నారు. శాసనోల్లంఘనోద్యమము వల్ల అల్పసంఖ్యాకులయందు సంబంధము అధికమైనది.

సంయుక్త రాష్ట్రములలో గవర్నరుగారు

డివిజనలుక మిషనరులతో సంప్రదించుట

లక్నో, ఏప్రిల్ 29:—సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరు సర్ మాల్కము హాయిలిగారు, సర్ జార్జి లాంబర్ట్, బాబరి నవాబుగార్లు నేటిదినము నానినూలుపండి ఇచ్చటికి వచ్చిరి. రాష్ట్రమునందలి డివిజనలు కమిషనరుల సమావేశము లక్నో డివిజను కమిషనరుగారి ఇంటిలో నేటిదినము జరుగును. ఈ సమావేశమునకై వీరు వచ్చియున్నారు. ఈసభయందు రాష్ట్రమునందలి రాజకీయపరిస్థితులపై చర్చ జరుగును. (అ. ప్రె.)

తమిళనాడు సత్యాగ్రహము

తిండివనము ఏప్రిల్ 29:—దక్షిణ ఇండియాలో ఉప్పు శాసనమునుల్లంఘించిన వారిలో మొదటివారగు చిదంబరం నయ్యప్పగారు తిండివనంలో ఒక గళ జరిపిరి. చిదంబరం నయ్యప్పగారు, బెంగళూరు ఆదినారాయణ, టి. వి. యస్. కుమారస్వామిశెట్టి, యం. వి. సుదర్శననాయుడుగార్లు ఉప్పు సత్యాగ్రహమునంగిరియు. బ్రిటిషుసరకుల బహిష్కరణము గురించియు, ఉపన్యాసముల నొసగిరి సభ ముగిసిన పిమ్మట విదేశీవస్త్ర దహనము జరిగినది

ఒక వాంటిరునకు కాళ్లు కాలుట

కాన్పూరు, ఏప్రిల్ 30:—డాక్టరు జవహర్లాలుగారి కుమారుడు శ్రీయుత మహేంద్రహోటాగారు 28 వ తేదిన కాన్పూరుజిల్లా చాంపాల్ గ్రామమున 9 మంది యువకులతో ఉప్పును తయారుచేయుచుండిరి. పోలీసువారు అచ్చటికి రాగా నే వాలంటీరులు చేతులుపట్టుకొని ఉప్పుచుట్టు నిలచిరి. పోలీసువారు వాలంటీరుల వలయుమును భేదించలేకపోయిరి. పోలీసువారిలో ఒకరు ఎర్ర మాడనిసమయమున వాలంటీరుల కాళ్లు గుండ చేతులను లోనికిపోనిచ్చి ఉప్పునీళ్లు కాగుమన్ను కుండను క్రిందికి దొర్లించెను. అందుచే రోహాటాగారి కాళ్లు చేతులు కాలిపోయినవి. (ప్రీ. ప్రె.)

పెషావరు ఉదంతము

అల్లరులను గురించి విచారణ సలుప

వి. జె. పటేలుగారిని సందేత నెహ్రూగారు

నియమించుట

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 30:—వి. జె. పటేలుగారు నేటి దినము అలహాబాదునకు వచ్చిరి. సాయంకాలము జరిగిన సభ యందు పటేలుగారు ప్రభుత్వవిధానమును ఖండించుచు మాట్లాడిరి.

పిషావరులో 23 వ తేదీని జరిగిన అల్లరులగురించి విచారణ సలుపుటకు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘపు అధ్యక్షులగు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు రోక విచారణసంఘమును నియమించి ఆసంఘమునకు పటేలుగారిని అధ్యక్షునిగా నేర్పించిరి. విచారణ ఎప్పుడు ప్రారంభమగునో ముమ్మందు ప్రకటించబడును. (అ. ప్రె.)

సిహానరు వార్తలు

లాహోరు, ఏప్రిల్ 30:—ఇండియా ప్రభుత్వపు విదేశ కాంగ కార్యదర్శి యగు హమెలు గారు నేటిదినము సిహానుండి పిషావరుకు వాయువిమానమున వెళ్లి అచ్చటి ఉద్యోగులతో అచ్చటి పరిస్థితులగురించి ఆలోచించిరి. పిషావరునుండి వచ్చు వార్తలన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు సెన్సరు చేయుచున్నారు. (ప్రీ. ప్రె.)

విదేశ వస్త్రబహిష్కరము

పండిత మాళవ్యాగారి ప్రచారము

కలకత్తా వర్తకులు బహిష్కారోద్యమమున చేరుట
కలకత్తా, ఏప్రిల్ 30:—బట్టల సంఘము, మా ర్వాడి వర్తకసంఘము, కలకత్తా వర్తకుల సంఘము ల ప్రతినిధులు నేటిదినము మధ్యాహ్నము పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారి తో కలసి 4 గంటలకాలము విదేశవస్త్రముల బహిష్కరణము గూించి ఆలోచించిరి. ఖడ్గరు స్వదేశీగుడ్డలనే భారతీయులు కోరుచుండుటచేతనూ, టారిఫుబిల్లుపట్టి ఆసమృతిమాపుటకునూ కలకత్తా బట్టల వర్తకులు 1930 సంవత్సరము డిసంబరు నెలాఖరు వరకు విదేశవస్త్రములకు ఆర్డరు నివ్వగూడదనియు ఈ తేదీ పిమ్మట 1931 సంవత్సరము ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ వరకు పండిత మాళవ్యాగారి అనుమతి పొందక విదేశవస్త్రములకు ఆర్డరు నివ్వ గూడదనియు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి.

ది ఆంధ్ర పేపరుమిల్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, రాజమండ్రి.

మంచిపల్పు తెల్లని కాగితములు తయారు అగుచున్నవి
కొత్తవేపరు మెషీనరీ ఖరీదుచేసి మిల్సు వృద్ధిచేయుటకై
చాలామంది కోరికపైన కొన్ని షేర్లు మాత్రము

అందరికిని షేరు 1-కి రూ 100 చొప్పున కొద్దిరోజులవరకే ఇవ్వబడును. చాలామంది ఆతురతగా నున్నారు గనుక త్వరలోనే షేర్లు భర్తీ అగును. గనుక వలయువారు వెంటనే షేరు 1-కి రూ 50 తో ధరఖాస్తు పంపవలయును. మొదట ధరఖాస్తు చేసినవారికి ప్రథమముననే షేర్లు ఇవ్వబడును.

ధరఖాస్తు ఫారములకొరకు మేనేజరుగవజింట్లు అయిన మోతే వైడా కంపెనీ వారికి వ్రాయవలయును.

పత్రికాకార్యాలయములు సోదావేయబడుట
కలకత్తా, ఏప్రిల్ 30:—నిన్నటిదినము ఉత్తర
కలకత్తాయందు విదేశీవస్త్రదహనము జరిగినది. వివరములు
అధ్యాపక అమృతబజారు పత్రికలయందు ప్రకటింపబడెను.
విదేశీవస్త్రదహనమునకు సంబంధించిన ప్రకటనలు గల పత్రి
కలను స్వాధీనపరచుకొనుటకై పోలీసువారు అధ్యాపక అమృత
బజారుపత్రికా కార్యాలయములను సోదావేసి కొన్ని పత్రి
కలను తీసికొనిపోయిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

బొంబాయి

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 30:—స్వదేశ ఉద్యమము వివ
రములను తమలో తాము కలిసి ఆలోచించుకొని నిర్ణయము
తెలిపెదమని విదేశీబట్టలవర్తకము కాంగ్రెసువారిని కోరుటచే
రాష్ట్రీయ ప్రాథమిక కార్యకర్తలమువారు పిలిచిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

పంజాబు

లాహోరు, ఏప్రిల్ 30:—

డాక్టరు ఆలం, సత్యహాలుగార్లు అరెస్టు కాబడినప్పుడు
కాంగ్రెసువారు సగరమునందలి విదేశీవస్త్రముల దుకాణముల
ఎదుట పికెటింగు ప్రారంభించిరి. కాంగ్రెసుదూకాణములవారు
తప్ప మిగిలిన వారందరూ విదేశీవస్త్రముల వ్యాపారము మాను
కొనుటకు అంగీకరించిరి. అందుచే ఇతర అంగళ్లను వదిలి ఈ
కాంగ్రెసు అంగడులయెదుటనే పికెటింగు జరుపవలయు నని కాం
గ్రెసువారు తీర్మానించుకొని యున్నారు. (ప్రీ. ప్రె.)

వర్తకుల మధ్యవర్తిత్వమువారి
తీర్మానము

అమృతనగరము, ఏప్రిల్ 29:—వర్తకుల మధ్యవర్తి
త్వమువారు నేటిదినము ఈక్రిందితీర్మానము గావించిరి:—
దేశమునందలి రాజకీయోద్యమము శాంతింపనిచో ఇంక
యూ ఇంగ్లండుల వర్తకము సంపూర్ణముగ విచ్ఛిన్న మగును.
వర్తకులు తమ కాంట్రాక్టులను రద్దుచేయుచున్నారు. వర్తకము
చెడుటచే వర్తకలలో సంపదము అధికముగ నున్నది. పరిస్థి
తులు విషమముగ పరిమించుటకు పూర్వము ఇండియా ప్రభు
త్వమువారు ఇండియాపత్రిక పౌరస్వపరిస్థితుల నేర్పరచుటకై
తగులవర్తక తీసికొనవలయునని ఈసంఘమువారు కోరుచున్నారు.
(అ. ప్రె.)

సంయుక్త కార్యములు

కాన్పూరు, ఏప్రిల్ 30:—కాన్పూరులో విదేశీవస్త్ర
బహిష్కారోద్యమము నిన్నటిదినము ప్రారంభమయ్యెను.
ఉదయం 30 మంది బాలురు సరిసియ ఘట్టమునకు వెళ్లి
అచ్చట గంగలో స్నానముచేయుచున్న స్త్రీలతో విదేశీవస్త్ర
ములను బహిష్కరించవలయు నని బోధించిరి. 8 గంటలకు
పికెటింగు ప్రారంభమయ్యెను. శ్రీమతి జవహరిలాల్ నెహ్రూ
సతి, గిరిధరలాల్ సతిగార్లు మరి 10 మంది స్త్రీలు పికెటింగు
జరిపిరి. పదిమంది వర్తకులు తప్ప మిగిలినవారందరూ విదేశీ
వస్త్రములను విక్రయింపజేయకు అంగీకరించిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

కెయిరాజిల్లా ప్లీడరుకు నోటీసు

కెయిరాజిల్లా ప్లీడర్లసభలో తీర్మానము

నదియాదు, ఏప్రిల్ 29:—కెయిరాజిల్లా జడ్జిగారు రాం
భాయి ఫకీరుభాయి పటేలుగారికి యీక్రిందితీరిగా నోటీసు
జారీచేసిరి. రాంభాయి ఫకీరుభాయి పటేలుగారు బోర్న్
దుల్హా ప్లీడరుగా నున్నారు.

మీరు ఏప్రిల్ 9 తేదీ 20 తేదీ మధ్యకొద్దు కచ్చేరీ అధి
కారవరణప్రదేశములో కొన్ని యుపన్యాసము లాసంగిరి
గనుకను సదరు ఉపన్యాసములు ప్లీడరీస్పత్రి నిబంధనలకు వ్యతి
రేకముగా నున్నందున సదరు రాంభాయి పటేలుగారు
యీనెల 30 తేదీని జిల్లాజడ్జిగారియెదుట హాజరై తమ నిర్దో
షిత్యమును నిరూపించుకొనవలయును.

ప్రతితిగా నోటీసు జారీ చేయ బడినందున రాం
భాయి పటేలుగారు యీజాతీయ సమరమందు వెనుకంజ
తేయక దైర్యముతో పోరాడవలసి యున్నదనియు మిగిలిన
సహచరులగు ప్లీడరు లందరూ వారికి సహాయముగా తోడ్పడ
నిశ్చయించి రనియు కెయిరాజిల్లా ప్లీడర్ల సభచేసి తీర్మా
నించిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

శ్రీ శంకరలాల్ బాంకర్లు, శ్రీగుల్జరిలాల్ నందగార్లు
కరాచీ, మే 1:—శ్రీ శంకరలాల్ బాంకర్లుగారును అహ
మదాబాదు కార్మికసంఘకార్యదర్శి నందగారును గాంధీగారిని
దర్శించుటకు వచ్చిరి. శేపు గోద్రాలో వామను ముఖర్జీగారు
సత్కారముగా మొనరించుటకు మహాత్ముని అనుమతిని కోరుటకు
ముఖర్జీగారి మిత్రు డొకడుగూడ వచ్చెను. (అ. ప్రె.)

తెనాలి

సత్యాగ్రహనివహనము

తెనాలి పట్టణముందుగాడ కేపటినుండి పట్టణ కాం
గ్రెసువారు వసూలుకు బయలుదేరబోవుచున్నారని గాన తెనా
లి ప్రజలందరూ శక్తికొలది సహాయముచేసి ప్రస్తుత ఉద్య
మమునకు తోడ్పడ గోరుచున్నారు. చందాల నిచ్చినవారు
కాంగ్రెసు కమిటీవారి రసీదును పొందవలసినది.

కె. యన్. సింహా,

తెనాలి కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి.

శ్రీలక్ష్మీనరసింహ్యం వర్కుస్

మ్యాన్ ఫ్యాక్చరింగ్ జ్యూలర్స్

దైమండు మచ్చెంటు కమీషను యేజంట్లు,
అండు కెట్టర్.

మేనేజరు

ఎమ్. సత్యనారాయణాచారి

8 కాశీకెట్టివీధి,

మదరాసు.

‘ఆనంద’ వచన గ్రంథరత్నమాలా

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము

చక్కనిశైలితో, సుందరమైన పటములతో నున్నవి

	చక్కనిశైలితో, సుందరమైన పటములతో నున్నవి	రు. అ. పై.
ఆదిపర్వము	3 సంపుటములు	4 0 0
సభాపర్వము	1 "	1 8 0
విరాటపర్వము	1 "	1 6 0
ఉద్యోగపర్వము	2 "	2 12 0
శాంతిపర్వము	6 "	7 4 0

ఇతరసంపుటములు క్రమముగా వెలువడును. వలయువారికి ఇతరపుస్తకములపట్టి పంపెదము.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనంద ముద్రణాలయము, మద్రాసు.

ఏషియనుఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

బొంబాయి

1910 సం.లో స్థాపితము.

ఆంధ్రదేశమున, ప్రతిజిల్లాలోను, పట్టణములోను, సమర్థులగు ఏజెంట్లు
కావలసియున్నారు. పని గ్యారంటీ చేయువారికి మంచి కమీషను లేక
జీతము లివ్వబడును—1928-వ సంవత్సరాంతమున పాలసీదారులకు
రు. 1000 లకు రు. 36 లు లాభం పంచిపెట్టబడినది.

ప ర. ములకువివేకనాథే యుడు.

మేనేజరు—బ్రాంచి గుంటూరు లేక విజయనగరం.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్,

స్థాపితము 1923 సం. 10 రం.

మ చి లీ ప ట్ట ము

ఈ బ్యాంకుయొక్క బ్రాంచి త్వరలో హైదరాబాదు పట్టణమునకు తెరువబడును. అచ్చట కొందరు
పురప్రముఖులు కొరుటలన 200 వాటాలు చందాగా ఇచ్చు నిశ్చయింపబడినది. నైజాము డివిజియన్యొక్క యు
నిక్రిడాబాదుయొక్క యు వాత్సల్యము మాత్రమే వాటాలు అలాట చేయబడును. ఈ నెలఖతులోగా వాటాబా
దితా ముగించబడును.

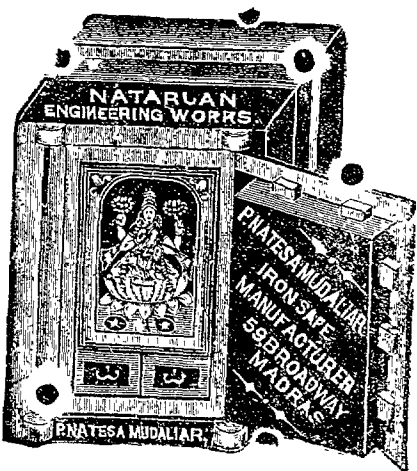
మేరు జీకటికి రు. 100. ప్రస్తుతము రు. 50 చొప్పున వసూలు చేయబడును. ఇతర విషయములు దరఖాస్తు
మీద తెలుపబడును.

డో. కో. శాస్త్రి, యం. వ. నెక్రటరీ.

స ర స ము

దృ ఢ మై న ది

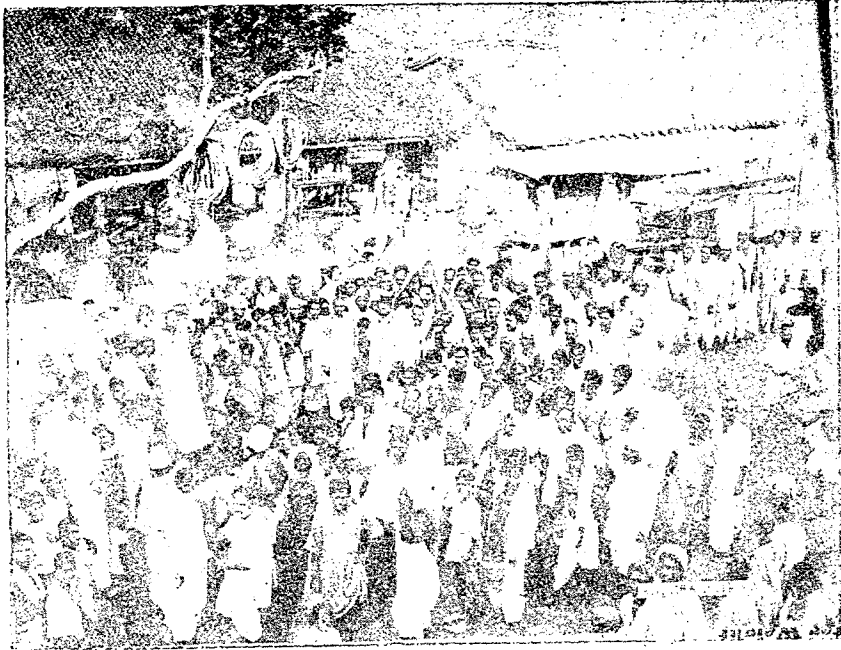
న మ్మ క మై న ది

సిలండర్లు, సాఫ్టింగ్లు, నట్లు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయప్పిల్ల వీధి, పెద్దనాయకపేట, మద్రాసు.
మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఉత్తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

రామచంద్రపురం సత్యాగ్రహదళము

ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘ సూతనాథ్యక్షులగు బిక్కిని వెంకటరత్నంగారు ధ్వజము చేబూని ముందు నడచుచున్నారు.

మదరాసులో 144 సెక్షను

సెక్షను జారీచేయబడిన వాలంటీరులలో కొందరు. కుడినుండి ఎడమకు: (కూర్చున్న వారు) తంబు గారు, సటరాజను, సుబ్రహ్మణ్యంగార్లు. నిలచినవారు: ఆర్. పి. అయ్యరు, జమదగ్ని నాయకరు, ఆకూరి అనంతాచారి మున్నగువార్లు.

(ప్రె. ఫో. బి.)

1

ఆర్. కె. నాయురుగారు

కేరళ యువై టెను ప్రేమింగుకంపెనీ యజమాని. విరుప్పేనులాపాలీను ఉద్యోగిగ చేరి పోలీసు దౌర్జన్యమును నిరసించుచు రాజీనామానిచ్చిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

2

శ్రీమతి అంగవచ్చమ్మగారు

సత్యాగ్రహ సభ్యురాలు. ఈమెకు గూడ 144 సెక్షను జారీచేయబడెను. ఈమె శివరమునందు పడియున్న వాలంటీరుల చికిత్సయందు కడుశ్రద్ధవహించుచున్నది. (ప్రె. ఫో. బి.)

3

శ్రీమతి దుర్గాబాయిమ్మగారు

మదరాసు సత్యాగ్రహోద్యమ నాయకురాలు. ఈమెకుగూడ 144 సెక్షను ఉత్తరు వందజేయబడెను. (ప్రె. ఫో. బి.)

మే దినోత్సవము

కలకత్తా పోలీసుకమిషనర్ బెదరింపు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 30:— మే దినోత్సవ సందర్భమున ఆర్డెకారులును, బచ్చులును పరుగిడవను పుకార్లను విని, అట్లు భయపడినవో తై సెన్సలను లాగివేసెద నని పోలీసు డెప్యూటీ కమిషనరు ప్రకటించియున్నాడు. (ప్రె. ప్రె.)

పోలుకొండ

నేడు 27 తేదీని వాగ్రాము లందరు ఖద్దరు ధరించి విశ్వదాత దేశోదారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారిని బంధించి నందులకుగాను జాతీయపతాకమునొద్ద ఒక అరగంట వేపు ప్రార్థనలు సత్పిరి. తిక్కిన ఆంధ్రనాయకుల గౌరవార్థముగూడ ప్రార్థనలు సత్పిరి. అర్చనయిన నాయకుల శ్రద్ధ పరు సగా చదువబడనవి. పతాకాభినంగము గావించిరి.

ఆదిరాజు అమృతేశ్వరరావు

యావద్భారత సత్యాగ్రహము

(10)

స్త్రీల సన్నాహము

లాహోరులో స్త్రీల డిరేగింపు

ఆరుగురు వర్తకులు విదేశవస్త్ర వ్యాపారమును విరమించుట

లాహోరు, ఏప్రిల్ 30:— నేడు ఉదయమున లాహోరులో చాలమంది స్త్రీలు ఇతరవలంటీరులును గొప్ప డిరేగింపు జరిపిరి. పిమ్మట విదేశవస్త్రవిక్రయశాలలవద్ద పికెటింగు ప్రారంభించిరి. ఒక వస్త్రము వరకును విదేశవస్త్రవిక్రయమును విరమించెదమని ఆరుగురు వర్తకులు ప్రమాణపత్రములను వ్రాసి యిచ్చిరి. పురుష వలంటీరులనుగూడ చాల దుకాణములయొద్ద కాపలాయుంచిరి. పిమ్మట ప్రతి చతుష్పథమువద్దను పోలీసు దళములు నిలిచియుండెను. (ప్రె. ప్రె.)

గవర్న మెంటు సభకర్త భార్యలు కుమార్తెలు ఉప్పు ఛేసిరి

హుద్దీలో శిక్షాపరంపరలు

హుద్దీ, ఏప్రిల్ 29:— సత్యాగ్రహులు అరెస్టుచేయుటవల్ల అంకోలాలో యీ నెల 26 తేదీన హర్తాళము జరిగినది. 5 గురు అరెస్టుచేయబడిరి. 4 గురికి 5 నెలలు కఠిన శిక్ష, ఒకనికి 8 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

24 తేదీన కర్నూలులో ముగ్గురు అరెస్టుచేయబడిరి. వీరు ముగ్గురు ఉప్పు ఛేసిరి. ఇంకొకరు ఉపన్యసించినందులకై అరెస్టుచేయబడిరి. ముగ్గురికి 14 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడెను. మిగిలిన వారందరికి 7 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

కుంటూరు ఒకరు 26 తేదీన అరెస్టుచేయబడిరి. 10 నెలలు కఠినశిక్ష. 20 మణుగుల ఉప్పు అంకోలాలో అమ్మబడెను.

కుమ్మలోను పరిసర గ్రామములలోను కాసనోల్లంఘనము జరిగెను. 500 మంది గ్రామస్థులు 500 బుట్టలతో ఉప్పు తెచ్చిరి.

గవర్న మెంటు సభకర్త భార్యలు కుమార్తెలు కూడ కాసనోల్లంఘనము చేసిరి. (ప్రె. ప్రె.)

‘ఐరోపియనులను చంపదలచిరి’

చిట్టగాంగు దాడినిగూర్చి ఐరోపియనుడు దెల్పునంతలు

పురపాలక సంఘాధ్యక్షుని నాయకత్వము

చిట్టగాంగు, ఏప్రిల్ 30:— పురపాలక సంఘాధ్యక్షుని పిలుపున అన్ని పక్షములకును జేరినపురజనులు సమావేశమై, యిటీవల జరిగిన దురంతములను ఖండించిరి. మరియు ‘విప్లవ కారులను బట్టుకొనుటలో ప్రభుత్వము నకు సహాయ పడవలయు నని ప్రజలు కోరబడిరి. రాత్రి లందు పురజనులు 8 ఘంటలకు తరువాత వీధిలోనికి వెళ్ల కూడదనెడి ‘కర్ఫ్యూ’ ఆర్డరును యింకనూ తీవ్రమొనర్చి రాత్రి లందు 10 ఘంటలు మొదలుకొని పుడయం 4-30 ఘంటల వరకు నైన్యము కాపలాయుంచవలయు నని ప్రభుత్వమును కోరబడెను.

ఐరోపియనుని కొత్త సంగతులను వినిపించుట

పోర్టు బ్రెస్టునకు జేరిన రెయిమ్ మెన్ గారును మరి యిద్దరు ఐరోపియనులును సభకు హాజరయిరి. ఏప్రిల్ 18 న తారీఖునాటి యాభయంకర నిశాస్పత్తంతములను రెయిమ్ మెన్ గారు వర్ణించిరి. తిరుగుబాటు దారులు టెలిఫోను తంతులను కోసివేసి ఆయుధాగారములను చెండింటిని యొకేసారి దండెత్తి మృండుగురిని చంపియుండిరి. చంపివేయబడిన తిరుగుబాటుదారుడగు యొకని జేబులో ఐరోపియన్ క్లబ్బుయొక్క పాముయుండెను. ఇందునుబట్టి ఆయుధాగారములపై దండెత్తి తుపాకులను సంపాదించినపిదప క్లబ్బులో గుడ్ ఫ్రైడే సందర్భమున జేరియున్న ఐరోపియనులను వారు చంపదలచియుండుట విదిత మని రెయిమ్ మెన్ గారు వక్కాణించిరి. (ప్రె. ప్రె.)

ప్రెస్ ఆర్డినెన్సు

కలకత్తాలో ముఖ్యమైన పత్రికలు ప్రకటన మానివేయుట

లాహోరుపత్రికలవద్దనుండి సెక్యూరిటీ కోరబడుట

కలకత్తా, మే 1:—ప్రెస్ ఆర్డినెన్సు ననుసరించి ధరా వత్తు చెల్లింపవలయునని ఈ దిగువ డిమాండ్ పత్రికలపై నోటీసులను జారీచేయబడినది.

ఇండియన్ డెయిలీస్ ప్రెస్ 5000 రూపాయలు.

అద్యాన్యపత్రిక—5000 రూపాయలు.

జగవర్త ప్రెస్ (దేశభాష) 2500 రూపాయలు.

సరస్వతి ప్రెస్—5000 రూపాయలు.

ఆనందబహు పత్రిక—5000 రూపాయలు.

సరస్వతి ప్రెస్ నందు స్వాధీనత అను దేశభాషాపత్రిక ప్రకటించబడుచున్నది. ఇండియన్ డెయిలీస్ ప్రెస్ నందు లిబర్టీ పత్రిక, బంగళానీ అను పంక్షభాషాయందు ప్రకటించబడు దినపత్రిక ప్రచురణనుగనున్నది.

పత్రికలు ప్రకటన మానివేయుట

కలకత్తా, మే 1:—అద్యాన్య, లిబర్టీ, బంగళానీ, ఆనందబహుపత్రిక, స్యతంత్ర పత్రికలు ప్రకటన మానివైచినవి. అమృతబహుపత్రిక, బసుమతి, తెంగాలీ పత్రికలు మాత్రము ప్రకటించబడుచున్నవి.

పత్రికా ప్రతినిధుల సమావేశము

కలకత్తా, మే 1:—పత్రికా ప్రతినిధుల సమావేశము నేటిదినము సాయంత్రము ఆల్బర్ట్ హాల్లో మాడరనుచెల్వూ పత్రిక సంపాదకులగు రామానంద ఫుల్లీగారి అధ్యక్షతన జరిగినది. రామానంద ఫుల్లీగారు ప్రెస్ ఆర్డినెన్సును ఖండించుచు ఆర్డినెన్సును బలపరచుపత్రికలను, ప్రజలు బహిష్కరింపవలయునని కోరిరి. కొంత చర్చజరిగిన పిమ్మట ఆర్డినెన్సును ఖండించుచు ఒక తీర్మానము ఆమోదించబడినది. ఆర్డినెన్సు రద్దగువరకు గాని తెలియగాక సమావేశ పరచుచున్న అఖిల భారత పత్రికా ప్రతినిధుల మహాసభవారు వేరవిధమున నిర్ణయ మొనగనుతవరకు గాని పత్రిక లన్నియు ప్రకటనను ఆపివేయవలయునని మరెయొక తీర్మానము గావించబడినది. ఈ తీర్మానమునకు విరుద్ధముగ ప్రకటించబడు పత్రికలను భారతీయులు సంపూర్ణముగ బహిష్కరింపవలయునని కోరుచు మరెయొక తీర్మానము గావించబడినది.

లాహోరులో పత్రికల ప్రకటన మానివేయుట

లాహోరు, మే 1:—ప్రెస్ ఆర్డినెన్సు ననుసరించి 2000 మొదలు 5000 రూపాయలవరకు ధరావత్తు చెల్లించవలయునని పీఠభారత, కర్మపీఠ, మజదురు దేశభాష పత్రికలు ప్రకటించబడు మాడు ముద్రణాలయములపై నోటీసులు ఇవ్వబడినవి తెలియుచున్నది. ఈ కారణమువల్ల ఈమాడు పత్రికలను తమ ముద్రణాలయము నందు ప్రకటించమని ఆయా ముద్రణాలయాధిపతులు, పత్రికాధిపతులకు తెలిసిరి. ప్రతాప్, బ్రహ్మీ, వందేమాతరం, మిలాఫ్, గురుగంబత్, జమీందారు పత్రికలకు ముద్రణాలయము లున్నను ధరావత్తు చెల్లించవలయునని పీఠికి ఇంకను నోటీసు పంపుబడలేదు. (ప్రీ. ప్రె.)

పత్రికల మారతాశము

లాహోరు, మే 1:—ప్రెస్ ఆర్డినెన్సుపట్ల అనుభూతి తెలుపుటకు 6 దేశభాషా దినపత్రికలు కొన్ని మారపత్రికలు కల్పిసి రేపటిదినము మారతాశము జరుప సంకల్పించు కొనినవి. ప్రభుత్వమువారు ధరావత్తు కోరినదానిని చెల్లించక పత్రికలను ప్రకటించుట మానివేయవలయునని ముఖ్యమైన దేశభాషా పత్రికాధిపతులు తీర్మానించుకొని యున్నారు. (ప్రీ. ప్రె.)

ధిల్లీ

ధిల్లీ, మే 1:—ప్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధి హిందుస్థాన్ టైముస్ పత్రిక సంపాదకులగు సహానీగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—ధిల్లీ పత్రికా ప్రతినిధులు పత్రికా ప్రకటనను మానివైచిన పిమ్మట ఇతర పత్రికలు తమ ప్రతులను ధిల్లీకి పంపుట యంతమాత్రము న్యాయముకాదు. ధిల్లీ పత్రికాధిపతుల పట్టుదల కొనసాగునట్లు ఇతర రాష్ట్రము లందలి పత్రికలవారు తోడ్పడవలయునని కోరుచున్నాను. (ప్రీ. ప్రె.)

కలకత్తాలో పత్రికలు లేకుండుట

కలకత్తా, మే 2:—ధరావత్తు కోరుటచే అద్యాన్య, లిబర్టీ, బంగళానీ, పిల్లీప్రంత్, ఆనందబహు పత్రిక, స్యతంత్ర పత్రికలు నేటిదినము ప్రకటించబడలేదు. పత్రికా ప్రతినిధుల సంఘమువారి తీర్మానము ననుసరించి ఒకటి రెండు పత్రికలు తప్ప మిగిలినవిన్నూ కూడ ప్రకటనను మానేసినవి. కలకత్తా పత్రికలు లేని నగరముగ నున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

లాహోరు కుట్ర కేసు ఆర్డినెన్సు

ప్రత్యేక పుట్టిబియ్యనలు నియమించబడును

నిందితులు కోర్టులో హాజరుకాకున్న

విచారణకొనసాగుటకు ఏర్పాటులు

ఇర్దిను ప్రభువుగారి ప్రకటన

సిద్ధా, మే 1:—లాహోరు కుట్ర కేసు ఆర్డినెన్సు నేటి దినము గజెటునందు ప్రకటించబడినది. ఈ కుట్ర కేసునందు 24 మంది నిందితులున్నారు. ఈ కేసు విచారణకై ప్రత్యేకముగ ఒక మేజిస్ట్రేటు నియమించబడినది. కడచిన 9 మాసముల నుండి విచారణ జరుగుచున్నను విచారణ ఇంకను ముగియలేదు. ఈ ఆర్డినెన్సు ఈవిచారణను ఆపుదలచేయుచు నిందితులందఱు నెవ్వనొకఁడు విచారణపొందవలయునని నిర్ణయించుచున్నది. లాహోరు ప్రధాన న్యాయమూర్తి మువ్వూర్ న్యాయమూర్తులను ప్రత్యేక పుట్టిబియ్యనలుగ నియమించెదరు. వీరి కేసును విచారణ సలిపెదరు. విచారణను క్రమముగ కొనసాగించుటకు ఈ బ్రెయ్యనలువారికి సర్వాధికార ముండును. నిందితులలో ఎవరైనను తనంతట తాను ఏదోకార్యమొనర్చి కోర్టునకు వచ్చుటకు వీలులేనిదిగా తెచ్చుకొనినను, కోర్టునకు తీసికొనివచ్చుటకు అడ్డగించుచుండినను, విచారణ సందర్భమున అల్లరిగ ప్రవర్తించుచున్నను, మరి ఏవిధమునైనను విచారణక్రమము కొనసాగుటకు అభ్యంతరము కలుగజేసినను బ్రెయ్యనలువారు అట్టినిందితులను కోర్టునకు రానివ్వకుండచేసి వారు హాజరుకాకుండగనే విచారణను కొనసాగింపవచ్చును. ఈ విధముగ రాకుండునట్లు చేయబడినవారు నిర్దోషులని వాదించుకొనినట్లుగ కోర్టువారు పరిగణించవలెను. కాని ఆ నిందితులు వశీలును నియమించు కొనవచ్చును.

ఈ నైపులు బ్రెయ్యనలువారి విచారణ తీర్పు ఖాయము గనుండును. వీరి తీర్పుపై అప్పీలు యుండదు.

ఇర్దిను ప్రభువుగారి ప్రకటన

సిద్ధా, మే 1:—ప్రెస్ ఆర్డినెన్సును సృష్టించుచు రాజప్రతినిధిగా రీక్రింది ప్రకటనను గావించుచున్నారు.

1929 సంవత్సరము జూలై 11 వ తేదిన లాహోరు కుట్ర కేసు విచారణ ఇందులకై ప్రత్యేకముగ నియమించబడిన మేజిస్ట్రేటు ఎదుట ప్రారంభమయ్యెను. ఆ కేసునందు నిందితుల సంఖ్య 24. వీరిలో ఇంక 5 మంది పట్టుబడలేదు. నిందితులపై ఆరోపించబడిన నేరములు కడుదారుణమైనవి. 1928 సంవత్సరము 17 వ తేదిన లాహోరులో పోలీసు అసిస్టెంటు నూపరిం టెండెంటు సాండర్సుగారు కాన్స్టేబులు చరనుసింగుగార్ల హత్యలు, లాహోరు మహారానుప్రూరులో బాంబులను తయారు చేయుట, 1929 సంవత్సరము ఏప్రిలు 8 వ తేదిన భారతభాష సభలో రెండు బాంబులను పడవేయుట, ఇతర విప్లవ పూరిత మగు కార్యము లొనర్చు కుట్రచేయుట ఈ నిందితులపై ఆరోపించబడినవి. నేరములను రూపుచేయుటకు 600 మంది సాక్షులను విచారించుట అవసరము. విచారణ ప్రారంభమగుటకు పూర్వము నిందితులలో యిరువురు ఆహారనిరసనదీక్ష నవలంబించిరి. వాటితోపాటు మిగిలినవారు కూడ ఆహారములను మానివైచిరి. ఈ కారణమువల్ల నిందితులు కోర్టులో హాజరుగటకు వీలులేని సీతియందున్నందున 1929 సంవత్సరము జూలై 26 వ తేదిన కేసు విచారణ ఆపుదలచేయవలసివచ్చెను. నిందితులు ఇదే సీతియందున్నందున పెట్టెంబరు 24 వ తేదీవరకు విచారణ కొనసాగించుటకు వీలులేకపోయెను. పిమ్మటకూడ నిందితులు కోర్టులో అల్లరిగ ప్రవర్తించుచుండుట చేత విచారణ సమముగ జరుగుటకు వీలులేకపోయెను. 1930 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 4 వ తేదిన నిందితులు మరల ఆహారనిరసన దీక్ష పూనుటచే విచారణ మార్చి 8 వ తేదీవరకు వాయిదా వేయబడినవచ్చెను. 9 నెలలు విచారణ జరిగినను మొత్తము 607 మంది సాక్షులలో 280 మంది సాక్షుల వాఙ్మూలములు మాత్రమే తీసికొనుటకు సాధ్యమయ్యెను. కోర్టులో నిందితులు అల్లరివిధమున ప్రవర్తించుచుండుటచేతను కోర్టువెలుపలవారి అనుచరులు విప్లవసూచకమగు ఆర్కాటములు గావించుచుండుట చేతను న్యాయస్థానముల గౌరవమునకు హాని కలుగుచున్నది. సాధారణపుకొర్టువారు ఈ కేసు విచారణ ముగించవలయునని ఇంకను ఎంతోకాలము పట్టునని తోచుచున్నది. ఇంతకాలము ఈవిచారణ జరుపుచుండుట నిందితులకు లాభకరముకాదనియు, న్యాయపరిపాలనా సాంప్రదాయములకుకూడ విరుద్ధమనియు నేను అభిప్రాయపడుచున్నాను. నిందితులపై ఆరోపించబడిన దారుణ నేరములను గురించి త్వరితముగ విచారణ జరుగవలయుననియు, నేరనిర్ణయము త్వరలో ముగియవలయుననియు నా ప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ 9 నెలలు జరిగిన విచారణను నేను ఆపుదలచేయవలయును. అంతేకాక నిందితులు విచారణ కొనసాగువలయునను అభ్యంతరములు

కలుగజేయుటకు వీలులేని ఏర్పాటులు చేయవలయున్నది. ఈ కారణముల ననుసరించి ఇండియా ప్రభుత్వపుట్టు 72 వ సెక్షను ననుసరించి గవర్నరు జేసరలుగారి కివ్వబడిన ఆధికారముల నుపయోగించుచు ఈ కేసు విచారణ జరుపుటకు లాహోరు ప్రధాన న్యాయమూర్తి మువ్వూర్ న్యాయమూర్తులను ప్రత్యేక పుట్టిబియ్యనలును ఏర్పరుపవలయుననియు, ఆ బ్రెయ్యనలు వారికి నిందితుల ప్రతిఘటనకార్యములపై తగుచర్య తీసికొనుటకు అధికారముండవలయుననియు నేను ఈ ఆర్డినెన్సును సృష్టించుచున్నాను.

ఈ ఏర్పాటువల్ల అవసరముగు ఆలస్యము లేక ఉన్నత న్యాయాధికారులు న్యాయము నొసగెదరు. నేను తీసికొనిన చర్య న్యాయనిర్వహణసాంప్రదాయములకు అనుగుణ్యమైనదని నానమ్ముకము. ఇందువల్ల న్యాయపరిపాలనముపట్ల గౌరవము కూడ అధికము కాగలదు. (ఆ. ప్రె.)

భూరివిరాళము

మూల్పూరి రంగయ్యగారి భార్య చుక్కమ్మగారు, రు 4000 లను స్త్రీనిద్య, నిమ్మజాత్యుత్సరణ, కమ్మచితంతు బాలికల పునర్వివాహము లను నీమాడు కార్యములకును, ఇందుపై వచ్చునట్టితో శాశ్వతముగ ధర్మము జరుగునట్లు యీ క్రిందివారిని ధర్మకర్తలుగా నెమ్మకొని దానమొనరి ధన్యమొనరి. (1) దండు నారాయణరాజుగారు, (2) తల్లా ప్రగడ నరసింహశర్మగారు, (3) కొత్త నూర్యనారాయణగారు, (4) మూల్పూరి రంగయ్యగారు, (5) చుక్కమ్మగారు. (ధర్మకర్తలు)

సా|| స|| మూర్తి.

రాజా అణ్ణామలై సంగీతకళాశాల,

చిదంబరం—ప్రవేశము

కళాశాల యామాసాంతమున వేసవికాలపు సెలవులకు మూసివేయబడి తిరుగ రాబోవు జూన్ మాసము మధ్యలో తెరువబడును. విద్యార్థి నేర్చుకొనవలసిన కాలము 4 సంవత్సరములు. 2 భాగములు చేయబడి ప్రథమ 2 సంవత్సరముల కాలము ఇంటర్ మీడియట్ స్టేజి (మధ్యమ తరగతి) అని మిగత రెండు సంవత్సరములు డిమాన్డే యని పిలువబడుచున్నవి. విద్యా విధానముడు గాత్రపుపాట లేక వీణ లేక ఫిడెలు వాద్యయంత్రములపై చెప్పబడును. గాత్ర విధానముడు వీణపైన నేర్చుకొనుట గూడ కలదు. మృందగముపై నేర్చుకొనుటకు ప్రత్యేకముగ 3 సంవత్సరముల కాలముపైగా యేర్పాటు చేయబడినది. విధానముడు తెలుగువారా నేర్చబడుట యొక భాగమై యున్నది.

దరఖాస్తులను వయస్సు పూర్వ సంగీత జ్ఞానము, సామాన్య విద్యయందుగల యోగ్యత, ఆర్థికస్థితి, తల్లిదండ్రుల లేక గార్డియనుల సంతకములను తెలుపుచు 15-5-30 తేదీనగాని యంతకులోగా గాని ప్రిన్సిపాల్, రాజా అణ్ణామలై సంగీత కళాశాల, చిదంబరం, దక్షిణ ఆర్కాడుజిల్లా వారికి పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారు ప్రిన్సిపాల్ గారిచే జరుపబడు పరీక్షకు తమ స్వంత ఖర్చులపైనే రావలయును. స్టయింకెడ్జు సామ్మరు 10 మొదలు 15 వ వరకు సరియైన బీసవిద్యార్థులకు 15-25 సంవత్సరముల వయస్సుగలవారల కివ్వబడును. అంతరు విద్యార్థులను హాస్టలులోనే నివసించి వ్యాయామ పరిశ్రమనొందుచుండవలెను. కళాశాల పనిచేయు కాలము ఉదయము 8|5 మొదలు 6 గంటలవరకును, 8 మొదలు 10-30 వరకును, సాయంత్రము 8-30 మొదలు 6 గంటలవరకును.

టి. యస్. నరేష్ అయ్యర్, ప్రిన్సిపాల్.

విజయలక్ష్మి కావలెను

తలనోప్పి, యిక్ష్మయంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినోప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక తుణుములో పోగొట్టుకొని భ్రాతృభేదిన "జామా తెలమునకు" సమముగ మందు వేరేదయ్య లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభా చెందు ఇంగ్లీషుమందులు వలసరకులు సల్పూరిక్, సైట్రిక్, మొరటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారములు, 63 నెం. వైసప్రనాయునివీధి, మద్రాసు.

అరెస్టులు - శిక్షలు

దేవదాసు గాంధీగారికి శిక్ష

విచారణ జరిగినపుడు శ్రీ వి. జే. పటేలుగారు గూడ కోర్టులో నుండిరి.

ఫిరీ, ఏప్రిలు 30:—నిన్న జిల్లా జయిలులో విచారణ జరిగినది. అపుడు శ్రీ వి. జే. పటేలుగారుగూడ కోర్టులోనండిరి. నీనియరు పోలీసుసూపరింటెండెంటు జె. డి. గారు మొదట సాక్షుని విచారణ, పిమ్మట కేసునాం మోతీరాంగారు సాక్షుని విచారణ. 20-3-30 ని విద్యాభ్యుదయలో దేవదాసుగారు ఉపన్యసించిరని వారు చెప్పిరి. దేవదాసుగారు నాతమాలము నిచ్చిరి. 124 ఏ క్రింద నేడు ఒక సంవత్సరము కఠిన శిక్ష వేయబడెను. మేజిస్ట్రేటు పూలుగారు విచారణచేసిరి. ఏ. క్లాసు యియ్యబడెను. (ఫీ. ప్రె.)

స్వామి రామానంద సన్యాసిగారికి శిక్ష

ఫిరీ, ఏప్రిలు 30:—సన్యాసిగారికిగూడ 124-ఏ క్రింద నే రెండేళ్లు కఠిన శిక్ష వేయబడెను. యా. భా. దక్షిణాంధ్ర సంఘ కార్యదర్శి. ఇతనికి బి. క్లాసు యియ్యబడెను. (ఫీ. ప్రె.)

సం॥ రా॥ ఉప్ప సత్యాగ్రహమునకు ధానా

కాంగ్రెసు సంఘాభ్యుదయ అరెస్టు

ముజఫరుపూరు, ఏప్రిలు 29:—నే డివీలు నికనిని అరెస్టు చేసిరి. (ఫీ. ప్రె.)

పంజాబు-మౌలానా జాఫర్ అలీ డాక్టరు ఆలం, డాక్టరు సత్యపాలు

గార్లు

పంజాబులో ప్రధాన నాయకులగువారిని ముగ్గురిని 124 ఏ క్రింద అరెస్టుచేసిరి

లాహోరు, ఏప్రి 30:—మౌలానా జాఫర్ అలీగారు కర్తీమూలమునందు వచ్చుచుండగా వారిని జలందరులో నేడు సాయంకాలము అరెస్టుచేసిరి. పోలీసువారి కాపలాక్రింద లాహోరు తీసుకొని వెళ్లెదరు. (ఆ. ప్రె.)

కరండు సదాశివరావుగారి అరెస్టు

దక్షిణ కన్నడ కాంగ్రెసు సంఘాభ్యుదయ

మంగళూరు, ఏప్రిలు 29:—ఈయండలమున వీరు కాంగ్రెసు ప్రధానసేనానిగా నున్నారు. పీ॥ కో॥ 117 నె॥ క్రింద నేడు ముగ్గురును వీరిని అరెస్టుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

గోవిందదాసు, శ్రీమిత్ర, శ్రీ రవేంద్రకర్మకర్

శ్రీ మబనులూలు చతుర్వేదిగార్ల అరెస్టు

నాగపూరు, మే 1:—వీరు నలుగురును జబ్బులపూరు లో నిషేధగ్రంథ పఠనము చేసినందులకు వీరిని అరెస్టుచేసిరి. నేడు నాగపూరులో శ్రీ అభయంకరుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినసభలో వీరిని ప్రశంసించిరి. (ఆ. ప్రె.)

సం॥ రా॥ సర్దారు

నర్మదా ప్రసాదుగారు

9 నెలలు కఠినశిక్ష

అలహాబాదు, ఏప్రిలు 30:—వీరిని నిన్న 29 వ తేదీ ఉదయమున అరెస్టుచేసిరి. నేడు వీరికి 9 నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

గజానన ప్రసాదుగారికి శిక్ష

బెనారసు, ఏప్రిలు 29:—ఒక సంవత్సరము విడిఖైదు ను 500 జూలూనాయును వేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

చిటగాంగు అల్లర్లు సందర్భమున

బెంగాలు ఆర్డినెన్సు అరెస్టులు

స్తీమరులో వచ్చినవారిని అరెస్టుచేయుట

రంగూరు, ఏప్రిలు 28:—చనవలూ స్తీమరులో రంగూరు వచ్చినవారిని 10 మందిని అరెస్టుచేసి 9 మంది పూచీక్ష మిద వసలిరి. (ఆ. ప్రె.)

శిక్షవిధించిన మేజిస్ట్రేటుకు కూడ స్వరాజ్యము లభించును

కాశీలో శ్రీ ప్రకాశగారు మేజిస్ట్రేటు ఎదుట నిచ్చిన వాగ్దానము

కాశీ, ఏప్రిలు 27:—భారతజాతీయముహూర్త ప్రధాన కార్యదర్శి నగు శ్రీ ప్రకాశ అనే నేను నా సహచారులగు జవ్హర్ లాల్ నెహ్రూవల (కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు) యీ ప్రధానకార్యదర్శిపదవికి నియమింపబడితిని. ప్రస్తుత ప్రభుత్వమును పడగొట్టుటకై బహిరంగముగా క్యూచారించుచున్న కట్టడముమే యీ భారతజాతీయముహూర్త యని జవ్హర్ లాల్ గారు వర్ణించియుండిరి. ప్రస్తుతప్రభుత్వమును పడగొట్టి పూర్ణ స్వరాజ్యమును స్థాపించుటకై మానవకోటి కంతకును పురుషోత్తము డనదగిన మహాత్ముడు నాకు ఆజ్ఞాపించి ఇట్లు చెప్పెను: “శ్రీ ప్రకాశ! నీ వీకార్యదర్శిపదవిని స్వీకరింపుము. భారతజాతీయము క్లబ్బు ఖడ్గము నీ చేతిలో ఉంచబడినది” ఏవాడు నా కిఖడ్గ మొసంగబడెనో అదియే నాజీవితములో ప్రకృతినము. ఆనాటినుండియు నే నీ యాయుధమును ఉపయోగించుచుంటి నే గాని ఓరలో దాచియుంచలేను. నేటి మధ్యాహ్నము నాదేశమును పాలించుచున్న విదేశపరిపాలకుల సభకులో నన్ను నాదేశయులచే నేను నేటి మధ్యాహ్నము అరెస్టు చేయబడినందున నా ఖడ్గమును ఓరలో దాచిపెట్టుచున్నాను. భారతదేశముయొక్క కాంతిసైన్యములో నేనొక్కఁబడును. కనుక నా యధికారుల ఉత్తరువులకు నేను అధీనుడను. నేను యీ విచారణవ్యవహారములో కోర్టుకు కలుగజేసికొనగూడదని నాకు ఉత్తరువు యియ్యబడెను. కాబట్టి నేనుయీకోర్టులో ఎట్టిజవాబులనుచెప్పను. ఎట్టి ప్రశ్నలను వేయను. కాని, యీరీతిగా మానముగ్రహించుటవల్ల విచారణకర్తలగు మిమ్ములకు తృప్తికరమగునాయ శ్రి ప్రాము కాదు. మీకు యీవిచారణలో తోడ్పడుటకై ఎంతో కష్టముమీద అబద్ధపు సాక్షులనిచ్చుటను వచ్చెడి నాసోదర దేశయులయెడల గాని నాకట్టి తృప్తికారభావములేదు. అట్టివారిని రక్షించువలయున నే ఉద్దేశ్యముతోనే యీమానము వహించితిని. నామిత్రుడగు సంపూర్ణానందుగారి కేసు విచారణలో కొందరు సోదర దేశయులు అబద్ధపు సాక్షులములను ఇచ్చిరి. కాబట్టి వారిచే అబద్ధములను పలికించుటకై నే నెట్టిప్రశ్నలను వేయదలచుకొలేదు.

నేను ఉప్పు చట్టమును పూర్తిగా చదివితిని. మహాత్ముడు లహరీశాస్త్రిగారు మారంబించిన తోడనే న్యాయవాది నైననేను వెంటనే యీఉప్పుచట్టమును పరిశీలించి చదివితిని. కాబట్టి నేను ఆచట్టములలోని నిబంధనలను యిప్పుడు పూర్తిగా ఉల్లంఘించితిని. నిషేధంపబడిన లహరీశాస్త్రిగారు చేసిరి. నిషేధలహరీశాస్త్రిగారు విక్రయించితిని. ఇతరులను యీపనులకు ప్రోత్సహించితిని. కాబట్టి నేలకొలిపి నాసోదర దేశయులు సంతోషపూర్వకముగా ఆహ్వానించి ఆసభించుచున్న శిక్షలనే నేను కూడా అనుభవించుటవల్ల మేము కోర్కె పరమావధి సిద్ధించగలదని నాకు విశ్వాసముకలదు. మా అభిప్రాయ సిద్ధించిన పిమ్మట మీరును మేమును అందరమును స్వతంత్రరాజ్యములో స్వతంత్ర జీవితములను గడపగలము. అట్టి ప్రకారమైన స్వతంత్రస్వరాజ్యప్రభుత్వములో మన పిల్లలను మనపిల్లల పిల్లలు గుఱుముగా జీవించగలము.

నే చెప్పవలసిన దంతయు చెప్పితిని. ఇంతేసంగతులు. మేజిస్ట్రేటుగారు:—అయ్యో, మీ వాగ్దానముల ప్రకారము మీరు మీరు సంకెము చేయుదురా?

శ్రీ ప్రకాశగారు:—నేను ఏ కాగితముమీదను సంకెముచేయను.

శ్రీ ప్రకాశగారితో పాటు బ్రహ్మచారి శంకరానందుగారు (వలంటీరు కాపెను) కూడ అరెస్టుచేయబడెను. 6 నెలలు సాధారణశిక్ష విధింపబడెను. వీరుకూడతాము బుద్ధిపూర్వకముగా చట్టమును ఉల్లంఘించితిమనియు తాను విచారణలో పాల్గొననియు ఏ కాగితముమీదను సంకెము చేయననియు కోర్టులో చెప్పెను. (ఫీ. ప్రె.)

శ్యామానంద నేచుగారిని మరి యిద్దరిని అరెస్టుచేయుట

మైసూరు, ఏప్రిలు 21:—వీరికి కలకత్తా పోలీసువారి కోరికపై నిడు నేడు అరెస్టు చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

నరేశగుమా, హీరేంద్ర ముజుందారు ప్రజేంద్ర దాసు గార్లను మరి యిద్దరిని అరెస్టుచేయుట

డక్కా, ఏప్రిలు 21:—ఈ యువకుల నందరిని పి॥కో॥ 199 క్రింద అరెస్టు చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

జ్ఞానేంద్రనాథ బోసుగారు కలకత్తా ఏప్రిలు 21:—ఇతడు నారజ్ లో రాజకుమారు గారి కార్యదర్శి. వీరి కోటలోనుండి 12 ముహూలకు పోలీసువారు తీసికొనిపోయిరి. ఇతనిని మరి కొందరిని సభలో అరెస్టు చేసిరి. (ఫీ. ప్రె.)

శ్రీ పరశురామరాయి, శ్రీ ఇంద్ర దేవు శ్రీపారిగార్లకు శిక్ష

బెనారసు, ఏప్రిలు 29:—శ్రీ పరశు రామరాయి (సూరీపూరు) గారికిని శ్రీ శ్రీపారిగారికిని చెరి 6 నెలలు విడిఖైదును, చెరి 800 జూలూనాయును వేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ విశ్వంభరలూలు శాక్షనా, డక్టరు దుర్గాసింగు, లాలా హరచరణలూలుగార్ల అరెస్టు

బెనారసు, ఏప్రిలు 9:—వీరిలో మొదటివారిగురున కార్యదర్శులు. మూడవవారు వలంటీరు వీరిని అరెస్టుచేసినట్లు నుయినుపురినుండి తంతిగార్లుచెప్పెను. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ పండిత బలదేవ చౌదీ, శ్రీయుతులూలుగుప్త శ్రీ హుబలూలు, శ్రీ వైద్యనాథగార్ల అరెస్టు

కాన్పూరు, ఏప్రిలు 30:—వీరిని నలుగురు నేడు ఉదయమున పి. కో. 117, ఉ. చ. 9 నె. క్రింద అరెస్టుచేసిరి. (ఫీ. ప్రె.)

రామభాయి ఫకీరుభాయి పటేలుగారి అరెస్టు

బోర్నూ, ఏప్రిలు 29:—పటేలుగారి స్నేహ. ఈనెల 9-20 తేదీలమధ్య సత్యాగ్రహమునగూర్చి ఉపన్యసించినందులకు సమాధాన వియ్యవలెనని కెయూరాజిల్లాజడ్జి యితనికి నోటీసు యిచ్చియుండెను. నే డిటనిని పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. (ఫీ. ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్రములు

నేటు గోవిందదాసుగారి అరెస్టు

బొంబాయి, ఏప్రిలు 29:—నేడు ఉదయమున నేటు గోవిందదాసుగారిని మరికొందరిని అరెస్టు చేసినని జబ్బులు పూరునుండి తంతిగార్లు వచ్చినది. జబ్బులపూరులో తంతిగార్లను కఠినముగా పెన్సరు చేయుచున్నారు. (ఫీ. ప్రె.)

ఫిరీలో శిక్షింపబడినవారిని గజరాతు తీసికొనిపోవుట

లాహోరు, ఏప్రిలు 29:—చదువులూలు శ్రీ శంకరలూలు గార్లను మరి 9 మంది కలకత్తామెయిలు ట్రెయినులో ఫస్టు క్లాసు కంపార్టుమెంటులో కూర్చుండబెట్టి పోలీసువారి కావలి క్రింద గజరాతు పంపుచున్నారు. నేడు ఉదయమున లాహోరు రైలుస్టేషనుకు ట్రెయిను రాగానే యిచటి కాంగ్రెసువారు చారికి భోజనము లందజేసిరి. పోలీసువారు బాసుగానే మాయచూపారని వారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

పోలీసు ఆఫీసు సర్దారు కృపాలసింగుగారు 12 మంది కనిస్తేబులును వీరివెంట వచ్చుచున్నారు. దేవదాసుగారిని దేశబంధు గుప్తగారినిగూడ ముందువారైన గజరాతు చెరసాలకే కొనిపోయెదరని తెలిసినది. (ఫీ. ప్రె.)

బీహారు

శ్రీహరినారాయణలూలు, రతను దూబే, బాబూ నరసింహసింగుగార్లకు శిక్ష

చప్రా, ఏప్రిలు 29:—లాలుగారు, దూబేగారు, భోక రాణావారిచే వీరికిద్దరికిని చెరి 3 నెలలు విడిఖైదును 250 జూలూనాయును వేయబడెను. సింగుగారు గార్హస్థినాసి. ఇతనికి 6 నెలలు విడిఖైదు వేయబడెను.

చప్రాలో పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుగొడకు వలంటీరుగా చేరుట

చప్రా లుపురు పోలీసు యిన్ స్పెక్టరు త్రిలోకనాథ తివారీగారి కుమారుడు వలంటీరుగా చేరెను. కాని అతని బంధుగులు అతనిని బలవంతముగా తీసుకొనిపోయిరి. (ఫీ. ప్రె.)

కాకా కల్లెగారు, పుల్పందు నందలూలుగార్ల అరెస్టు

బోర్నూ, ఏప్రిలు 29:—27 వ తేదీ సాయంకాలము నగరమునకు వెలుపల కొందరు వలంటీరులు ఉప్పుచేయుచుండగా 22 మంది వలంటీరులు వారికి ప్రకారముగా నేరడిరి. పోలీసులువచ్చి యీ వలంటీరులను కొట్టి బాసవారగడిరి. 22 మందిలోను ముగ్గురికి దెబ్బలు తగిలెను. లోపల మరి 10 మంది వలంటీరులు ప్రకారము నేర్యరచిరి. పోలీసువారు వారినిగూడ కొట్టిరి కుపాకులమడిమిలో పాడిచిరి. ఒక వలంటీరుకుదెబ్బ తగిలెను. పోలీసువారు సలమును వశపరుచుకొనిరి. ఒక ఫోటో గ్రాఫును తీయుచుండగా అతనిగూడ పోలీసువారు కొట్టిరి. ఇంతలో నచటనున్న ప్రజలలో నెవరో యొకరాయెసరిరి. పోలీసువారు గుంపువైబడికొట్టిరి. 40 మందికి దెబ్బలు తగిలెను. వారిని వైద్యశాలకు గొనిపోయిరి. అంతలో కల్లెగారు.

గా రచయితవద్ద వలంబులను చూచిరి. ఆ పుస్తకమునందు నేను గూడ నేడు ఉన్న చేసినదని చెప్పి మధ్యాహ్నము ఒక గంటకు ఉప్పు చేయగా పోలీసువారు ఆరెస్తుచేసిరి. ఆ పుస్తకమును పుస్తకమునందు నంబరాలు అను పంజీరుల నిర్దేశముగూడ ఆరెస్తుచేసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

కలెక్టరుగారికి శిక్ష. నవసారి, ఏప్రిలు 20:— ఆనందులో విచారణ జరిగినది. 6 నెలలు విడిచిపెట్టినందు 200 జుల్కానాయకులు చెల్లించనిచో మరియొక నెల విడిచిపెట్టినందు చేయబడెను. విక్లాసుయ్యబడెను. (అ. ప్రె.)

జవేర్చందు ముఖానీ, డాక్టరు పోవటాలు అనయివాలాగార్లకు శిక్ష. రాంపూరు, ఏప్రిలు 29:— పీల్ కో 117 నెల క్రింద ముఖానీగారికి రెండేండ్లును అనయివాలాగారికి 18 నెలలను విడిచిపెట్టెను చేయబడెను. వీరిద్దరిని బ్రెయినులో సబ్మర్మిచెరసాలకు గొనిపోయిరి. (శ్రీ ప్రె.)

పంగరాష్ట్రమునత్యాగహారెస్తులు

శ్రీయ్యతులు అమరేంద్రనాథ చటర్జీ, షీతేశదాసు గుప్త, జితేంద్రమిత్ర, మని బెనర్జీగార్లను మరి 23 మందిని అరెస్తుచేయుట కలకత్తా, ఏప్రిలు 29:— నేడు బడాబహులో వీరి నందరిని అరెస్తుచేసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

కార్మికసంఘము - అరెస్తులు అబ్దులు హాలింగారికి శిక్ష - బుద్ధవారి హరటాలు కలకత్తా, ఏప్రిలు 29:— కార్మికసంఘ కార్యదర్శి యగు అబ్దులు హాలింగారిని నేడు ఉదయమున అరెస్తుచేసి ఒక సంవత్సరము కరి శిక్ష చేసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

కేశవలాలు ఘోషుగారు నాకహాల్, ఏప్రిలు 21:— ఇతడు ఘోషకాశేజిలో మొదటి వత్సరము విద్యార్థి. ఛణ్డీంద్రనాథ రాయ చౌదరి ముంబయిపూరు, ఏప్రిలు 21:— ఇతనిని పీ. కో. 177 క్రింద అరెస్తుచేసిరి.

గోవింద దత్తు, తారాదాసు ముఖర్జీ, నారాయణ చంద్ర సర్కారు, తారాదాసు బెనర్జీ, సుశీల కుమార ఛటర్జీగార్లు కృష్ణపురు, ఏప్రిలు 22:— పోలీసువారు లై సెన్సు పొందిన తుపాకులను గూడ తీసుకొనిపోయిరి. (శ్రీ ప్రె.)

ప్రాఫెసర్ విమలమోహన గంగూలిగారికి శిక్ష మునాపూరు, ఏప్రిలు 24:— ఇతనికి ప్రవాసపు పుత్తరువు పంపిరి. ఇతడు నిరాకరించినందున ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష చేయబడెను. నర జోలు జమీందారు కుమార దేవేంద్రలాలు ఖానుగారి గోపు భవనమునుండి ఒక రివాల్వరును 10 తుపాకులను తీసుకొనిపోయిరి. (అ. ప్రె.)

అనంతసింగుగారు బారిసాలు, ఏప్రిలు 24:— ఇతడు చిటగాంగులో ప్లీడరుగా నున్న గోపాలసింగుగారి కుమారుడు. (శ్రీ ప్రె.)

హరింద్రనాథ ముజందారు, ధనేశ ఛటర్జీ, సరేశగుహ, ప్రజేంద్రదాసు, సుశీలచంద్ర సర్కారుగార్లు డక్కా, ఏప్రిలు 29:— వీరిని మొదలు పీల్ కో 151 క్రింది అరెస్తుచేసిరి. ఇతడు అడ్మినిస్ట్రేషన్ క్రిందకు తెచ్చిరి. (శ్రీ ప్రె.)

జల్మేశచంద్ర లాహిరిగారు పాట్నా, ఏప్రిలు 20:— నేటివని యింటినిగూడ సోదా చేసిరి గాని యేమియును దొరకలేదు. (శ్రీ ప్రె.)

వీరేంద్రదత్తుగారు జల్మిరి, ఏప్రిలు 20:— ఇతని యింటినిగూడ నేడు సోదాచేసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

సరోజరంజను ఆచార్యగారు కుస్తియా, ఏప్రిలు 24:— అడ్మినిస్ట్రేషన్ క్రింద యింటిని అరెస్తుచేసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

నాగేంద్రచక్రవర్తి, పృథ్వీశబోసుగార్లు మైసూనింగు, ఏప్రిలు 24:— వీరిని రెండవసారి మరల అరెస్తుచేసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

యశీంద్రభట్టాచారి, పంచానన చక్రవర్తిగార్లు కలకత్తా, ఏప్రిలు 25:— భట్టాచారిగారు బంగ్లాదుష్ నివాసి. చక్రవర్తిగారు ఫరీద్పూరు నివాసి. (శ్రీ ప్రె.)

వనీంద్రనాథ చాక్రీ రంగపూరు, ఏప్రిలు 25:— ఇతడు పంగరాష్ట్రీయ విద్యార్థి సంఘకార్యదర్శి. (శ్రీ ప్రె.)

కాలీదేవు, అబ్దులు హాలీ, చిరంజీవులు, ప్రియూధ, గంగూలీ, పన్నాలాలు ముఖర్జీ, శైలీగంగూలీగార్లను మరి 5 గురిని అరెస్తుచేయుట కలకత్తా, ఏప్రిలు 29:— నేడు చాలయిండ్లను పోలీసు వారు సోదాచేసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

అరుణగుహ దిలు ధిరెను చక్రవర్తిగార్లు కలకత్తా, ఏప్రిలు 22:— రాజహయకండి రాగానే వీరిని అరెస్తు చేసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

షీతేశ చంద్రదాసుగుప్తగారు కలకత్తా, ఏప్రిలు 22:— ఇతడు సతీశచంద్రగుప్తగారి సోదరుడు. (అ. ప్రె.)

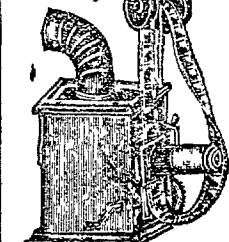
అగమనాథదత్తు, ధీరేంద్రనాథముఖర్జీ జీవనకృష్ణమయతీగార్లు కలకత్తా, ఏప్రిలు 28:— వీరు హతారా సత్యాగ్రహ సంఘమువారు. (శ్రీ ప్రె.)

తారకదాసు బెనర్జీ, గోవిందదత్తు, నారాయణ సర్కారు, తారాముఖర్జీ, మహాదేవ సర్కారుగార్లు కృష్ణపురు, ఏప్రిలు 23:— వీరిని మొదలు అరెస్తుచేసి ఎడతీసేసిరిగాని వెంటనే మరల అరెస్తు చేసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

బెసిను బెహారీ గంగూలీ, ప్రతులచంద్ర గంగూలీ, త్రైలోక్యనాథ చక్రవర్తి, బుకించంద్రముఖర్జీగార్లు రాజహయ, ఏప్రిలు 23:— వీరు 4 గరును రాజహయలో జరిగిన 4 సభలకు అధ్యక్షులు. (శ్రీ ప్రె.)

అమెరికన్ ఎలక్ట్రిక్ బయాస్కోపు యంత్రము

(పరములోచూపియున్న ప్రకారమేయుండును)

ఆంగ్లంలా! ఈ యంత్రములో పెద్ద బయాస్కోపులయం దుపయోగించు ఫిలింబేపులనుపయోగించి చూచి పయంబు పెద్దబయాస్కోపులో కనుబడుచిత్రమువలె నాట్యము, పర్కసు, మోటార్, రైలు, ఓడ మొదలయినవి పరుగెత్తుకట్టు ననుబడును. దీనితో ఒక రెస్సు, ఒక ఎలక్ట్రిక్ దీపము ఒక గజము ఫిలింబాముగాపంపబడును. దీని ధర రూ 5-0-0 ప్రత్యేకముగా ఫిలింకాపలినట్లయితే గజము 1-5 ధర 8 అణాలు.

మదరాసు సినిమా కంపెనీ, నెం 10 ఆరుముగం వీధి, మదరాసు.

ప్రశ్న భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు కామాను తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును. గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి, P. O.

ది మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లండులో ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది)

ప్రకటన

తిరువల్లూరు చెత్త బహుత్వ పండుగ

గరుడ ఉత్సవము 4-5-1930 రథోత్సవము 8-5-1930 అద్దాల పల్లకి యుత్సవము 11-5-1930 చాకరిటర్స్ టిక్కెట్లు దిగువ తెలుపబడిన ప్రేక్షకులకు క్రింది రేట్లు ప్రకారం టిక్కెట్లు 1-5-30 మొదలు 11-5-30 తేదీల వరకు (రెండు తేదీలతో సహా) యివ్వబడును. 15-5-1930 వరకు యాటిక్కిట్లు పయోగ పడగలవు. రిటర్న్ టిక్కెట్లు 15 ధరలకు దిగువ ప్రేక్షకులనుండి తిరువల్లూరుకు యివ్వబడును.

Table with 2 columns: Ticket Type and Price. Includes rows for 1st, 2nd, 3rd, 4th, 5th, 6th, 7th, 8th, 9th, 10th, 11th, 12th, and Return tickets.

విబది సంవత్సరము వయస్సులో బాల్యము!

ఎందులకుండదు? ఇదంతయు నరములు రక్తములపై నాధారపడియున్నది. చక్కని ఎరువురంగుగల రక్తము నరములకు బలము నిచ్చి, రక్త నాళముల దృఢము చేయవలెను.

మీరు వృద్ధులమనిరి యున్నటుల తలచిన దీనికి కొంత కారణ ముండగలదు. అనగా మీరక్తమునకు బలముపరమై నటుల తలంచవలెను.

ఐరన్ జెల్లాయిడ్స్ ను పుచ్చుకొనుడు

మీవంటివారి వ్యాధులకొరకే తయారుచేయబడినది. మీకు శరీర దారుణ్యము నిచ్చి, చుట్టుకైన ఎక్కువ రక్తమును, నరములకు బలము నిచ్చును. మీ జీవితమందు మీ మృత మిత్ర కాపాడుకొన గలరు.

మరీకరక్తమువలన ఆరోగ్యము చెడిపోగలదు. కాబట్టి మంచిదానిని నేల పొందగూడదు! అన్నిచోట్లను, నులభముగ దొరకి అందరికిని మిక్కిలి యందుబాటులో యున్నది. ఐరన్ జెల్లాయిడ్స్ అన్నిమందిల మెతులలోను 14 రోజులకు సరిపోవునందు రు 1/- ను; 40 రోజులకు పరిపోవునది రు 2-12-0 దొరుకును.

నెం. 2A ఐరన్ జెల్లాయిడ్స్ కొరకు అడుగుడు. 1

చంద్రా నర్సరీతోటలు - నేలం జంక్షన్ నేలం చూమిడిపండ్లు పంపుటకు తయారు. ఆర్డరుతో అడ్వాన్సు. 3 నెలల అంటచూమిడిచెట్లు, ఇతర ఫల అంటుచెట్లు డబ్బా రు 7 1/2. నీను, స్వదేశీ తర్కారీ పూలనిత్తులు, 24 దినుసులు నెట్ రు 2 1/2, 12 దినుసులు 1 1/2. క్యాటలాగు ఇవ్వం. Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము
ఇతర బహిష్కరణములు
చెన్నపురిలో నాయకుల
ప్రచారము

ఇంటింటికీని బోయి ప్రమాణపత్రములపై
 సంతకములు చేయించుట

మదరాసు, మే 1:—నేడు యమునా త్రయములు డా॥ యు. రామారావు, ఎన్. సత్యమూర్తి, ఆర్. చిన్నసామి, ఎం. భక్తవత్సలం, ఎ. ఆర్. వి. ఆచార్యగారు మున్నగువారు తిరువల్లి కేజీలో చాలమంది యిండ్లకు వెళ్లి విదేశవస్త్రబహిష్కరణమునుగూర్చి భోధించి ప్రమాణ పత్రములపైని సంతకములు చేయించిరి. చాలమంది స్త్రీలును వర్తకులును యితరులునుగూడ నేడు ఉదయమున సంతకములు చేసిరి. చెన్నపురి స్వదేశీ లీస వలంటీరులు ప్రతిదినముగూడ నీ ప్రచారమును జరిపెదరు.

స్వదేశ లీగుసభ

నిన్నున లీగు అధ్యక్షులగు డా॥ యు. రామారావుగారి అధ్యక్షతక్రింద మహాజనసభలో లీగు సమావేశము జరిగినది. “భిక్షకును విస్తారముగా తయారుచేయించుటకు దానినిగూర్చి ప్రచారముచేయుటకును యెల్ల వారును సర్వశక్తులను వినియోగింపవలెననుట నిర్ణయదాంశమే గాని తగునంత భిక్షకులభింపకపోయినపుడు అనగా అందరికీని లభింపజాలక పోయినపుడు రెండవపక్షమును స్వదేశీమిల్లుబట్టలగుడ ప్రోత్సాహము నొసగదగును. అందులకు స్వదేశీవస్త్రములను విక్రయించున వర్తకులు కేవలము స్వదేశీవస్త్రములనుమాత్రమే విక్రయింపవలెనని మనము వారిని కోరవలెను.” అని డి॥బి॥రామచంద్రారావుగారు నుడివీరి.

ఇందులకు చాలమంది ప్రోత్సాహంతో డ్యాటుగూడ మన కవసరమున కే. నరసింహయ్యగారు నుడివీరి.

మండలములలో నుండువారు తుదభిక్షకులనుమాత్రమే కట్టినట్లు మనము ప్రోత్సాహపరచ వలెను. భిక్షకులకే అగ్రస్థానము నొసగవలెను. భిక్షకు మిక్కిలి హెచ్చుగా నిర్మింపబడుటకు తగిన యేర్పాటులను చేయవలెను.” అని ఆర్. చిన్నసామిగారు నుడివీరి.

“ప్రతి దినములోను ప్రదర్శనములను జరిపి భిక్షకుబట్టలను స్వదేశీవస్త్రములగుడ చూపించుచుండవలెను. కాంగ్రెసునందు అభిమానముగల వర్తకులు స్వదేశీవస్త్రములను మాత్రమే విక్రయించునట్లు వారిని ప్రోత్సాహపరచవలెను. వారిపేరులను మనము ప్రకటించినచో కొనదలచినవారు వారిచిద్ద మాత్రమే కొందురు” అని సత్యమూర్తిగారు నుడివీరి.

వలంటీరులుగా పనిచేయుటకు పూనుకొనినవారికి అరవము లోను యింగ్లీషులోను అచ్చువేయించబడిన ప్రమాణపత్రముల పుస్తకముల నిచ్చిరి. 80 మంది వలంటీరులుగా చేరిరి. చాలమంది సర్తకులతో మాటలాడుటకు నిర్ణయింపబడెను.

(స్వ. వి.)

*** * * * ***
కార్పొరేషనువారు విదేశ
వస్త్రపులను బహిష్కరించుట

చెన్నపురి కార్పొరేషనులో సత్యమూర్తిగారి తీర్మానము

మదరాసు, మే 1:—చెన్నపురిలో పోలీసువారు యిటీవల చేసిన పనులను దొరతనమువారు సమర్థించుటచే తమ అసమ్మతిని స్పష్టముగా తెలుపుటకు యంత్రాపింపి యే పనికినిగూడ విదేశవస్త్రములను విదేశవస్త్రపులను గూడ కొనగూడ దని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. అను నీ తీర్మానమును యీ నెల 6 వ తేదీని జరుగనున్న కార్పొరేషనుసభలో నుపపాదించెదనని ఎన్. సత్యమూర్తిగారు తెలియజేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

మీరటు కుట్రకేసు

ఇన్స్పెక్టరు ఘోష్ గారి సాక్ష్యము

మీరటు, ఏప్రిల్ 30:—కలకత్తాలో పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు ఎన్. ఇ. ఘోష్ గారిని ప్రభుత్వవ్యాపారి నేడు పరీక్షించెను. నిందితుల పేరట వచ్చుచుండెడి జాబులను తాను పంపించుటకు సంకల్పము సాదీ వివరించెను. ఈతని యిట్లుపరిత కేసుటి దినము జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురిలో స్వరాజ్య
సత్యాగ్రహము
144 వ నెక్లనును ధిక్కరించుట

శ్రీయుత కెప్టను కె. ఉపేంద్రపాయిగారు
 బహిరంగముగ ఉపన్యసించుట

మదరాసు, మే 1:—నేడు సాయంకాలము 5½ గంటలకు మదరాసు రోడ్డులో కెప్టను కె. ఉపేంద్రపాయి బి. పి. గారు 144 వ నెక్లనును ధిక్కరించి ఉపన్యసించిరి. అపుడతడు 200 మంది ఉండిరి. శ్రీ పాయిగారు సత్యాగ్రహానికి నేడు చాలా ధనమునుగూడ సమకూర్చిరి. ఇతడు పక్షిణ కన్నడము నందలి మల్గే వాస్తవ్యుడు. ఇతడు చెన్నపురిలో మైలాపురమునందున్న సత్యాగ్రహ శిబిరము (ఉదయవనము) నందున్నాడు. ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు అబ్బాసు ఆలీగారు స్వయముగా 144 క్రింద శ్రీ పాయిగారికి నోటీసు నిచ్చియుండినను గూడ నితడు దీనిని ధిక్కరించెను.

శ్రీమతి దుర్గాబాయిమ్మగారును శ్రీయుత కెప్టను, డాక్టరు నటరాజనుగారును పరశువాకములతో ఉపన్యసించుట

వీరిద్దరునుగూడ 144 వ నెక్లనును ధిక్కరించి నేడు సాయంకాలము 5½ గంటలకు పరశువాకములతో బహిరంగసభలో ఉపన్యసించిరి. ఆసభకు చాలమంది వచ్చిరి. (స్వ. వి.)

* * * * *

చెన్నపురిలో
మరల ఉప్పుచేయుట

నేడు సానుభోము సముద్రతీరమున
 నలుగురు ఉప్పుచేసిరి

మదరాసు, మే 2:—నేడు ఉదయమున మదరాసులో సానుభోమువద్ద సముద్రతీరమున శ్రీయుతులు బుచ్చిబాబు, బి. ఎస్. రాధాకృష్ణ, కే. రామనాయకర్, ఎం. పి. అప్పాసామిగారు ఉప్పుచేయుటకు ధిక్కరించి ఉప్పుచేసిరి. (స్వ. వి.)

చెన్నపురిలో
కొందరు ప్రముఖులను
గవర్నరుగారు ఆహ్వానించుట

శ్రీయుతులు సర్ పాత్రో, రాఘస్వామి మొదల్యారు, రాజను, నారాయణస్వామిసెట్టి, నటేశనుగార్లు ఉధకమండలము వెళ్లుట

మదరాసు, మే 2:—ఈనెల 8 వ తేదీ శనివారమునాడు అనగా అత్యవసరముగా తన్ను కలుసుకొనవలెనని గవర్నరుగారు చెన్నపురిలో కొందరు ప్రముఖులను ఆహ్వానించిరి. శ్రీయుతులు సర్ పాత్రో, పి. పి. పాత్రో, పి. రామస్వామి మొదల్యారు (కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటు), పి. టి. రాజను, జి. నారాయణస్వామిసెట్టి, జి. పి. నటేశనుగార్లు నిన్ను రాత్రియిటనుండి ఉధకమండలము వెల్లిరియు ది. బి. టి. రంగాచారిగారు నేడురాత్రి వెల్లిదరియును తెలియుచున్నది. (స్వ. వి.)

క్రిశ్చియన్లతో విద్యాలయము-గుంటూరు

సంవత్సరాంత పరీక్షలు పూర్తిజేసి ఎండా కాలపు శైవులు యిచ్చుటవలన జూన్ 16 వ తారీఖువరకు విద్యాలయము మూయబడియుండును. ఆంధ్రచేత హస్తములో చేరగోరు విద్యార్థినులుగాని ఇతర విద్యార్థినిలుగాని తిరిగి విద్యాలయము తెలుపబడిన మాసము దినములలోగా చేరవలయు ననియు, లేనియెడల చేర్చుకొనబడరని తెలియజేయడమైనది.

కాళంగి కేవలమునంబు, కార్యదర్శిని, వైశ్యయవశ్చి విద్యార్థులయందు, గుంటూరు

చోలింగ నెల్లూరు

దుర్గాబాయిమ్మగార్లుగూర్ల ప్రచారము

మదరాసు సత్యాగ్రహ సభవారు శ్రీమతి దుర్గాబాయిమ్మ శ్రీమతి దుర్గాబాయిమ్మగార్లు మరొకరిందను చోలింగ నెల్లూరునకు బోయి 29 వ తేదీన అచ్చటి పరిస్థితులను చూచినవచ్చిరి. సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగెను. చాలమంది స్త్రీలు గూడవచ్చిరి. ప్రతి తెల్లదును అహింసా పద్ధతు లవలంబించవలెననియు కాంగ్రెసు నిర్మాణ కార్యక్రమము కొనసాగించి లిటిఫు వస్తువులను బహిష్కరించి త్రాగుడు మానవలెనని యిట్టి లక్ష్యపథిగారు హెచ్చరించిరి. శ్రీమతి దుర్గాబాయిమ్మగారును, ఎ. శంకర్ గారును స్వామి వజ్రుగానందంగారును ఉపన్యసించిరి. వాలంటీరుల బస జూచి కొంతచర్చించిన పిదప మదరాసునకు బోయిరి.

గాంధీవాలంటీరుల రాక

మదరాసు, మే 1:—కె. వి. గణపతి, ఎం. కె. వెంకటరామను, సి. ఎన్. నరసయ్య, స్వామి నిత్యశంకర మాడిగలు గార్లు మహాత్మాగాంధీగారి ఆశ్రమములో శిక్షను పొందినవారు నేడుదయంబొంబాయి మెయిలులో వచ్చిరి. ఉదయమున సత్యాగ్రహశిబిరమున విడిసియున్నారు.

గంపలగూడెంజమిందారుగారి బంధువురాలు శ్రీమతి తాయారమ్మగారు గూడ నేడుదయము సత్యాగ్రహోద్యమము నందు పాల్గొన వచ్చిరి. (శ్రీ ప్రె.)

చెన్ననగరమున
శాసనోల్లంఘనము

శాంతిపైనికులు లవణశాసనమును ధిక్కరించుట

మదరాసు, ఏప్రిల్ 2:—నేటి యదయము సత్యాగ్రహోద్యమమునండి కొందరు శాంతిపైనికులు బయలుదేరి, మైలాపూరు సముద్రతీరమునకు జని ఉప్పు కాననము నుల్లంఘించిరి. నేటి ఉదయము ప్రార్థనపై నపిదప 8 గంటలకు సత్యాగ్రహోద్యమమునండి బయలుదేరెను. శ్రీయుతులు మల్లెం బుచ్చిబాబు, (వెంకటాచారి) ఎం. పి. అప్పాస్వామి, బి. ఎస్. రాధాకృష్ణ, కె.ఎస్. రామనినాయర్ గార్లు బయలుదేరి, మైలాపూరు సముద్రతీరమునకు జనిరి. వారివెంట కొంతదూరమున నొక మోటారుబడిలో, వైద్య పరికరములను, “ప్రైవరు”లను వెంట నిడుకొని సత్యాగ్రహ వైద్య సహాయకదళమువారు, డా॥ నటరాజుగారి నాయకత్వముక్రింద జనిరి.

మందు జనుచున్న సత్యాగ్రహాలు సముద్ర తీరమునకు జని, కుండలకో నీటినిదెచ్చి పాయిల్లుపెట్టి, ఉప్పువండుటకు ప్రారంభించిరి. ఆ ప్రాంతమున కావల యున్న పోలీసు వారిదిని జూచి, వైద్యులను వెల్లిరిపార్లుజేసినటు వోదెలియుచున్నది. వెంటనే కొందరు సార్జంటులు 20 మంది పోలీసు దళముతో వచ్చి పాయిల్లులను కుండలను బ్రద్దలు కొట్టి విముక్త నరెట్టుచేసిరి. రండు అని చెప్పి సత్యాగ్రహులను తీసుకొని పోయిరి కొంతదూరము వెళ్లిక పిదప, పోలీసుసార్జంటులు, సత్యాగ్రహులను వదలిపెట్టి, మీ దగ్గర ఉప్పులేదు. కనుక మీరు వెడలి పొండు అని చెప్పి వదలిజేసిరి.

దేశభక్తుడు మున్నగు నాయకులకు
శిక్ష

బెజవాడలో బహిరంగసభ

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 30:—దేశభక్త కొండ వేంకటప్పయ్యపంతులు, శ్రీరాజా వేంకట కృష్ణారావు, శ్రీకాకుమాను లక్ష్మయ్య చాదరిగార్లు క్షేత్ర వేయబడినందులకు నేడు బెజవాడలో సంపూర్ణముగు హరటాలు జరిగినవి. శ్రీరాజాగారిని చాదరిగారిని రాజమండ్రి చేరసాలకు గొనిపోయిరి. వేలకొలది ప్రజలు వారితో రైలు వైద్యులవరకును వెల్లి జయజయ ధ్వనులతో వీడ్కొల్పిరి.

శ్రీయుత పి. రామనాథం చాదరి (అడ్వకేట్) గారి అధ్యక్షతక్రింద నేడు సాయంకాలము మిక్కిలి గొప్పబహిరంగ సభ జరిగినది. పెక్కువేలమందివచ్చిరి. శ్రీయుతులు వేంకటామచాదరి, రాఘవచంద్రయ్య చాదరి, డాక్టరు జి. ఎస్. శర్మ, గార్లు మున్నగువారా సభలో ఉపన్యసించిరి. (శ్రీ ప్రె.)

స్వరాజ్య సత్యాగ్రహము

చక్ర (రాట్ట) లక్ష్మీ వ్రతము

శ్రీమతి జ్ఞానప్రసాదాంబగారు జరుపుట

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 30 :—శ్రీయుత టి. రామస్వామి గుప్తాగారి కుమార్తెయగు శ్రీమతి జ్ఞానప్రసాదాంబగారు నిన్న నిచట మంత్రయుక్తముగను అతివైభవముతోను యీశుద్ధవ్రతమును భక్తిపూర్వకముగా జరిపిరి. ఆవ్రతమునకు వందలకొలది స్త్రీలుబట్టిరి. ఆనభలో శ్రీయుతులు రామ శేషయ్యగారును టి. రామస్వామి గుప్తాగారు ఖడ్గరు యొక్క-మహిమను ఉపయోగమును ఆధిక్యతనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. పిమ్మట శ్రీమతి జ్ఞానప్రసాదాంబగారు గూడ ఉపన్యసించిరి. పిమ్మట 300 స్త్రీలు అటనుండి ఊరేగింపుతో బయలుదేరి రాత్రి 7.గంటలకు గాంధీ ఆరాధనను చేరిరి. (స్వ. వి. తం)

ఇకమనకు నాయకులతో పనిలేదు

ప్రజలే సత్యాగ్రహమును సాగింపవలెను

వోల్పాడు, మే 1:—నేడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు మహాత్ముడు గూరతునుండి యిచటికి వచ్చెను. 12 మైళ్ల దూరము మోటారుమీద ప్రయాణము చేసెను. “నాయకులు! మీకిదివరకే దారిచూపిరి. ఇకమీ రోజున నేను నాయకులను నాయకులతో నేమియును పనిలేదు. వారు చూపిన దారిని మీరును నల్లనిచో వారు మీ మధ్యనుండిననుగూడ ప్రయాణములేదు. మీరటుల నడుచుకొనునెడల వారు చెరసాలలోనుండినను నష్టమేమియును లేదు. “నాయకులనందరిని అరెస్టు చేసినచో ప్రజలు సత్యాగ్రహమును మునివేసెదరు, లేదా దౌర్జన్యములు సరిపెదరు. ఏదియైనను మనకు లాభమే” అని వారతనమువారు నిశ్చయించి ఆ రీతిగా మనలను పరీక్షింపవారంభించిరి.” మీరు సత్యాగ్రహమును విరమింపనుగూడదు. దౌర్జన్యము నొనరింపనుగూడదు. అహింసను వదలకుండ కాంతముగా విజయము కలుగునవలెనుగూడ సత్యాగ్రహమును సాగించుచునే యుండవలెను. ఒక్క ఉప్పుచట్టముకే గాక యిట్టి అక్రమచట్టముల పన్నిటినిగూడ తిరస్కరింపవలెను. మీ కీరీతిగా వారతనమువారి చట్టములను ఢిక్కరించుచుండుటకు మీకు నాయకులతో నేమి పనియున్నది. విజయము కలుగునవలెనుగూడ మీరు విరమింపగూడదు” అని మహాత్ముడు నడిచెను. (ప్ర. ప్రె.)

సూరతుల త్రాగుబోతులు

స్త్రీలను కొట్టుట

మహాత్ముని మందలింపు

వోల్పాడు, మే 1:—“సూరతులలో కొందరు సారాదుకాణములను త్రాగుబోతులును పికెటింగు చేయుచున్న స్త్రీలను కొట్టుటకు బాధించు సాగిరి” అని సూరతుల కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. ఇది చాల సంతాపకరము. ఏ ప్రభుత్వమైన ఒక స్త్రీని కొట్టుబోతులకుంటే తాను న్యూనోందుటయే మేలు. మన సోదరీమణులు సారాదుకాణములవద్ద పికెటింగు చేయుచుండగా త్రాగుబోతులును దుకాణదారులును వారి నవమానించిన పిమ్మట గూడ మహాదేశమునందొక్క సారాదుకాణమైన నుండవచ్చువా? అటుల జరుగునని నేనెన్నడును అనుకొనియుండలేదు. మనప్రాణములు పోవునరకు మన సోదరీమణుల కెట్టి అవమానమును జరుగగూడదు. ఈ రీతిగా స్త్రీలు పికెటింగు చేయుటలో వారిచేతులు విరిగినను సరే తలులు పగిలినను పశు చివరకు ప్రాణములు పోయినను సరే భారతదేశమునందున్న కల్లు సారాదుకాణములన్నియును పూర్తిగా నిర్మూలించబడక తప్పదు. ఇటుల చేసి తీరమనని స్త్రీలుగూడ దీక్షబూనియున్నారు. వారికిగూడ నిది కడపటి యురమే” అని మహాత్ముడు నడిచెను. (ప్ర. ప్రె.)

బొంబాయిలో విదేశ వస్త్ర బహిష్కరణము

ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సు కార్యదర్శి విలాపము

బొంబాయి, మే 1:—బొంబాయి నేటి పినుగూడ్సు మత్సేంటు సంఘమువారు విదేశవస్త్రములను బహిష్కరింపవలెనని తీర్మానించినది ఆసంఘకార్యదర్శి బొంబాయి ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సు కార్యదర్శికి వ్రాయగా, ఈరీతిని కంట్రాక్టులను గూడ రద్దుపరచినచో ప్రపంచమున భారతీయవస్త్రముల పరపనికి భంగమువచ్చును. దావాలిగూడ రాగలవు” అని అతడు వ్రాసెను. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబులో విదేశ వస్త్ర బహిష్కరణము

లాహోరులో బట్టలవర్తకుల సంఘమువారి తీర్మానము

లాహోరు, మే 1:—ప్రస్తుతము మనదేశమున చాల దారుణములగు పరిస్థితులు కలిగినందునను విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము ప్రారంభింపబడినందునను యిటనుండి వర్తకులవారు విదేశవస్త్రములను తెప్పించగూడదు. ఇదివరకు పంపిన ఆర్డరులనుగూడ రద్దుచేయవలెను. అటుల చేయనివారిపై తగినచర్య జరుపబడు”నను తీర్మానమును యీసంఘమువారు తీర్మానించిరి. (ప్ర. ప్రె.)

నేడు పికెటింగు జరుగలేదు

లాహోరులో నిద్రవరకు ప్రమాణవ్రతమున సంతకము చేయుటకు నిరాకరించిన రెండు దుకాణముల వారును గూడ ఒకసంవత్సరము సరకును తెప్పించకుండుటకు నేడు సమ్మతించినందున నేడు పికెటింగు జరుగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

పంగరాష్ట్రమున బహిష్కరణము

గౌరీపురము కలకత్తా

కలకత్తా, మే 1:—గౌరీపురమునందలి వర్తకులును నల్దోరులోని వర్తకులును గూడ క్రొత్తగా విదేశవస్త్రములను తెప్పించకుండుటకు వాగ్దానము చేసిరి. దీని స్ఫుల్లంఘించిన వారు 101 రూపాయలు అపరాధము నిచ్చుకొనవలెనని గూడ తీర్మానింపబడినది.

విదేశవస్త్రములలో కొట్టు మున్నగువాటిని కట్టుగూడదని నల్దోరులోని కట్టుపనివారుగూడ వాగ్దానము చేసిరి.

కలకత్తా

కలకత్తాలో నున్న గన్నీబ్రోకర్సు సంఘమువారి సభలోగూడ ఖడ్గరుచే ధరింపవలెనను తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా తీర్మానింపబడినది. (ప్ర. ప్రె.)

సారాదుకాణములవద్ద పికెటింగు

సింధురాష్ట్రము

కరాచీలో దౌర్జన్యముచేసినవారిని

వలంటీరులు తరిమివేయుట

కరాచీ, మే 1:—నిన్న రాత్రి వలంటీరు దళముతో సంబంధములేని కొందరు మనుష్యులును బాలురును కొన్ని సారాదుకాణములకడకు వెళ్లి అల్లరిచేసినందున సారాదుకాణముల పనులగొట్టి సారాదు పోలీస్ థానాను అందువలన దుకాణములు మూయబడినందున తెలియగానే జవవియలు అను వలంటీరు ఆచటికివెళ్లి వారినినందరిని తరిమివేసెను. (ప్ర. ప్రె.)

అహమదాబాదులో సారాదుకాణములవద్ద పికెటింగు

కార్మికసంఘములవారి సూచనలను

మహాత్ము డామోదించుట

సూరతు, మే 1:—శ్రీయుత శంకరలూ బాంకరు గారును అహమదాబాదు కార్మికసంఘకార్యదర్శి నందగారును నేడు కరాచీవచ్చి మహాత్ముని సందర్శించిరి.

అహమదాబాదులో కార్మికసంఘము వలంటీరులు సారాదుకాణములవద్ద పికెటింగుచేయుచున్నారు. వారు దుకాణముల వద్ద కూర్చుని నియుం డి త్రాగుటకు వచ్చినవారిపైర్రను వ్రాసుకొందురు. పిమ్మట వారిలోగూడ వారియింట్లకు వెళ్లి త్రాగుడు మానివేయవలెనని బోధించెదరు. అందువలన దుకాణములకు పోయెడు త్రాగుబోతులసంఖ్య చాల తగ్గిపోయినది. అందువలన సారాదుకాణదారులు లైసెన్సు నిబంధనల స్ఫుల్లంఘించి అన్ని వేళలలోను అన్ని స్థలములలోను సారాదు సమ్మతనారంభించిరిగాని యేమియును లాభము కలుగలేదు. వారు కార్మికసంఘ ఘంటియును చాల బాధించి

కేంపులు, పచ్చలు, మంచినీయ్యములు వస్త్రాచార్య వీకంసి చబిల్ దాను అందు సన్ను,

సీమకమలములు, నగలవర్తకులు, 112, 113 వైసాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. 4

నమగూడ వలంటీరులు లొంగలేదు. వారు అహింసను పూర్తిగా కాపాడుచునే కాంతముగా పికెటింగు చేయుచున్నారగాన అహమదాబాదులో సారాదుకాణములవద్ద స్త్రీలు పికెటింగు చేయ వసరములేదు. అహమదాబాదులో విదేశవస్త్రముల దుకాణములవద్దను గ్రామములలో సారాదుకాణములవద్దను స్త్రీలు పికెటింగు చేయదగినను” అని నందగారును బాంకరు గారును మహాత్ముని తెలుపగా, మహాత్ముడు సమ్మతించెను. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రదేశ సత్యాగ్రహము

గుడివాడ, మే 1:—వాలంటీరులై తేజసీవక్తను విచారణమాటుటకు ముట్టూరి కృష్ణరావుగారు డాక్టరు దుర్గా వాగ్గేరరావుగారు గుడివాడకువచ్చిరి. వాలంటీరులకు కీడుకొంత బడగనే ప్రజలలోఉత్సాహము అధికమైనది. నిందితులను కారాగృహమునకు తీసికొనవలసినదనిననువరకు బహుదూరకలేదు. ఈ పనిజరుపుటకు వందలకొలదిమంది వాలంటీరులు వచ్చుచున్నారు. నేటిదినము గొప్ప ఊరేగింపు జరిగినది. అంగళ్లు మూయబడినవి. విద్యార్థులపరీక్ష జరుగుచున్నను పరీక్షకు వెళ్లుట మానినైచిరి. (తెలివార్త)

బెజవాడ మునిసిపలుసంఘము

(స్వకీయవిలేఖరి)

సి. కె. రెడ్డిగారు జాతీయపతాకమును నెలకొల్పుట బెజవాడ, మే 2:—మునిసిపలు సంఘమువారు ఏకగ్రీవముగా గావించిన తీర్మానము వనుకొని నిన్నటిదినము బెజవాడలోని సి. కె. రెడ్డిగారు మునిసిపలు భవనముపై జాతీయ పతాకమును స్థాపించిరి. మునిసిపలు సంఘసభ్యులు కావలి కంకరాపు, డాక్టరు కర్కూరల్ల రెడ్డిగారి భుష్మహాలంకృతులు గావించిరి. ఇది చూచుటకు పురప్రముఖులందరు వచ్చియుండిరి. మానికొండ సరసింపంగాడు వచ్చినవారికి వందల తాలూముల పంచిపెట్టిరి. నగరమున ఉత్సాహము అధికముగ నున్నది. (తెలివార్త)

డిక్టేటరు పదవి

శ్రీ ముట్టూరి కృష్ణరావుగారి అభిప్రాయము

(స్వకీయవిలేఖరి)

మదిరపట్నం, మే 2:—కృష్ణరావుగారు, ఆంధ్రదేశ నియంత (డిక్టేటరు) పరికా ప్రతినిధి పంపించిన యిట్లు తెలిపిరి:—నియంత పదవి మహాత్ముని సూచనపై అహమ్మదాబాదులో జరిగిన భారత కాంగ్రెసు సంఘసభయందు యోర్నాటు చేయబడినది. కాననోల్లంఘన జరిపించు బాధ్యతయంతయు పూర్తిగా నియంత పై నుంచబడినది. వీరివ రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘములు ఆ, భా. కాంగ్రెసు సంఘము తీర్మానము వనుకొని సత్యాగ్రహము జరిపించు బాధ్యతలను సంఘములే వహించెను. జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘములగూడ యుద్ధాలోచన సంఘములను నియమించి ఉద్యమమును వడిగ నడిపించుచున్నారు. ఈరీతిగా అధికారబాధ్యత సంఘములకు అప్పజేయబడినది. కావున నియంతపదవి కొనసాగ వసరము లేదు. అవసరమయినచో రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారే కార్య సంఘసభ జరిపి తగిన యోచన చేయవచ్చును.

నేడు 50 మంది వాలంటీరులు విదేశవస్త్ర దుకాణముల వద్ద స్వామి తత్వానంద, పురాణం నూరికాస్త్రిగార్లు వాడుకత్యమున గన్డి తిరిగిరి. (తెలివార్త)

కురుగొండ.

కురుగొండ గ్రామమున నెలకొల్పబడిన సహకార కారదా విద్యానిలయ పుస్తకభాండాగార ద్వితీయ వార్షికోత్సవ మహాసభ శ్రీయుత పెల్లెటి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారి ఆధ్వర్యమున క్రింద 4-5-30 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు శ్రీరామ మందిరాలయమున జడపబడుచున్నది.

కట్టా సుబ్బరామిరెడ్డి సంఘాధ్యక్షుడు.

దేశీయవార్తలు

జే. డబ్ల్యూ. భోరుగారు, సర్. బి. ఎస్. వి. త్రాగారినుండి గవర్నరుజేనరల్ గారి కార్యనిర్వాహక సభ్యత్వపు చార్జీని పుచ్చుకొనిన ప్రభుత్వ ప్రకటన యొక్క తెలుపుచున్నది.

సంయుక్త ప్రాంత యువజన సంఘము

జవహర్ లాల్ గారిస్థానే వారి సతీమణి

అధ్యక్షురాలుగా నెన్నుకొనబడుట

కాన్పూర్, ఏప్రిల్ 30:—ఈనెల 27 వ తారీఖునాడు సంయుక్త ప్రాంత యువజనసభ 'స్వరాజ్య భవనము'లో జరిగెను. పండిత జవహర్ లాల్ గారిస్థానే వారి సతీమణియగు కమలా నెహ్రూగారు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. కారాగృహమున కేగిన దేశభక్తు లభినందింపబడిరి. గ్రామములలో పనిజేయుటకై ప్రజాశిక్షయందు నిర్ణయింపబడెను. ప్రతిజ్ఞలలోనూ యువజన సంఘములను నెలకొల్పుటకు తీర్మానింపబడెను. (ప్రీ. పే.)

మిల్లుబట్టల వర్తకము

రాజకీయ ఆర్థికపరిస్థితులు చక్కబడినగాని

అభివృద్ధి గలుగనేరదు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 30:—రాజధాని వర్తకసంఘసమావేశమున కధ్యక్షత వహించిన డి. జే. రైట్ గారు తమ యువస్వాసములో నిలుపు నుడివిరి:—హిందూదేశము నెదుర్కొనుచున్న రాజకీయ ఆర్థిక సమస్యలన్నియు పరిష్కరింపబడినచోగాని కాంతము నెలకొనజాలదు. విదేశీయులపొటీయు, వివాళకరములగు పమ్మెకట్టులును నూలువర్తకమునకు వస్త్రము కల్పించియుండెను. ఇటీవల నిర్ణయింపబడిన గుంకములను వెంటనే విధించిన యాపరిశ్రమ త్వరలో బాగుపడగలదని మన నమ్మక మయియున్నది. (ఆ. పే.)

రౌండు టేబిలునభ

దొరతనము త్వరలోనే తేదీనిసభ్యులపేర్లను

ప్రకటించెదరు

బొంబాయి, మే 1:—భారతదేశమునందు అన్ని పక్షముల ప్రతినిధులునుగూడ రౌండు టేబిలు సభలో నుండవలెనని దొరతనమువారు ముఖ్యముగా కోరుచున్నారు. భారతదేశమునకు 40 మంది ప్రతినిధులు నియమింపబడుదురు. సభ్యుల పేర్లు తేదీ మున్నగు వివరముల ఇండియా దొరతనమువారు త్వరలో ప్రకటించెదరు. అని రాజకీయ సంబంధముగలవారి మూలమునా తెలియుచున్నది. (ప్రీ. పే.)

కలకత్తా హైకోర్టు

స్వాయత్తా పీఠ్యర్థన గారు నెలవుమీద వెళ్లుచున్నందువలన వారిస్థానే మహీంద్రధర్మ వి. సి. ఎస్. గారు కలకత్తా హైకోర్టు జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

బొంబాయి బ్రాహ్మణేతరపక్షము

గౌ. జాడవ్ గారి ప్రకటన

బొంబాయి, మే 1:—స్థానిక స్వపరిపాలనామార్పు గు గౌ. జాడవ్ గారు సిల్లాకు వెళ్లుచు, యీక్రింది ప్రకటన గానించుచున్నారు.

బ్రాహ్మణేతర పక్షకార్యనిర్వాహక వర్గమువారు ప్రస్తుతోద్యమము నుండి తమకు వేరుజేసికొని, కాసనోల్లంఘనమును నిరసించుచున్నారు. బ్రాహ్మణేతరపక్షము అధినివేశ ప్రతిపత్తిని కాసనానుసరణచేతనే చేరజూచుచున్నది. కొందరు సభ్యులు బ్రాహ్మణేతరమైన ప్రతిపాదనలను గూడ కావించెదరు.

ప్రభుత్వమువారు పైన్ అర్జి నెన్నును ప్రచురించినందులకు చింతిల్లుచు జాడవ్ గారు, అట్టి కాసన మనరమయ్యెనని నుడువుచున్నారు. పటేలుగారు నూచించిన ఫలితములు కలుగ విచ్చూనియును, వివర సత్ప్రవర్తనగల పత్రికలు భయపడ నవసరము లేదనియును చెప్పుచున్నారు. చివరను, తమపక్షముగూడ స్వదేశ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించుటకు సమర్థులైనవనియు నుద్వేషపీఠము కూడ వారిఅదర్శమనియు బల్కుచున్నారు. (ఆ. పే.)

తపాలాబండి దొంగతనము

నిందితుడు మహబూబ్ ఖానుని సాహసము

పీ.మో.గా, ఏప్రిల్ 30:—తపాలాబండి దోపిడికేసులో నిందితుడగు మహబూబ్ ఖాన్ దోపిడియని జ్యూరీలో పెక్కుమంది నిర్ణయించుటచే, కడూర్ సెషన్సుజడ్జి యాతనికి 8 సంవత్సరముల కఠింశిక్షను విధించెను.

నేరారోపణ

1929 వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ 18 వ తేదీ నాటిరాత్రి పీ.మో.గా బిరూర్ స్టేషనులకు నడుచు పయగిడుచుండిన మొయిలు బండిలోని తపాలాపెట్టెలో నిందితుడు ప్రవేశించెను. అతనికడ రివాల్వరుండెను. రెయల్వేమెయిల్ సర్విస్ అధికారిని నడుపుచు, అబండిలోనుండి ఏ కైకనునీసిని యాతడు నిద్రించుచున్నందులకు, డిస్కన్ చేసెదనని భయపెట్టెను.

పిమ్మట చంపెదనని భయపెట్టుచు యాతనిని బొడ్డిలోనికి త్రోసెను. అపెట్టెలో నుండి 18000 రూపాయల విలువ గల ఇన్సూరు కవరలను నాతడు దొంగిలించెను. ఈతనిని మైసూరు పోలీసులు మే 25 తారీఖున అరెస్టుచేసిరి. 8150 రూపాయలవిలువ గల యాస్తిని పోలీసులు కనిపెట్టగలిగిరి. ఈయభియోగము పోయినపెద్దెంబరులో గొనిరాబడెను. (ఆ. పే.)

కాన్పూర్, మే 1:—కాంగ్రెసు ప్రచారకులలో ప్రముఖులగు శ్రీయత అంబికాప్రసాదత్రిపాఠీగారు ఉప్పు కాసము నుల్లంఘించినందులకై నేటిదినము అరెస్టుచేయబడిరి. (ప్రీ. పే.)

కరాచీ పురపాలక సంఘము

కరాచీ, మే 1:—శ్రీయత జమిద్ ఎస్. ఆర్. మేతాగారు మరల కరాచీ పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. నేతహాజీ అబ్దుల్లా హుదాద్ గారు మేతాగారికి పోటీనిలిచిరి. వీరికి 14 వోటును, మేతాగారికి 38 వోటును వచ్చినవి. మేతాగారు గడచిన 10 సంవత్సరములుగా పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగా నుండియున్నారు. (ప్రీ. పే.)

“అన్నము లేదు కావున కల్లు త్రాగుచున్నాము!”

స్త్రీలు వాలంటీరులను తిట్టుట

జలల్పూర్, మే 2:—గాంధీ సతి కొద్దిమంది వాలంటీరులతో నిన్నటి రోజున మాచ్యాడ్ గ్రామమున కేగెను. ఆమెనాయకత్వము క్రింద పని జేయుచున్న మరియేడుగురు స్త్రీ వాలంటీరులు నిన్నటి సాయంకాలము ఊరేగింపుతో జలల్పూరు పట్టణములో తిరిగిరి. వారు త్రాగుడును దూషించు పాటల బాడుచుండిరి. రెయల్వేస్టేషనుకు సమీపమున నున్న కల్లుదకాణమువక్కనుంచి వారు వెళ్లుచుండగా అప్పటికి కల్లును నేసిందియున్న స్త్రీలెదురుగా వాకిట నిలువబడియుండిరి. వారిలో నొక రైతుకులలో కల్లుమంత యుండెను. స్త్రీవాలంటీరులు వారినిత్రాగుడు మానుమని కోరగా నాపడకులు వారిని బూతులుతిట్టిరి. మరియు నిట్లనిరి:—మాకు అన్నము, నెయ్యి, యిత్యాదులు లభింపజాలవు గనుక నేడు మేము కల్లేత్రాగడము.

గాంధీమహాత్ముడు నేటిసాయంకాలము మాచ్యాడ్ నకు వెడలి, రేపటిదినము కరాచీయందలి తమ మకాములో విశ్రాంతిని గొనెదరు. (ఆ. పే.)

హైదరాబాదులో నూతన వారపత్రిక

ప్రజలకును, ప్రభుత్వమునకును నడుమ సౌమనస్యమును కుదుర్చునెంచుట

సికింద్రాబాదు, మే 1:—బుర్రేటికా మేనేజింగు ఏజెంట్ గుజ్జిరావర్ ములు మోతీలాలుగారి సంపాదకత్వముక్రింద నేడు కొత్తగా హైదరాబాద్ క్రానికల్ అనెడి వారపత్రిక యొందు వెలువడినది. స్వాతంత్ర్యాభిప్రాయములను ప్రకటించుచు ప్రభుత్వమునకును ప్రజలకును నడుమ సౌమనస్యమును కుదుర్చుటకు యాపత్రికయత్నించెద ననుచున్నది. సాంఘికముగను విద్యావిషయకముగను ఆర్థికముగను పురోభివృద్ధి బిక్కిలి యావశ్యకమని యాపత్రికయభిప్రాయము గావున నియ్యది యావిషయములే ప్రాధాన్య మొసంగబడియున్నది. తగిన ప్రాశ్నాహము దొరకినచో యీవారపత్రిక ప్రాంతాలపైనిపత్రికగ మారగలదు. (ఆ. పే.)

కాంగ్రెసునెడల ప్రజలకుగల భక్తి

నాగపూరు సంభవము

నాగపూరు, మే 2:—లహరీకాసమును మీరుటకును, నిషేధగ్రంథములను చదువుటకును 'సహకార-ప్రతిసహకార' వారులు నిన్నటి సాయంకాల మొకసభను జరిపిరి. డాక్టరు బి. ఎస్. మూంజీ గారధ్యక్షత వహించిరి. 10000 కుపైగా ప్రజలు వచ్చియుండిరి. కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే బదులొసంగబడియుండిన సీసా వుప్పునీరును వుప్పును తయారుజేయునిమిత్తం యొక బాగాలిలో నింపిరి. అంతట డాక్టరు మూంజీగారు సవర్ణుల గారి గ్రంథమునుండి కొన్ని పంక్తులు వ్రాయబడియుండిన కాగితమును చదువనారంభించిరి. వెంటనే సభికులు వారికి యద్దువచ్చి, భారతకాసన సభనుండి రాజీనామా నీయవలసినదనియు కాంగ్రెసులో చేరవలసినదనియు కేకలు వేయసాగిరి. అంతట సభలోనెల్లరి ప్రారంభమయ్యెను. సభికులు మూంజీ గారిని మాట్లాడ నివ్వలేదు. సభ రసాభాస మయ్యెను. (ఆ. పే.)

ఉప్పులో విషము కలుపుట

మహాత్ముని ప్రకటన

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 30:—ఉప్పుసభ్యులను ప్రభుత్వోద్యోగులు కలుషిత మొనరించినవారలనుగూర్చి మహాత్ముడు కావించిన యీక్రింది ప్రకటన అధికారులచే అణచిపెట్టబడి పొప్టుద్వారా ప్రేక్షకులకి వచ్చినది.

ఉప్పు భూములందు విషముకలిపినవారలనుగూర్చిఅసత్యమని చెప్పుట నా కంతయో సంతోషముగా నుండియుండును. కాని, అది సత్యముగానే యుండునని నేను చెప్పవలసినవిషయము. దీనినిగురించి నాకు మొదట కైరానుండి వార్తవచ్చెను. బాడల్పూరు నొద్దగల ఉప్పు భూములను ప్రభుత్వమువారు కలుషితము చేసిరిని విశ్వాసపాత్రులగు నా సహచరులు నాకు వ్రాసిరి. తేలిను చూచినపుడు, అత్యుక్తియో, పారబాటో యుండునని తలచిరిని. కాని నిన్న నేను మానము చాలించగ నే ఒకపాత్రలో అందమైన పలుకులు కొన్ని నాముం దుంచబడెను. కంటిలో చూచియే అని ఉప్పు కాదని నేను తెలిసికొంటిని. దీనిని తెచ్చిన వలంటీరు ఆటనుండి కలుషితమయిన జలమును కూడ తెచ్చెను. ఒక పోలీసు ఉద్యోగి కొంతమందిసహాయంతోగూడ యేదో పొడిని నీళ్ల లో కలిపి ఉప్పు భూమిలోపాటించిరి. ఈ పలుకులను నేను రుచిచూచితిని. చేదుగా నున్నవి. ఇట్టి సందేహముగలనొట్ట, ఉప్పు ను తయారు చేయవద్దని నేను ఆవలంబీరు తో చెప్పితిని. ఉప్పులో ఏమి కలుపబడినది నేను విచారించుచున్నానుగాని ప్రభుత్వోద్యోగులు ఉప్పులో విషము కలిపినారని చెప్పుటకు సంకోచింపను. ఈ ఉద్యమము విజృంభించిన అనతికాలములోనే, యీ ప్రభుత్వముతి ఘోరకార్యము లొనరించినరని నేను వక్కాణించుచున్నాను. అసహ్యమైన ఘాతుకకృత్యము లొనరింపబడినవి. ఏమి యెరుగనివారిపై గుర్రములు నడచినవి. లాటి కట్టెల విజృంభణ మునకు మేరయే లేదు. కాని సామాన్యులు కూడ వీరులవలె ప్రవర్తించినరని చెప్పుటకు నాకు సంతోష మగుచున్నది. ఎట్టి బాధలను కూడ ప్రతీకారము చేయకయే ఓట్టుకొనినారు. ఒక వలంటీరు తెల్ల ఉద్యోగులక్రింది కూలిపనివారగు కొందరు భారతీయులు తన్నుకొట్టినదబ్బరింకను బాధింపుచుండగనే “ఈనా సందర్భకై నేను పగచుచున్నాను” అని తన రేఖాంతమున వ్రాసినాడు. ఇది వీరి శౌర్యసైన్యములకు రెట్టింపు వన్నె తెచ్చినది. ఈ ఉద్యమము జరిగిన రెండువారములలో ప్రభుత్వము కావించిన అకృత్యముల నన్నిటిని యీ విషయము కలుపుట తలదన్నుచున్నది. వారు ఉప్పును విషమయము గావింపఁ దలంపుకొన్నయెడల, వారు ప్రజలకు ముందుగా తెలిపియుండవలెను. ప్రభుత్వ ప్రచురణాధికారి ప్రత్యాగ్రహాలు తయారుచేసిన 'ఉప్పురోగ' కారియని యొక అసత్యమును ప్రకటించుటకు సంకోచించలేదు. (ఇచ్చట ఒకవాక్యము లోపించినది.) దుర్బుద్ధులైన యాయోద్యోగులు కలిపినది పూర్తిగా విషము కాకపోవచ్చును. కాని వారు కలిపినది అపకారియని చెప్పుటకు సంకోచించును. వారు కలిపినది ఉప్పుకాదు. యుద్ధములందు అన్న పానములను కలుషిత మొనరించుట రాక్షసముగా గుర్తింపబడినది. కాని, హిందూదేశములోని, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారియవరాధమును, కేవల మస్వాదమైన యొక చట్టము నుల్లంఘించు స్త్రీ పురుషులను, బాల బాలికలను కావించుటకీది తగిన కార్యమైనది. సత్యాగ్రహిని కాస నేను చలించుటలేదు. చేయవలసినది తెలిసియే మేమి యుద్ధమును ప్రారంభించినాను. రైవానుగ్రహ మున్నయెడల, సర్వత్యాగమును చేయగలము. కష్టములకుమందు మరింత కష్టమును మనపైకి తెచ్చుకొనుటయే. త్వరలోనే, యీ రెండు వారములలో కావించిన త్యాగమును వింపిన త్యాగమును భారతీయులు చూపుటకు నే నవకాశము కల్పింపజేయుచున్నాను.

పత్రికాశాసన పునరుద్ధరణము

అసీబీసెంటుమ్యుగారి వ్యాసము

మనుష్యవ్యభావమును గూర్చిన జ్ఞానము
గాంధీగారికి లేదు

అసీబీసెంటుమ్యుగారు "పత్రికాశాసనపునరుద్ధరణము" అను క్రిందినివయములను వ్రాసిరి:— వైస్రాయిగారికి భారతజాతి యొక్క హృదయతత్వము బోధపడుటలేదు. ప్రభుత్వప్రతిష్ఠాకాపాడుటయే పరమకర్తవ్యమని బ్రిటిషు నిరంకుశాధికారులు భావించుచున్నారు. పునరుద్ధరణ బ్రిటిషు నిరంకుశ విధానమునకు వైస్రాయిగారు అధినులై యున్నారు. "పరిపాలించుటయే? లేక దేశమును విడిచి వెళ్ళిపోవుటయే?" అను విషయనిర్ణయాధికారము తమ చేతులలోనే ఉన్నదని బ్రిటిషువారును వైస్రాయిగారును భావించుచున్నారు. కాని, వైస్రాయి విషయ నిర్ణయాధికారము వారి చేతులలో నుండి యిప్పుడు తొలగి యింకొకని చేతులలోనికి వచ్చుచున్నది. బ్రిటిషువారు యీ దేశములో, ఉండి పరిపాలించుటయేనా? లేక వెడలి పోవటయేనా? అని నిర్ణయించుటకు నేడు పూనుకొని భారతజాతికి నాయకుడై యొకడు నేడు వ్యవహరించుచున్నాడు. ఇతనికి మనుష్యవ్యభావమును గూర్చిన జ్ఞానము కొంచెమైనను లేదు. ముందు గుండు సామానులు మారణద్రవ్యములు ద్రావకములు గల రసాయనకాలలో అమాయకుడై తిరుగు పసిపిల్లవానివలె ఇతడు వ్యవహరించుచున్నాడు. ఈ ముందు గుండు సామాను అన్నియు వైకినిరుపద్రవకరమయిన ద్రవ్యములవలెనే కన్పించును. అవి చూచి యీ పసిపిల్లవాడు మోసపోవును. కాని, కొంచెము వేడి పుట్టినతోడనే యీ నిరుపద్రవకరమైన పదార్థములన్నియు భగ్గుమని ముండును. బ్యాలులుపుట్టును. భయంకరముగా ప్రేలును. మారణహోమము చేయును.

ప్రభుత్వమువారి దుష్టకాసనములను ఉల్లంఘించుటకై జనసమదాయము ముందుకు దుముకుచున్నది. కాని, చెడు నిబంధనలను ధిక్కరించెడివారు మంచినీయమనిగ్రహించియుండవలెను. కాని, యీ జనసమదాయముందు పోకిరీజనము కలదు. వీరికి మంచి నియమములందు శిక్షణ లేదు. అందువల్ల మంచి నాయకులతో చెడు నిబంధనలను వీరు ధిక్కరింపజాలరు.

గాంధీగారి యుద్ధయమువల్ల జాతీయహృదయమునందు సంఘటనలు కలిగినది. వారు దౌర్జన్య రాహిత్యమునే బోధించుచున్నామని చెప్పుచున్నారు కాని, ప్రజలతో దౌర్జన్యమునకే దారితీయుచున్నారు. గ్రామవాసులైన జనులు తాము చిరకాలము కిరసా వహించిన కాసనమును నేడు ధిక్కరించి ఉల్లంఘించుటకై వారిని తయారుచేయుచుండినప్పుడు మిగిలిన కాసనములనుకూడా వారు ఉల్లంఘించుకొనడా వారిని అడ్డుపెట్టుట యెట్లు? గాంధీగారు దేశములో కలుగజేసిన ప్రజోధము దేశమును ఆరాజకముపాలు చేయునట్లుగా భీతి గొల్పుచున్నది. ఇట్టి జాతీయప్రజోధమును సద్వినియోగపరచి స్వరాజ్య సంస్థాపనకై ఏల వినియోగింపరాదు? భారతదేశమునకు అధినేతకి స్వాతంత్ర్యము నొసంగుటకు నిర్ణయింపవలసిన రాజకీయ విధానమును అయిదారు నెలలకాలము భారతీయులను బ్రిటిషువారును కలిగి సంప్రదించి నిర్ధారణచేయుట మహాశక్తిమేయగును. కాబట్టి యిట్టి సంకల్పమును వైస్రాయిగారు వెంటనే తిరిగివరచి తదనుగుణముగా పత్రికాశాసనమును రద్దుపరచి సంప్రతింపునకు ఆహ్వానము లంపవలెను.

పత్రికాశాసనము

జెజవాడ, మే 1:—మేము పత్రికా శాసనము నవిచ్ఛిన్నముగా ఖండించుచున్నాము. ప్రభుత్వమువారి యీచర్యవలన విపరీత ఫలితములు రానున్నవి. పత్రికలు లేనపుడు అల్లరిచేయు వారెవరైనను జాతీయనాయకులగుర్చి పుకారాలను పుట్టించి, ప్రజలయందండ్రేము నెక్కువ జేయవచ్చును. దీనివలన హింసయు, ఆరాజకమును ప్రబలిపోవును. ప్రభుత్వమువారు మేలుకొని తమ తప్పును సవరించుకొని ఈశాసనము నుపసంహరించుకొనెదరుగాక.

ఇట్లు

వి. భూపయ్య,
(యం. యల్. సి.)

యశ. రామశేషయ్య,
(తాలాకాబోర్డు (పెనెంట్టు)

ప్రొ. రంగనాయకులు.

(తంలి)

అంతర్జాతీయ కార్మిక

సమావేశము

హైందవ రాయబారులు

చెన్నపురినుండి కార్మికుల ప్రతినిధికి నలహా
యొసంగుటకు శివరావుగారు వెడలుచుండుట

సిమ్లా, మే 1:—పదునాలుగవ అంతర్జాతీయ కార్మిక సమావేశమునకు వెడలుచున్న హైందవప్రతినిధులపట్టికను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించియున్నారు.

ఇండియా ప్రభుత్వము వారితరపున ఇండియా హైకమిషనరగు సర్ ఆర్థర్ చట్టర్జీగారును, ఇండియా కాన్సిల్ సభ్యులగు డాక్టరు ఆర్. పి. పరాంజిపేగారును ప్రతినిధులుగా వెళ్లుదురు. వీరికిసలహా నొసంగుటకును, అవసరమయినచో పై యిరువురిలో నేయొక్కరియొక్కయో స్థానము నాక్రమించుటకును పి. లటిఫ్, వి. సి. ఎన్ గారునూ ఇండియా ప్రభుత్వముతరపున వెడలెదరు.

యజమానుల ప్రతినిధి

ప్రతినిధి:—కలకత్తా బొగ్గుగనుల యజమానుల సంఘమున కధ్యక్షులగు అమృతలాల్ ఓర్మా, ఎం. ఎల్. సీగారు.

సలహా నొసంగుటకు:—(1) పంజాబు వర్తక సంఘాధ్యక్షులగు పి. మఖ్తీగారు (2) గ్వాలియర్ వర్తకసంఘమునకు జెందిన రామ్మదాన్ వైష్ణోగారు (3) బొంబాయి హైందవ వర్తక సంఘమునకు చెందిన జే. కే. మేతాగారు.

కార్మికుల ప్రతినిధి

కార్మికుల ప్రతినిధి:—బొంబాయి జి. వి. పి. రెయిల్వే యుద్వోగముల సంఘమున కధ్యక్షులగు ఎస్. సి. జోషీగారు.

సలహా నొసంగుటకు:—(1) మద్రాసు కార్మిక సంఘమున కధ్యక్షులగు బి. శివరావుగారు (2) కన్పి-సారా కార్మిక సంఘమున కధ్యక్షులగు కే. సి. రాయ్చౌద్రీ, ఎం. ఎల్. సి. గారు (బెంగాలు) (3) బొంబాయి వస్త్రప్రసక్తికము కార్మిక సంఘసాధ్యక్షులగు మొహమ్మద్ ఉమర్ గారు.

ఇండియా ప్రభుత్వప్రతినిధులకు సలహా నొసంగుటకు నియమింపబడిన జి. జి. డిక్సన్ (ఇండియా అఫీసు), జే. హెచ్. లాంగ్ (గనుల ఇన్స్పెక్టరు) గార్లలో మొదటివారు యీ రాయబారవర్తమన కంఠటికిని కార్యదర్శులుగా వర్తింతురు. (ఆ. వె.)

బందరు

ఏప్రిల్ 29:—నేటి సాయంకాలము బందరుపుర తిలకు చాకునందు 7 ఫంట్లకు పభిల బందరు చాలామంది పుత్రాహారానికి మోసాని యుండగా వేళ్ళింటిరు పుద్వోగమునకు రాజీనామామిచ్చి రాయవేలూరులో 8 నెలలకన్న నమభివించిన మ-రా-రా-త్రి సాయంవరదాదానుగారు అహింసాతత్వమును బాగుగా బోధించి రామకృష్ణులతోలు అవతారము గాంధీజీ అవతారమని చక్కగా బోధించిరి. తాము రచించిన స్వారాజ్య డంకాలో కొన్ని కీర్తనలు పద్యములు శ్రావ్యముగా వినిపించిరి. తర్వాత కాశీనాథుని పీఠములయ్యగారు ఖడ్గరు సరించియు భాష్కర గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు పంజాబు దురంతముల కన్న మద్రాసు దురంతములు మిన్నయని పోలీసుల దౌర్జన్యమును నిరసించుచు! తుపక్కునించిరి. పిమ్మట బందరు పురవాసి వైస్యలొకడు తాము కొంతమంది జట్టుతో కొందరు కాంతి సైనికుల సహాయమున కొనుకొని వచ్చి పుష్ప తెచ్చితిమియు అట్లే అందరు ఎవరికి కావలసిన పుష్ప వారు నిర్ణయముగా తెచ్చుకొనవచ్చు ననియు గాంధీ మన వంశములో పుట్టె ననియు అందుచేత మనమీద విక్రీ-లి బాధ్యత వుండవలెననిన్ని మన బంధు వైస్య లందరు బూనుకొని ఖడ్గరు తప్ప విదేశ గుడ్డలు వ్యాపారము చేయకూడ దనియు విదేశగుడ్డలకన్న ఖడ్గరు గుడ్డల వ్యాపారమందు ఎక్కువ లాభమును మేల్గు గలవనియు చక్కగా యుపన్యసించిరి. తాము తెచ్చిన పుష్పముగూడ అమ్మి సభలో శ్రీ పురపాలకులు విరాళములును వడికిన నూలును విదేశ వస్త్రములను యిచ్చిరి. విదేశ వస్త్ర దహనములతో సభ ముగించిరి.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా శాంతిసైనిక శిబిరము

కాంతిసైనికులలో నొకరగు దివిసీమకొడూరు వాసి మండవ ఆదినారాయణగారు మీ తల్లి చనిపోయినది రమ్మని బంధువులురాగా వాడికి తాను యిదివరకే గాంధీజీకి శరీరమును యిచ్చిరి ననియు నేను యిప్పుడు వచ్చినను మాతల్లిగారు తిరిగి రాజాలననియు సర్వత్యాగి యగు నాకు కర్మతో నిమిత్తము లేదనియు ధైర్యముతో జవాబు నొసంగిరి. బంధువు లేమియు వనలేక తిరిగిపోయిరి.

శామిరెడ్డి వెంకట సుబ్బారావు.

వ్యవసాయ

జెజవాడ

మున్సిపల్ ఆఫీసుపై జాతీయపతాకమును గట్టుట
(స్వకీయవిలేఖరి)

జెజవాడ, ఏప్రిల్ 30:—నేటి సాయంత్రం జరిగిన మున్సిపల్ మీటింగునందు మహాత్తరమగు తీర్మానములు గా వివరించినవి. వైసుచేరుమేక శ్రీయుత సి. కొశంబరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అనేకమంది సౌరులు సభాకార్యక్రమమును వినుటకై మున్సిపల్ ఆఫీసునందు ముగియుండిరి. డాక్టరు శర్మగారిచే యుపపాదించబడి కావలి శంకరావు పంతులు జమీందారుగారిచే బలపరచబడిన యీ క్రిందితీర్మానమును మున్సిపల్ కాన్సిలువారిచే యొకగ్రీవముగ నామోదించబడినది.

1. జెజవాడ పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత అయ్యదేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారు ఉత్పసత్యాగహ మొనర్చినందులకై సంవత్సరము కారాగారశిక్షను బడసినందులకు వారి నీకాన్సిలువారు అభినందించుచు ప్రభుత్వమువారి చర్యను ఖండించుచున్నారు.

2. కాంగ్రెసు అధ్యక్షు లగు పండిత జహ్నులాల్ నెహ్రూగారిని, ఆంధ్రనాయకాగ్రగణ్యులగు శ్రీయుతులు దేశోద్ధారక శా. నాగేశ్వరావు, టంగుటూరి ప్రకాశం, గద్దె రంగయ్యనాయుడు, భావ్యంశెట్టి, చాపట్టాభిసీతారామయ్య బులును సాంబమూర్తి, దండు నారాయణరాజు, నడింపల్లి నరసింహారావు, స్వామి నారాయణానందాచార్యులు మున్నగు నాయకులు చేసినత్యాగమునకు వారిని కొనియాడుచు, ప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానమును యీ కాన్సిలువారు గర్హించుచున్నారు.

3. జాతీయ పతాకమును జెజవాడ మున్సిపల్ ఆఫీసు భవనముపై నెత్తుటకు యీ కాన్సిలువారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఈ పై తీర్మానములు యొకగ్రీవముగ ఆమోదించబడిన పిమ్మట డాక్టరు శర్మగారు యీ దిగున తీర్మానము నుపపాదించగా బురహానుద్దీన్ సాహెబుగారు బలపరచిరి. "దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులు, శ్రీ గంపలగూడెం రాజాగారు, శ్రీ కాకుమాను లక్ష్మయ్య చౌదరిగారు, నేడు నిర్బంధించబడినందున వారి గౌరవార్థము యీ కాన్సిలు సభాకార్యక్రమము నింతటితో ఆపివేసి శేపు సాయంత్రం మరల సభను జనపవలయును" ఈ తీర్మానము కూడ కాన్సిలువా లేకగ్రీవముగ నామోదించిరి.

జాతీయపతాకమును గొప్ప యూరేగింతో తీసికొని వచ్చి వైసుచేరుమేక సి. క. రెడ్డిగారు శేపు సాయంత్రము 8 గంటలకు నుముచూర్తమున మున్సిపల్ ఆఫీసుపైతీసు పన మహోత్సవ మొనర్చెదరు.

నేటి యుదయమున ఒకసంవత్సరంవరకు కారాగారమున కంపబడిన శ్రీయుతులు గంపలగూడెం రాజాగారు, కాకుమాను లక్ష్మయ్య చౌదరిగారు, మధ్వాప్సం హృదయెంజరు ఇండిలో రాజమండ్రీకి తీసుకొనిపోవబడిరి. వేలకొలది జనులు జయ జయ ధ్యానములు చేయుచు స్టేషనువరకు యీ నాయకులను పంపుటకై వచ్చి దర్శనముచేసిరి.

శ్రీ దేశభక్త వెంకటప్పయ్య, శ్రీ గంపలగూడెం రాజాగారు, శ్రీ కాకుమాను లక్ష్మయ్యగారు నేడు నిర్బంధించబడినందున వారి గౌరవార్థము బజారులోని కొట్టుమాయబడిన. సాయంత్రం గాంధీపాద్యునందు శ్రీయుత ఆరికపూడి రామనాథం చౌదరిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన మహాసభకు విడువేలమంది విచ్చేసిరి.

ప్రభుత్వనిర్బంధ విధానమును ఖండించుచు నేడు నిర్బంధించబడిన నాయకుల నభినందించుచు శ్రీయుతులు దుర్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య చౌదరి, ఆరికపూడి వెంకట్రామ చౌదరి, డాక్టరు ఘంటకాల సీతారామకర్మగారలు మున్నగువారు ముచ్చటించిరి.

వసంతవాడ

గాంధీమహాత్ముని యాజ్ఞానుసారము మాగ్రామమునుండి సత్యాగ్రహమునకై పల్లెమగోదావరిజిల్లా మట్టపాలెం గ్రామము వెడలిన శ్రీయుత సామవేదసత్య నారాయణమూర్తిగారు సత్యాగ్రహమొనర్చి స్వరాజ్యలభమును తెచ్చిరి. 22-4-30 తేదీ సాయంత్రం 4 గంటలకు బ్రి శ్రీమొక్కపాటి సీతారామకుటుంబముగారి యాజమాన్యమున బహిరంగసభ జరుపబడి స్వరాజ్య లభాము విక్రయించగా కొందరు కొనిరి. 27-4-30 తేదీన ఉదయం 8 గంటలకు శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వర రావుపంతులుగారి నిర్బంధమున కసమ్మతి తెలుపుచు జాతీయ పతాకపందనోత్సవమును సగరసంకీర్తనమును గావించెబడిన.

(జిజ్ఞ విలేఖరి)

చేతిపరిశ్రమలు

1927 వ సంవత్సరమున మద్రాసు ప్రభుత్వము

వారు డి. నారాయణరావుగారు ప్రత్యేక కోడ్యోగిని చేతిపరిశ్రమల గూర్చి విచారించుటకై నియమించియుండిరి. వీరు మద్రాసు, ఏలూరు, పాణ్యపట్టణములలో దప్ప, ఇతర మండలము లన్నిటిలో విచారణ నలిపిరి. చేతిమండలము గూర్చియు ప్రత్యేకపు నివేదికలను, రాజధానియంతకును వేరొక నివేదికను, వీరు రాయబడిరి. మద్రాసు శాసనసభలో గాడిచెల్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము ననుసరించి, చేతిపరిశ్రమల రిపోర్టులలోని సూచనల గూర్చి విచారించి, తగిన సలహాల నిచ్చుటకై ఒక విచారణసంఘము మేర్పరచబడెను. దీనికి పరిశ్రమల డైరెక్టరుగారి డి. బి. అప్పారెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగను, తులసీరామ్, నాగన్నగౌడ, కాళిదాసయ్యగారు, సి. వి. వుడ్డు, రివరెండు విక్టర్ ఫీల్ గార్లు సభ్యులుగను నియమింపబడిరి. చేతిపనులనెవ్వరి పనివారలు తమ ఇంట్లలో గూర్చిని మధ్య వారలకొరకుగాక స్వలాభనిమిత్తము నిర్వహించెడి పరిశ్రమలు చేతిపరిశ్రమ లని, యిదివరకు ప్రభుత్వమువారు నిర్వచించిరి. విచారణసంఘమువారి నిర్వచనమును నిలిపియుంచుచో, చేతిపరిశ్రమలకు వడ్డము గలుగు ననియు, మధ్యవారలనిమిత్త మను మాటలను తీసివైచుట యవసరమనియు సూచించిరి.

పారిశ్రామిక విద్య నిమిత్తము, కల్లికోట, మంగళూరు, బళ్లారి పట్టణములలో ప్రభుత్వ పాఠశాలలు స్థాపింపబడెను. బర్మంపురము నందును, రాజమహేంద్రవరము నందును గూడ పాఠశాలలను స్థాపింప వలయునను, తలంపు గలదు. ఇట్టి వహాయమును విచారణసంఘమువారు గుర్తించి, క్రమక్రమముగ నిట్టి ఏర్పాటులు విస్తరింప వలయునని కోరుతున్నారు. చేతిపరిశ్రమలను ప్రోత్సహపరచుటకు సహకార సంఘములు ముఖ్యసాధన మగును గాన, పరిశ్రమల డైరెక్టరుగారు సహకార శాఖవారి సహాయమును కైకొనవలయునని, కమిటీ వారు భావించిరి. బీహారు, అస్సాం, పంజాబు, మధ్య రాష్ట్రములు, మైసూరురాష్ట్రములలో చేతి పరిశ్రమలకు సంబంధించిన వస్తువులను ప్రదర్శించుట కును, వానియొక్క మాదిరిలను జూపి, విక్రయమునకు తోడ్పడుటకును, ప్రదర్శనశాలలు స్థాపింపబడినవి. వీనిలో చిల్లరవిక్రయము జరుగదు. అర్జరులను కైకొని, నరకులను నష్టయిచ్చేయుట కివి పూనుకొనును. ఇట్టి ప్రదర్శనశాల నొకదానిని చెన్నపురిలోగూడ నుంచవలెనని, కమిటీవారు కోరుతున్నారు. పని పాఠశాలలను ముఖ్యముగా పని ముఖ్యులకు బడులు అనుకూలమగు పని

ముట్లను రాయచోడులు కొక రివర్సి ఇంజనీరును నియమింపవలయునా యను ప్రశ్నను కమిటీవారు చర్చించి, అవసరము లేదని భావించిరి. వీరికిబడులు మెకానికలు ఇంజనీరును నియమించి, వారిసలహా కై కొనిన చాలునని నిర్ణయించిరి.

నేతపనివాండ్రకు వాయిదాలమీద విక్రయించుపద్ధతి ననుసరించి, నూతన యంత్రములను నష్టయిజేయవలయునని, నేతనిపులులగు అమల్ నర్ గారు సూచించిరి. ప్రభుత్వమువారి సూచనను నిరాకరించి, సహకారసంఘములద్వారా వీనిని అరు వీయవలయునని కోరియుండిరి. కమిటీవారు మాత్రము వాయిదాలమీద విక్రయించుపద్ధతి నామోదించుచున్నారు. కమిటీవారు చేతనూలు గూర్చి చెల్లిన యభిప్రాయములు మిగుల నిరుత్సాహకరముగనున్నవి. ప్రత్తిపండువోటుల నూలువడుకుటను ప్రారంభపాఠశాలలలో విధిగ నేర్పవలయునని, డాక్టరు నాగన్న గౌడగారు సూచించిరి. కమిటీవారి సూచనపట్ల నామోదణ తెలుపలేదు. నేతపాఠశాలలో నూలువడుకుటగూడ నేర్పవలయునని తులసీరాముగారు చేసినసూచనను పుష్టగా రామోదించరయిరి. ప్రధానకేంద్రములలో నూలు వడుకువారికి మంచిప్రత్తిని ఏకులను నష్టయిజేయవలయుననియు ఇందుకుగాను ఏకులరాటమును కొని సహకార సంఘములద్వారా నష్టయిజేసి దీని యుపయోగమును తెలుపవలయుననియు, కాళిదాసయ్యగారు కోరిరి గాని, పుష్టగారును రివరెండు ఫీల్ గారును, చేతనూలుపనివారలకు జీవనాధార మొనగడుగాన, ఇట్టి ఏర్పాటుల గావించుటవలన లాభము లేదని, అభిప్రాయపడిరి. చేతిపనులను గూర్చి విచారణ నలుపుటకు, వ్యవసాయదారులకు తోడ్పడు పరిశ్రమ లేమయిన గలనా యని కనుగొనుటయే ముఖ్యకారణము.

రయితులకు మిగుల సహాయకారిగ నుండు దగిన పరిశ్రమ రాటము దప్ప మరియొకటి లేదని, పెక్కులావుల రుజువయ్యెను. విదేశీయులు గూడ ఈ విషయము నంగీకరించుచున్నారు. ఆచార్య ప్రభులచంద్రరాయి బోలు సుప్రసిద్ధ ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులుగూడ ఈనంగతి నామోదించిరి. మైసూరు సంస్థానమువారు నూలుపరిశ్రమకు ప్రత్యేకప్రోత్సాహ మొనగుచున్నారు. ఇతరసంస్థానములు గూడ ఈ మార్గము నవలంబించుచున్నవి. ప్రభుత్వము వారిచే నియమింపబడిన ప్రత్యేకోడ్యోగి తమ రిపోర్టులో నూలువడుకుట మాత్రముచే జీవనము జరుగదని చెప్పినను, అనుబంధపరిశ్రమగ నిది యనుకూలించునని సూచించెను. కాని, విచారణసంఘము నందలి యూరపియనుసభ్యు లీవిషయమును గుర్తించ బాలకుండుట కోచనీయము. రాటపుపరిశ్రమను ఎవరియిండ్లలో వారు గూర్చిని సాగింపవచ్చును. స్త్రీలు పురుషులను భేదము లేక, ఎల్లరును ఈ పని జేయవచ్చును. వయోవృద్ధులును, బాలురును బాలికలును గూడ రాటపు పరిశ్రమను చేపట్టవచ్చును. దీనికి ప్రత్యేకవైపుణ్య మవసరములేదు. వ్యవసాయపువనులు లేనితరుణములో, నింతకన్న ను అనుకూలపరిశ్రమ వేరుండబాలదు. గ్రామజనులకు తిండియ్యు, బట్టయ్యు లభించుచో, ఇతరవస్తువులు దొరకకున్నను జీవించగలుగుదురు. కళాపుష్పము లలో రాట ముపయోగపడినటుల, మరియొకసాధన

ముపయోగింపదని, అనుభవము తేటపరచెను. స్త్రీలు వెలుపలకు బోయి పని జేయకుండ, ఇంట్లలో గూర్చిని తమ మానమును కాపాడుకొని జీవించగలరు.

ఇట్టి పరిశ్రమను ప్రోత్సహపరచుటకు, పారిశ్రామిక విచారణ సంఘమువారును, ప్రభుత్వము వారును బూనుకొననియెడల, మూడు సంవత్సరములనుండియు ఈ విషయమై నలుపుచున్న యార్భాట మంతయు వ్యర్థ మగును. ఇక, నేతపరిశ్రమను అభివృద్ధి నొందించుటకు, చెన్న రాజధానిలో అవకాశము లనేకములు గలవని తెలుప నక్కరలేదు. యంత్రపరిశ్రమతో నిమిత్తము లేకనే, నేత మగ్గములు ప్రజలకు గావలసిన బట్టలను రాయచోడు గలవని, అనుభవజ్ఞు లిదివరకు చెల్లించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారుగూడ ఈ యభిప్రాయము నామోదించియున్నారు. నేత పాఠశాలలను స్థాపింపవలయుననియు, నేతపనిముట్లను సహకారసంఘములద్వారా నష్టయి జేయింపవలయుననియు, ఉన్నితో కంబళ్లను నేయింప వలయుననియు, తివాచీనేత, పట్టునేతలకు ప్రోత్సాహ మొనగవలెననియు, పట్టుపరిశ్రమను పెంపొందింపవలయుననియు, రంగులు వేయుట, అద్దకపు పరిశ్రమ, చాపలపరిశ్రమ, మున్నగువాని కన్నిటికిని ప్రోత్సాహ మొనగవలయుననియు, విచారణసంఘమువారు సూచించిరి. ఇటులనే లోహపరిశ్రమ, తోళ్లపరిశ్రమ మున్నగువానికి ప్రోత్సాహ మొనగవలయునని వీరు గోరిరి. చేతిపరిశ్రమల నిమిత్తము ప్రత్యేకపు సిబ్బంది నేర్పరచవలయుననియు, సలహా సంఘమును గూడ నియమింప వలయుననియు, కమిటీ వారు సూచించిరి. వస్త్రపరిశ్రమనిమిత్తము ప్రత్యేక శాఖ నొకదాని నేర్పరుచుట యవసరమని, నేత సమావేశమువారిదివరకు సిఫార్సుజేసిరి గాని, ఇంతవర కాసూచన యమలులోనికిరాలేదు. ప్రత్యేక శాఖను వెంటనే నెలకొల్పుట యవసరమనియు ఇందు నిమిత్తమై వెచ్చింపబడెడి ధనము వ్యర్థము గాదనియు, కాళిదాసు అయ్యగారు సూచించిరి. తులసీరాంగారును, ప్రత్యేకశాఖను వెంటనే ఏర్పాటు జేయవలయునని కోరుతున్నారు. చెన్నపురిలోని ప్రభుత్వపు లెక్కపైలు ఇన్స్టిట్యూటులో గలపబడెడి విద్య అసమగ్రముగ నున్నదని, తులసీరాంగారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. విచారణసంఘము వారి సూచనలపై ప్రభుత్వమువారి రెట్టి చర్యల దీసికొందురో తెలియదు. ప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయమును తెలుపక, విచారణసంఘమువారికి మామూలుపందనముల నర్పించిరి.

రౌండుటేబిలు సమావేశము

రౌండుటేబిలుసమావేశముగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు త్వరలో నొక ప్రకటన గావించెదరని, శ్రీవెస్టువార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఈ సమావేశము ఏ తేదిని జరుగునదియు, ఎవరు దీనిలో సభ్యులుగ నుండునదియు, ప్రకటింపబడునట. కాని ఇట్టి ప్రకటనము భారతీయులలో నెట్టి యుత్సాహమును కలిగించజాల దని, యాధిగ జెప్పవచ్చును. ప్రధాన నాయకులు నిర్బంధింపబడిన సమయమున, తీవ్ర నిర్బంధము లొరంభిస్తే పత్రికలుగూడ అణచివేయ

బడుచున్న సమయమున, సైమనుకమిషను రిపోర్టు నాధారముగ గైకొని యీ రౌండుటేబిలు సమావేశమునకు ఆత్మగౌరవముగల భారతీయప్రముఖులను వెడలఁచుట నిశ్చయమే. రిస్పాన్సిబిలిటీము వారు వెడలఁచుట నిశ్చయమే. రిస్పాన్సిబిలిటీము వారును, జాతీయపక్షమువారునుగూడ హాజరు గారని తెలుప నక్కరలేదు. గాంధీ, పటేలు, నెహ్రూ, మాళవ్య, కేల్కర్లు బోలు నాయకు లెవరును వెడలని సభద్వారా, హిందూదేశసమన్య పరిష్కారముగల దుర్లభము. పటేలుగారు సూచించినటుల, మహాత్మునితో సమాధానపడుటవలననే, హైందవసమన్య పరిష్కారము గాగలదు.

లాహోరు : పత్రికాశాసనము

డిల్లీలోను, కలకత్తాలోను పత్రికా శాసనము ప్రయోగింపబడె ననియు పత్రికలు ప్రకటనమును మానుకొనెననియు, ఇదివరకు తెలియుంటిమి. లాహోరులోగూడ కొన్ని పత్రికలవైచిత్రము ప్రయోగింపబడుటచే, ఆపత్రికలు ప్రకటనమును మానుకొనెను. రాజప్రతినిధిగారు అనతికాలములోనే, హిందూదేశమును పత్రికారహితము గావించిన కీర్తిని సంపాదించగలరు. రౌండుటేబిలు సమావేశమున కిట్టి నిర్బంధములు సాధనములని వీరు తలచినచో, నింతకన్నను భ్రమ వేరుండదు. పెక్కు పత్రికలను, తన్ని ర్యాహకులు స్వలాభమునిమిత్తముగాక, దేశసేవనిమిత్తమే నెలకొల్పి రను విషయమును పాలకులు గుర్తించవలయును. పత్రికలమూలమున వీరు అధికద్రవ్యసప్తమునకు పాలగుచున్నారు. హిందూదేశమున లాభమును సంపాదించుపత్రికలను వ్రేళ్లపై లెక్కపెట్టవచ్చును. పత్రికాశాసనప్రయోగముతో, వీని సంఖ్యగూడ నన్నిగిల్లక మానదు. పత్రికలమూలమున సప్తమును పొందుచున్నవారు, తమపత్రిక లాగిపోయినందుకు దుఃఖపడబోరు.

లేబరుపక్ష కర్తవ్యము

ఇంతవరకును ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యముల విషయమునను, స్వయం నిర్ణయాధికారము విషయమునను లేబరుపక్షమువారు పట్టుదల జూపుచుండిరి. కాని, హిందూదేశమున తీవ్రనిర్బంధప్రయోగ మారంభ మయిన పిమ్మట వీరు మాన్యవ్రతము దాల్చియున్నారు. ఇర్విను ప్రభువుగారిపై పూర్ణ విశ్వాసము జూపవలెనని వీరు గోరుచున్నారు. డెయిలీ హెరాల్డుపత్రికమాత్రము నిర్బంధవిధానము పట్ల అసమ్మతి తెలిపెను. పార్లమెంటు సభ్యులగు శ్రీ మెనుగారు ప్రస్తుతనిర్బంధవిధానమును ఏవగించుచున్నను, ప్రస్తుతసమయమున ఆ విషయమై ఎట్టి యభిప్రాయ ప్రకటన గావించుట పాడిగాదని తెల్పిరి. తమకు తప్ప అని తోచిన దానిని నవరించుటకు వీరికి ఎంతకాలము వేచియుందురో తెలియదు. లేబరుపక్ష మీ సమయమున, తన విధ్యుక్తధర్మమును విడనాడె ననుటకు సందియము లేదు.

లిబరలు లేబరుపక్షసంయోగము

ఇటీవల ఇంగ్లండులోని లిబరలు లేబరుపక్షముల సంయోగము బలపడుటచే, బొగ్గుగనుల చట్టము నెక్కినది. ఆకారణముచేతనే, లేబరు ప్రభుత్వమింకను నిలిచియున్నది. లేనియెడల, కన్సర్వేటివు

లును, లిబరలుపక్షమువారును చేతులగలిపి, లేబరు ప్రభుత్వము నోడించియుండెడివారు. అట్టి యుపద్రవము, బొగ్గుగనుల చట్టపు చర్చ ప్రారంభ మయినపుడు, గన్వజ్జెను. ఈసంయోగ మెంతకాలము నిలుచు నను ప్రశ్న గలదు. రాష్ట్రే మూడుగారు “గ్లాస్టో యూనియన్ గూర్చి” పత్రికకు వ్రాయుచు లిబరలుపక్ష సూత్రములకు భంగము కలుగనంత వరకు తగుపక్షమువారు లేబరు ప్రభుత్వమును బలపరచుచుందురని, అభయమొనగిరి. అందుచే, మాడ్ నాల్డుగారు అపజయభయము లేక, కాలము గడుపగలరు.

డి. వి. గోక్లేగారికి శిక్ష

డి. వి. గోక్లేగారు, మహారాష్ట్రపత్రికాసంపాదకులు. వీరు రిస్పాన్సిబిలిటీసహకారపక్షమునకు జేరినవారు. కొలదికాలము క్రిందటివరకు గాంధీమహాత్ముని కార్యక్రమమునుగాని, కాంగ్రెసుతీర్మానములనుగాని ఆమోదించియుండలేదు. కాని, సందిగ్ధ సమయ మురుదెంచగనే, వీరు మహాత్మునితో చేతులగలిపి, దేశసేవకై తమ విభేదములను వెనుకబెట్టి, సుప్రసిద్ధమహాత్ముని నాయకులును, లోకమాన్యుని అనుచరులు నగు కేల్కర్లుగారి యధ్యక్షతక్రింద, వీరు పనిజేయసాగిరి. వీరిలో ముఖ్యులగు భోపట్కర్లుగా రిదివరకు శిక్షింపబడిరి. డి. వి. గోక్లేగారిపై నిపుడు ఎనిమిదిమాసములశిక్ష విధింపబడి నటుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ప్రభుత్వనిర్బంధములు అన్నిపక్షములవారిని ఏకము జేయుట కెటుల తోడ్పడుచున్నవో, దీనినిబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

శ్రీసాహసము

పురుషులవలె శ్రీలుగూడ తగిన అవకాశమున్నచో ఎట్టి సాహస కార్యముల నయినను జేయగలరని, రానురాను వెల్లడియగుచున్నది. ఇటీవల బెడ్ ఫర్డు డచ్చెను అను శ్రీ, ఇంగ్లండునుండి దక్షిణాఫ్రికాలోని కేపుట పునకు వాయువిమానము మీద బయలుదేరి, ఎక్కడను ఆగకుండ పందొమ్మిది రోజులలో ఇంగ్లండుకు తిరిగి రాగలిగెను. ఇంతకు పూర్వ మెవరును ఇట్టి సాహసమునకు దిగియుండలేదు. ఈమెవిజయమునకు ఫలముగ ఇంగ్లండుకు కేపుటపునకు ఇకమీద విమానపయనమును ప్రయాణికుల రాకపోకలనిమిత్త మేర్పాటు చేసెదరని తెలియుచున్నది. బెడ్ ఫర్డు డచ్చెన్ గారు పలువుర అభినందనములకు పాత్రురాలగుట వింతగాదు.

మరియోక ఆర్డినెన్సు

లాహోరు కుట్రకేసును, ముద్దాయిలు హాజరయినను గాలేకున్నను విచారించుటకు వీలుండుటకును, విచారణను త్వరలో ముగియునటుల జేయుటకును, రాజప్రతినిధిగారు మరియొక ఆర్డినెన్సును నిర్మించిరి. దీనివకారము, స్పెషలు ట్రిబ్యునల్ ఏర్పడి, అసాధారణాధికారములను నిర్వహించి, విచారణను అతిత్వరతముగ ముగింపగలదు. ఇప్పుడు విచారించెడి న్యాయస్థానమున కికమీద విచారించుట కధికారముండదు. రాజప్రతినిధిగా రింతవరకు మూడు ఆర్డినెన్సులను ప్రయోగించిరి. మొదటిది, బెంగాలు ఆర్డినెన్సు. రెండవది పత్రికల ఆర్డినెన్సు. మూడవది లాహోరు ఆర్డినెన్సు. ఇంకను ఎన్ని తెలుపడ నున్నవో తెలియదు.

డే శో ధా ర క

నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కా రా గృ హ వా స ము

నేటికి పనిరెండు దినములు

నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

చెన్నపురి విదేశవస్త్రబహిష్కారము

నిన్నటిదినము స్వదేశీ సంఘమువారి యాజమాన్యమున మహాజనసభలో జరిగిన సభలో, విదేశవస్త్ర బహిష్కారమునిమిత్తమై వర్తకుల తోడ్పాటును గైకొనవలయునని, ది|| బ|| ఆర్. రామచంద్రరావుగారును, సత్యమూర్తిగారును, తదితర ఉపన్యాసకులును నుడివీరి. ఇందు నిమిత్తమై వాలంటీరులను జేర్చుటకును, బహిష్కార శపథమును గైకొనుటకును తలపెట్టబడెను. చెన్ననగరమున, సత్యాగ్రహోద్యమమునకు తోడ్పడజాలని నాయకులు, విదేశవస్త్ర బహిష్కారమున కయినను తోడ్పడి, పండిత మదనమోహన మాళవ్యగారి నాదర్శముగ గైకొని పాటుబడెదరని నమ్మెదము.

బొగ్గుగనుల చట్టము

ప్రభువులసభలో కామన్సునభవా రంగీకరించిన బొగ్గుగనుల చట్టము సవరింపబడు నని, యూహింపబడెను. కాని, నిన్నటిదినము, ప్రభువులసభ వారు బొగ్గుగనుల చట్టమును రెండవమారు అంగీకరించిరి. అయినను, కన్సర్వేటివు సభ్యులు సవరణలను ప్రతిపాదించెదమని సూచించిరి. ప్రభుత్వము వారి సమయమున తగిన పట్టుదల చూపవలయునని, భాంపునను ప్రభువుగారు ఎచ్చరించిరి. సర్వవసాన మేమగునో చూడవలయును.

తాటిచెట్లను కొట్టినందుకు శిక్ష

మద్యపానమును నిర్మూలించు నిమిత్తమై తాటిచెట్లను కొట్టివేయవలయునని, గాంధీమహాత్ముడిదివరకు కోరియుండెను. అట్టి యాదేశముప్రకారము, తాటిచెట్లను కూల్చిన గుడివాడ వలంటీరులకు ఆరుమాసముల కఠినశిక్ష విధింపబడుట చూడ, ఏకార్యము గావించినను, నేరమే యగుచున్నటుల భావింపవచ్చును. మద్యపాననిషేధమునకు పాటుబడువారు గూడ శిక్షార్హులే యగుచున్నారు.

శ్రీయుత వి. జే. పటేలుగారు

సంచారక్రమము

అలహాబాదు, మే 1:—శ్రీయుత పటేలుగారు 6 వ తేదీన కలకత్తానుండి బయలుదేరి 6 వ తేదీకి శాగపూరు చేరినది. పిమ్మట జబ్బులుపూయకును అమరావతికినిబెళ్లి 9 వ తేదీకి బొంబాయి చేరెదను. బొంబాయిలో 3, 4 రోజులుండి పెహావరు విచారణ నిమిత్తము లాహోరు వెళ్లెదను.

కలకత్తా నుండి పటేలుగారు కాహ్నూనము

కలకత్తా, మే 1:—కలకత్తా కార్యశేషము దిట్టియరు శ్రీ సంతోష బోసుగారు శ్రీ పటేలుగారిని కలకత్తాకు ఆహ్వానించుచు తండ్రివార వంటిరి. (ప్ర. ప్ర.)

జానపదములు

చూశామిల్లు సమ్మెదార్లు పనిలో చేరుట:—
 చూశామిల్లు తగాదా పరిష్కరింపబడి నేటి ఉదయమున పని
 వాండ్లు మరల పనిలో చేరిరి. పనివాండ్లు పనిలో చేరుటకు
 పూర్వము మిల్లుఅధికారులు పనివాండ్లనుండి వారు మరల ఎప్పు
 డుగాని తలచుకొనినట్లు మాత్రముగా సమ్మెగావించమని పూచీ
 యివ్వవలయునని కోరిరి. పనివాండ్లు ఆపూచీనొసగిన మీదట
 వారు పనిలో చేరుకొనబడిరి.

కాకపోకలు:— సర్ సి. పి. రామస్వామియ్యర్,
 సర్ ఏ. పి. పాత్రో, డి. బి. జి. నారాయణస్వామియ్యర్, గా||
 జి. ఎ. నరేశ్వర్, గా|| ఏ. రామస్వామి మొనలియార్, పి. టి.
 రాజన్, గార్లు నిన్నరాత్రి ఉదకమండలమున వెలిరి.

సర్. హాజిస్మిలసేటుగారు నిన్నరాత్రి బెంగళూరు
 కు వెలిరి.

సర్ టి. విజయరావువారిగారు నేటిఉదయము బొం
 బాయికి వెలిరి.

స్వామయ్యగారు ఎడ్లీ, కార్మిక్, వాలెస్, మాథవ్
 నాయర్ గార్లను యం. యన్. యం. రైల్వేస్టేషను యన్.
 డి. వాడగారు ఇంగ్లాండునకు వెళ్లుటకు నిన్నరాత్రి బొంబాయి
 కి వెలిరి.

యన్. వి. ఏ. ఏ. ఫుట్ బాల్ పంచములు

మద్రాసు, ఏప్రిల్ 30:—యన్. వి. ఏ. పంఠమువారిచే
 జరుపబడిన ఫుట్ బాల్ పంచముల ఆఖరపంచము నిన్న సాయం
 కాలము మినెర్వాక్లబ్బు జట్టుకును రాజమండ్రి నింబుల్లు జట్టు
 కును జరిగెను. ఒక్కొక్కజట్టునందు ఆరుగురు ఆటగాండ్లు
 మాత్రము ఆడిరి. రాజమండ్రి జట్టు నెమ్మదిగా పునరు
 పండు ఓరియంటల్ జట్టును ఎప్పుడుగెలిచిలో జను లెల్లరు ఆఖ
 రు ఆటయందుకూడ వారేగెలిచెదనని తలచిరి. కాని విజయలక్ష్మి
 వీరిని వరించలేదు. వీరు మినెర్వాక్లబ్బువారివలన ఓడింపబడిరి.
 మినెర్వాక్లబ్బువారు 2 గోలులు చేయకట్టిరి. రాజమండ్రివారు
 1 గోలు మాత్రముచేసిరి. వీరికి దైవానుకూలము లేకపోయెను.
 వీరు తమ సామర్థ్యములెల్ల వినియోగించి ఆడిరి. ఆటమిగుల
 ఉత్సాహమును పురికొల్పెను.

ఆట ముగిసినపిదప టెన్నిసు యోధులగు ఇ. డి. ఆం
 ద్రానుగారు బహుమతులనిచ్చిరి. పంచమునందు విజయము
 గాంచిన మినెర్వాక్లబ్బువారికి వెండిగిన్నె లొపగబడెను. అప
 జయము గాంచిన రాజమండ్రిజట్టుకు వెండిపతకము లొపగ
 బడెను.

సత్యాగ్రహాల ఆగమనము

మద్రాసు, ఏప్రిల్ 2:—మద్రాసునందు సత్యాగ్రహ
 సామర్థ్యముగాను, దుగ్గిరాల వేంకటసుబ్బారావుగారియంద
 నుమన; ఏలూరునందు వచ్చి, సత్యాగ్రహశ్రమమున చేరిరి.

సత్యాగ్రహ ఆశ్రమం, ఉదయవనము-మద్రాసు

సాసత్యాగ్రహ వాలంటియర్లు సుమారు నాలుగువందల
 నుండి ప్రతిదినమును మైలాపూరు, రాయచోటి, ట్రిప్పికేను
 మొదలగు తావులలో వాలంటియర్లు నాలుగు తెగలుగను
 స్త్రీలు రెండుతెగలుగను బయలుదేరి కద్దరు అమ్మట ప్రారం
 భముచేసిరి. స్వదేశీ వస్త్రధారణ ప్రమాణపత్రములకూడ సం
 తకములు చేయించుటకు చురుకుగా పని ప్రారంభించిరి.
 ఖద్దరు విరివిగా నున్నచో యింకను ఉత్సాహముతో పని జరు
 గుటకు అసకాశములు ఏర్పడుచున్నవి. ప్రజల ఖద్దరుధారణ
 యందు ఉత్సాహము పెచ్చుచున్నది.

ఆంధ్రదేశమున కాకినాడ, బందరు, బెజవాడ, గుంటూ
 రు మొదలగు అనేకతావులనుండి వాలంటియర్లు సంపుటకై
 సంగీర్ణముగా నున్నటుల వార్తలు వచ్చుచున్నవి. తమిళనాడు
 యందు మధుర, నడియోతం మొదలగు తావులనుండికూడ అనే
 కమంది వాలంటియర్లు వచ్చుటకై ప్రయత్నించుచున్నటుల తె
 రియవచ్చినది. స్త్రీలుకూడ పట్టణముందు ఆంధ్రదేశ ఇతర
 ప్రాంతములనుండియును వచ్చుచున్నారు. ఇచ్చట వందలకొలది
 వాలంటియర్లు చేరియున్నారు. ఇతరప్రాంతములనుండి వాలం
 టియర్లు రావలసిన అవసర మింకను యున్నచో పత్రికావ్యాకా
 మందు తెలియజేయుదుము.

గుమ్మడిదల దుర్గాబాయమ్మ.

నా గురువరేణ్యులు నా గేశ్వరరావుగారు

కరాచీలోని సింధు అబ్జర్వరు పత్రిక వ్యాసము

ఏప్రిల్ 26-నాకు మద్రాసునగరములో ఆ ప్రతిభ్రులును
 గురువరేణ్యులను అగు కే. నాగేశ్వరరావుగారు అరెస్టుచేయబడి
 శిక్షింపబడిరను వార్త విన్నచోడనే నా హృదయమున పాడ
 మిన యూహల నిట పొందు బరచుచున్నాను. ఉప్పుచట్టము
 ను ధిక్కరించి 6 నెలలు కారాగారవాసము ననుభవించుటకై
 62 సంవత్సరముల నిండువయసున్న వీరు కృతనిశ్చయైరైరి. నేను
 బాలుడనై యుండగా వారివద్ద 18 వ ఏట చేరితిని. వారితో
 కలిసి 14 సం|| రములు నేను పనిచేసితిని. (ఇందు 10 సం||
 రములకాలము పత్రికా రచననుండు గడపితిని) ఇప్పటికిని
 అటువంటి విశుద్ధగుణసంపన్నుని ఇంకొకని యితివరకు చూడ
 లేదు. భగవంతునియందు భయభక్తులు వారికి రక్తగతమై యు
 న్నవి. సత్యాగ్రహములను ఆతిరహస్యముగా చేయుటయందు వా
 రికి కుతూహలముమెండు. వారు తొల్లింటి ధివములో నొ
 కొక్కొక్కప్పుడు కష్టములలోనున్నవారికి సహాయముచేయుటకై
 అప్పుచేసి ధనముతెచ్చి ధర్మముచేయుచుండెడివారు. వారిది
 నిరాడంబర జీవితముగుటయు యతిండునివలె విసమభావులై
 విరాజిల్లుచుండెరి. వారి మహాభావములన్నియు పారమార్థిక భో
 రణిలోనేయుండును. ఇట్టి పారమార్థిక బుద్ధి వల్లనే
 వారియందు గాఢమైన తీవ్రమైన దేశభిమాన ముదయించెను.
 మహాత్ముని మనస్తత్వమునకును, వీరి తత్వమునకును విభేదము
 లేకపోవుటవల్లనే వీరు మహాత్ముని యనుచురైరి. ఇట్టివల
 నాగేశ్వరరావుగారి వ్యాపారము చాలబాగుగా వృద్ధిపొందినది.
 మద్రాసు గవర్నరుకూడ చూచి అక్కరపడదగిన రాబడి వా
 రికి ప్రతి నెలయును వారి వ్యాపారములపై లభించుచున్నది.
 కాని వారికి వచ్చుచున్న వేలకొలది రాబడి దేశారాధనకై పూ
 జా మంటపమున సమర్పించబడుచున్నది. అనేక కారులములు
 వారి మూలమున నుభవించుచు చేయుచున్నవి. అనేక యిండ్ల
 లో దీపములుపెట్టి సంసారములు నిలువజెట్టివారు. అట్టి పేద
 కుటుంబములును, దినవెచ్చుమువలె కలకలం
 బడుచున్న గ్రంథకర్తలును, ధనసహ
 యమునకై చిక్కిపడుచున్న రాజకీయ సాంఘిక సంస్కర్త
 లును, పాఠశాలలోను కళాశాలలోను కష్టించి చదువు వీడ
 విద్యార్థులును నాగేశ్వరరావుగారివల్ల తాము పొందిన సహ
 యమునకై కృతజ్ఞులై నేడు తమవిశ్వాసపద్యానములపై విష్ణు
 పదమున కృతానుభూతములలో యనునట్లు తమహృదయ పీఠ
 మునుండి సమర్పించుచున్నారు. పదపద్యరేఖలుగల నిజమైన
 చిత్ర సంస్కారముగల మహాకీయుడు నాగేశ్వర రావుగారు.
 ఆంధ్రులయందు జ్ఞానోద్రేకమును- మాత్రమే చిత్రవికాసమును
 పెంపొందించుటయే ఆయన జీవిత తత్వమున ధి—
 వారు ప్రచురించుచున్నదెనిక ఆంధ్ర పత్రికయును, వార
 పత్రికయును, మాసపత్రికయును, గ్రంథముగ్రంథమును, వారు
 నిర్వహించుచున్న ఖద్దరు భాండారమును, విశుద్ధసామ్రాజ్యంపై
 నీ యును, ఇవన్నియును ఆంధ్రుల విచార వికా
 సమునకును, జ్ఞానోదయమునకును
 ఉద్దేశింపబడినవి. ఆయన రాజకీయ నాయకుడుకాదు. రాజకీ
 యాంధోళనము వారితత్వమునకే నిట్టదు. కాని, గాంధీ మహా
 త్ముని వారు పూజించుటవల్లను, మహాత్ముని ఆ దేశమే వారికి
 వ్యాధి కాపనమునటవల్లను రాజకీయ రంగములోనికివారు విధి
 లేక వచ్చిరి. ఈ నాటి గాంధీ మహాత్ముని మహాద్వైతములో
 నాగేశ్వర రావుగారి వంటి వాడు వందలకొలది
 ప్రజేంద్రియున్నాడు. వీరికి రావకార్యములందు స్త్రీలి లేదు:
 వారి యిష్టానుసారము వారి జీవయాత్రలను వారు గడుపుకొను
 టకు వీలైననుండల వారు ప్రభుత్వమువారితో పోరాడుటకు
 బదులుగా ప్రశాంతముగా పత్రికాపులై జ్ఞానసముపార్జనమే
 తమ జీవిత వ్యాపారముగా కాలక్షేపము చేయుచుండెడివారు.
 మహాత్ముని మహాదాదర్శమే వీరినందరిని యీ రాజకీయ రంగ
 ములోనికి ఆకర్షించినది. ఏ చెరసాలయందు నేడు నా గురు
 వరేణ్యుడు నిర్బంధితుడైయున్నాడో ఆ కారాగారము పని
 త్రమైనదని నేను త్రికరణముగా చెప్పుచున్నాను. ఆయనను
 భగవంతుడు దీనించు గాక! శ్రీయత నాగేశ్వరరావుగారి
 పంటివారిని చెరసాలలో బంధించెడి యీ నిరంకుశప్రభుత్వము
 విశేష కాలము జీవించును. తమదేశక్షేమమును
 తామే నిర్ణయించుకొనగల ప్రజాధికారముతో కూడిన ప్రజా
 ప్రాతినిధ్య ప్రభుత్వవద్దకి త్వరలోనే అమలులోనికి వచ్చి
 ప్రస్తుత ప్రభుత్వము అంతరించగలదు. ఎవరికి సామర్థ్యసంపద
 లు పుట్టుకగా కలవో వారే లోకమున కుపకరించెదరని ప్రజలు
 ఆశించుచుండును. నాగేశ్వరరావుగారికి అధికసంపదయును
 అత్యజ్ఞానసంపదయునుకలవు. భారతమునా లభించినది. భారత
 ముగా దానముచేసిరి.

("వివోధి" సింధు అబ్జర్వరు పత్రికకరాచీ)

చీరాల నాయకునకు రెండు సంవత్సరములు కఠినశిక్ష

భ. సూర్యప్రకాశరావుగారికి ఒకసంవత్సరము
కఠినశిక్ష

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, మే 2:—చీరాల మునిసిపలు సంఘసభ్యు
 లును సంపన్నులును అగు శ్రీయత యన్. పట్టాభిరాములు
 గుప్తగారికి ఒంగోలు సబ్ కలెక్టరుగారు రెండు సంవత్సరములు
 కఠినశిక్ష విధించిరి. ఒంగోలు సబ్ కలెక్టరుగారు అమృతసోలు
 లో మకాంవేసి ఈ విచారణ జరిపిరి. మునిసిపలు కాన్సిలరు
 చీరాల రంగయ్యగారికి 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడెను.
 బాపట్ల తాలూకాలోని సభ్యులును అసహాయాద్యము సమయ
 మున 2 సంవత్సరముల శిక్ష ననుభవించిన భట్టిపాళు సూర్యప్ర
 కాశరావుగారికి 1 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

గుంటూరులో ప్రభుత్వపు కార్యాలయముల ఎదుట వా
 లంటిరులు పికెటు చేయుచున్నాడు. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు
 సంఘపు కార్యదర్శియగు యన్. సి. నుబ్బారావుగారు సత్యా
 గ్రహ నాయకులగు నున్నారు. స్త్రీ వాలంటిరులు పికెటుచే
 యుచున్నాడు. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యు లగు
 కే. సూర్యనారాయణ మూర్తిగారు పదిమంది వాలంటిరులతో
 గుంటూరునందలి సత్యాగ్రహ శిబిరము చేరిరి. సత్యాగ్రహనా
 యకుల నిర్బంధమువల్ల జిల్లాధ్యుడు ఉత్సాహము అధికముగ
 నున్నది. వాలంటిరులు అధికముగ చేరుచున్నాడు. (తంతివార్త)

నూజిలాండు టెన్నిసు యోధుడు ఇ. డి. ఆంధ్రాను గారు

మద్రాసు, మే 2:—నూజిలాండు టెన్నిసు యోధు
 డు ఇ. డి. ఆంధ్రానుగారు టెన్నిసు ఆట యందు
 తమకు గల ప్రవీణతను మొన్న సాయంకాలము యన్. వి. ఏ. ఏ.
 యందు ప్రదర్శించిరి. వీరి ఆటను గాంచుటకు పెక్కుమంది
 ప్రేక్షకులు వచ్చియుండిరి. వీరికిని ప్రసాదు గారికిని సింగిల్సు
 పోటీ జరిగెను. వీరు ప్రసాదు గారిని
 మిక్కిలి కులభముగా ఓడింపగలిగిరి. ఆంధ్రానుగారి డ్రైవు
 లు బాకపోయి డ్రైవులు మిగుల అప్రతిహతముగ నుండెను.
 ఆంధ్రానుగారి అద్భుతముగ ఆటకును ప్రసాద్ గారి ఆటకును
 చాలాభేదముండెను. ప్రసాద్ గారు ఒక్కొక్క సెట్టునందు
 1 గేము మాత్రము గెలుచుటకు సాధ్యమాయెను. ఆంధ్రాను
 గారి ఆటను జూచుట కనులపండుగగా నుండెను. వీరప ఆం
 ద్రాను గారును క్యారికోగారును బాలగోపాల్ సింగారం
 గార్లతో డబుల్సు ఆటనాడిరి. ఈపోటీయందు బాలగోపాల్
 సింగారం గార్ల 6-4తో గెలిచిరి.

ఒక సెట్టు మాత్రము ఆడబడెను. ఈఆటయందుకూడ
 ఆంధ్రాను గారు చాలా అద్భుతముగ నాడిరి. వీరు కొట్టిన
 బంతిని బాలగోపాల్ గారికిగాని సింగారంగారికి గాని తిరిగి
 కొట్టుటకు సాధ్యము కాకపోయెను. వీరిడ్రైవులు ప్రచండ
 తగము కలిగి అప్రతిహతముగ నుండెను.

మాతృదేశ సేవయాత్ర

ఆంధ్రదేశమున నిర్బంధ శీత్రత హెచ్చిన పంకతి
 ఎల్లరకు తెలిపియే యున్నది. మహానాయకుల నందరిని చెర
 యించివారు. దౌర్జన్యమును ప్రయోగించువారికేగాని కొంత
 ప్రేయులకు పరాజయ మెన్నడు నుండవచ్చని కాలమే నిర్ణ
 యింప గలదు.

ఆంధ్రజాతీయాభ్యుదయము సర్వతోముఖమై విజృం
 భించుచున్నటుల ముఖ్యముగ స్త్రీ సంఘమున ప్రవహించే
 ఉత్సాహతరంగములే ప్రమాణములు. ఈ మహాపవిత్ర వారిధి
 యందు తీర్థ ప్రసాదములపొంది ధన్య చరిత గానెంచి దేశమం
 తల యాత్ర సలప కుతూహలముతో బయలు దేరుచున్నాను.
 నాపర్యటనముయొక్క వివరములు సందర్భాను సారముగ
 నిర్ణయించు కొందును. ప్రస్తుతము తాత్కాలికముగ యేర్పరచు
 కొన్న ప్రకారము ప్రథమమున రాజమహేంద్రవరము, అట
 నుండి యేలూరు, బెజవాడ, బందరు, గుంటూరు మొదలుగా
 గల పట్టణములకు వెళ్లుచున్నాను.

నేడో రేపా శ్రీముఖము రావైయున్నదని కనుప
 పక్షులు నాకు చెప్పుచున్నవి. స్వరాజ్య ఆంధ్రదేశమునగల నా
 సోదరిమణులందరిని రానున్న శుభమునకు సన్నాహులు గండని
 ప్రోత్సహించుట కొరకే యీపర్యటనము చేయబడితిని.

శ్రీ పరమేశ్వరుని కృతవలన సర్వర స్వరాజ్య సిద్ధి
 జను గాక.

ఇట్లు
 భారతదేశ సేవకురాలు
 వేదాంతం కమలాదేవి.

నెల్లూరు

(ప్రత్యేక ప్రతినిధి)

సూర్యులపేట సత్యాగ్రహ ప్రచారము

ఏప్రిల్ 28:—శ్రీ నాటి వెంకటరెడ్డి (నాగపూరు జిల్లా సత్యాగ్రహ యోధుడు) గారి ఆధీనమున సూర్యులపేటయందు ప్రచారము చేయుటకు 12 మంది వలంటీరులు వెడలి 26, 27 తేదీలయందు, మన్నూరు పోలీసు, పోలీసులూ గ్రామములందు ప్రచారముచేసి సూర్యులపేటయందు నిషేధపు ఉప్పువిక్రయమును విరివొనరించినది.

నిన్ను తే 27 ది డేజీ దారకుని నిర్బంధమునకు చేయ నిర్ణయించబడిన జండా ఉత్సవము మిక్కిలి జయప్రదముగా జరిగింది. ఊరియందు వారతాళము జరిగి ఆంగడులు మూడుబడినవి. మహాత్ముని పటమును ఊరేగింపును భజనపాటలతో సూర్యులపేట గ్రామమున వాలంటీరులు బయటవెడలగా, గ్రామముంతయు వారివెంటనే యుండినది.

శ్రీయుత దాటి రామలింగం అనునాయన ఉప్పుపాట్లములను సభయందు అమ్ముచుండిరి. 50 జనులనుబించియే సభయందు కొనిరి. ఊరియందు అమ్మినపుడు ప్రయింటివారును కొనిరి. పోలీసు డిప్టీ సూపరింటెండెంటుగారు సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగారు అందరను సూర్యులపేటయందే యుండిరి.

గాంధీమహాత్ముని పతముతో ఊరియంతటను, డేజీ దారకుని నిర్బంధస్థానక జాతీయపతాకాత్సవము జరిగినపుడు ప్రతివాక్కులకు కర్పూరహారతు లివ్వడము పూజనీయమై జరిగినది. మహాత్మునియెడలను ఉద్వయముపట్టిన జనసామన్యముయొక్క అభిమానము వెల్లడియైనది.

నెల్లూరు సత్యాగ్రహము

సత్యాగ్రహసభ 26 తేది రాత్రి గోగులపల్లెగ్రామంలో కూడినది. నాటిసాయంకాలమే పోలీసుపాట్లు నవుకర్లు సత్యాగ్రహుల ఉప్పుకయ్యలను పాడుచేసియుండిరి. 35 కయ్యలను పాడుచేయబడినవి. ఆ వెనుక సత్యాగ్రహసభయందు కార్యమయోచించుకొనబడినది. వాలంటీరులు మళ్లను తయారుచేసి ఈమారు ఏవిధముగా సర్కారు పాడుచేయుదురో చూడమునకొనిరి. ఇదిగాక కోపూరుతాలూకాలో 80 గ్రామములలో ప్రతిగ్రామమునకును కొందరు వాలంటీరులను పంపి యించి అచ్చట త్రాగుడు బహిష్కార సంబంధమైన యావత్తుపనులు జరుపుచు, ఖద్దరునమ్మచు, నిషేధపు ఉప్పును విక్రయించుచు ఉండునట్లు యేర్పాటు చేయబడిరి. ఒక ఉపసంఘముగా కొందరు ప్రముఖులు ఈ గ్రామములపై సంచారము చేయుచు వలయు సలహాల నొసగుచుందురు. గోగులపల్లెలో ఉప్పుమళ్లలయందు చేసి ఆ పనినిచూచుకొనుటకు కొందరు నిలచియుందురు. మరియొక జట్టు శ్రీ భాసా సుబ్బరావుగారి యాధీనమున సముద్రతీర ప్రాంత గ్రామములందు సంచరించి ప్రతిగ్రామమునందును ఉప్పుపట్టమును తిరస్కరించి ఉప్పు తయారుచేయుచు పోవుచుందురు. ఈ విధముగా స్థూలమైన ప్రజాశక్తిను, సత్యాగ్రహసంఘమువారు నిర్ణయించుకొనిరిని సమీక్షముగా తేలియుచున్నది.

శ్రీవాలంటీర్లు

మొదటి జట్టు శ్రీవాలంటీర్లు, ఖద్దరు ప్రబోధము, త్రాగుడు బహిష్కారము వగయిరా పనులకు తే 27 తేదీని బయలుదేరిరి. శ్రీ నాగమూరి వీరరావులు శ్రేష్ఠిగారి భార్య ఆదిలక్ష్మమ్మయూ, ఆమె కుమార్తెయొకరూ, శ్రీ రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్యగారి భార్య, రామసుబ్బయ్యగారు, శ్రీ నేమూరి లక్ష్మయ్యగారి భార్య, జ్ఞానహంబగారు, శ్రీ వోరగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారి భార్య మహాలక్ష్మమ్మగారు, శ్రీ లేలూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారి కుమార్తె తిరువరుసు మొదటి జట్టుగా కూడిరి. శ్రీ భాసా సుబ్బరావుగారి తల్లిగారు ఈ జట్టులో నున్నారు. వీరందరు నిన్నటి నుండియే మద్యపాననిషేధమునకు సంబంధించిన కార్యమును గోగులపల్లెలో ఉపక్రమించిరి.

నెల్లూరునందు 29 తేది వారతాళము

ఈ (28 తేది) దినం సాయంకాలము మహాసభలు రెండు ఒకటి తిప్పరాజు సత్రమువద్దను మరియొకటి తిలకపేట శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరి దేవాలయమువద్దను జరిగి రేపటిదినము, శ్రీ పెనుబోలు సుబ్బయ్య, తిక్కవరపు రామిరెడ్డి వగైరాల విద కేసులు వచ్చి యుండుటవలన వారి గౌరవార్థమై రేపు అంగళ్లు మూయబడునని, సత్యాగ్రహ సంఘసభ్యులు ప్రయత్నించియున్నారు. రామిరెడ్డిగారి కేసు 30 తేది అయినందున నాటిదినమున మూయబడు అంగళ్లవారు ఉత్సాహముతో సంగీకరించినది వలదనియు, రెండు కేసులకును సంబంధించి ఒక రోజే రేపుచేసిన చాలననియు, ఈ దినము ఆమావాస్యకై అంగళ్లు మూయబడియుండుటవలన పరుసగా రి దినములైన జనమునకు కష్టమగునని, కాంగ్రెసువారే ఒకదినము మాత్రమే జరిగిన చాలునని తీర్మానించిరి—అట్లు కరవత్రములు విశేషించి డింపబడినవి.

సు రా జ్ మ ల్

వారి

శ్రేష్ఠమైన వజ్రములు

313, ఎన్.ఎస్.ఎడ్, రాక్ ఫోర్ట్ గేట్, మద్రాసు. తిరుచినాపల్లి.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 29:—మా గ్రామములో శ్రీల సభలు దినదినము జరుగుచున్నవి. ప్రస్తుతం పాత శివాలయములో కొన్ని దినములనుంచి సభలు జరుగుచున్నవి. నిన్నటిసాయంత్రం శివాలయములో ఒక గొప్ప బహిరంగ సభ జరిగినది. ఘనమారు 800 మంది హాజరైరి. శ్రీయుత అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు పంతులుగారి సరి దుర్గాంజగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

ప్రస్తుత దేశరాజకీయ పరిస్థితులను గురించిన్నీ ఉప్పు సత్యాగ్రహమును గురించి విపులముగా డాక్టరు రంగనాయకమ్మగారు ఉపన్యసించిరి. శ్రీయుత మద్దూరు అన్నపూర్ణయ్యగారి కుమార్తె శ్రీమతి సాదిర్తి సుందరమ్మగారు మనదేశ ఆర్థిక పరిస్థితులను గురించి ఖద్దరు కట్టుటయు, విదేశవస్తువులను బహిష్కరించుటయు ముఖ్యపథక మనియు అందుకై ప్రయత్నములు జరుపవలయునని ఆమె విషయపూర్వకముగా సోదరీ మణులు నందరను ప్రార్థించిరి. గాంధీ మహాత్మునిపై పాటలు పాడి ఆమె ముగించెను.

శ్రీమతి మంచాల సావిత్రిమ్మ గారు ఖద్దరును గురించి విపులముగా సుపన్యసించిరి. మరి కొందరు సోదరీమణులు మాటలాడిన పిదప సభ ముగిసెను.

సత్యాగ్రహశిబిరము - దేవరంపాడు

గత 28 తేదీన కుర్రాగోపాలకృష్ణయ్యగారి నాయకత్వమున ఉదయం 7 గంటలకు దేవరంపాడు గ్రామంలో టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులు గారి బంగారంలో విడిసియున్న శాంతి నైన్యము బయలుదేరి గుండ్లకమ్మనది పడవలమీద దాటి దాసరివారిపాలెం, కనుపర్తి, చినకనుపర్తి గ్రామములమీదుగా కాలినడకను జాతీయకీర్తనలు పాడుచూ ఆయా గ్రామములలో నున్న ప్రజలందరికి ఉప్పుసత్యాగ్రహము గురించి బోధించుచు: కనుపర్తి కొటాడుకు ఎదురుగా నున్న ఉప్పు మిక్కిలముగా నున్న మడుగుకు బంకినూరు కాలవలోని మొలలోతు నీళ్ల నుండి దెబ్బతిమండి వాలంటీర్లు దాటివెళ్లి ఉప్పు తీయబోవగానే అప్పటి కప్పుడే చుట్టుపట్టు గల గ్రామాదుల నుండి వచ్చిన ఘనమారు 1500 ల మంది గ్రామస్థులు ఉప్పును బుట్టలలో గోతములతో నింపుకొనుచుండిరి. ఉదయం 7 గంటలనుండి ఉప్పును తీయుచుంటిమని ప్రజలు చెప్పిరి. ఇందులో శ్రీలు మిక్కిలముగా నుండిరి. కాని ఈదినము కనుపర్తి కొటాడులో పనిచేసే కూలీలను ఘనమారు 400 ల మందిని బయట నుంచి లోపలకు వెళ్లనివ్వకుండా సాబ్బువారు గేటులుచేసిరి. ఈ 400 లు కూడా ప్రజలతో కలిసి కొటాడులో నున్న ఉప్పును దోయుదురనే భయముతో కొటాడులోకి రానివ్వలేదని అనుకొనుచున్నారు. పరిస్థితులు చాలా మారినవి. పెద్ద కలెక్టరు, ఒంగోలు సబ్ కలెక్టరు, డిప్యూటీ సూపరెంటెండెంటు, మొదలైన ఉద్యోగీయులు అమృతబోలులో మకాం చేసి కూలీలను మాట్లాడి బమ్మలమీద కనపర్తిదగ్గరయున్న మడుగును పూడ్చుటకు తీసికొనివెళ్లిరి. కూలీలతో ఉప్పుయొన్న మడుగులను పూడ్చించుచున్నారు. గ్రామాదులవారందరు బహుయుత్సాహముతో పనిచేయుచున్నారు. కాని గ్రామోద్యోగులు మున్నగు కొందరు వ్యతిరేకముగా వర్తించుచున్నారు. అమృతబోలునుంచి కూలీలను బమ్మలమీద పోలీసువారు తీర్చుచున్నారు. శాంతి నైనుకులు బహుశ్రద్ధతో దేశసేవ చేయుచున్నారు. ఇందు తూములూరి శివరామయ్య, సూర్యదేవర వెంకటకృష్ణయ్య, ఆమంచర్ల గోపాలరావు, రామరాజు, పెనుమత్స్య నరసరాజు, నాగళ్ల నాగభూషణం, రావెళ్ల రామయ్యచౌదరి, జనస్థాని వారాయణ, కుడితిపూడి పుండరీకాక్షయ్య, డేవభట్లని వెంకటసుబ్బయ్యగారు, చిన్న బ్యాచిలరు నాయకులుగా నుండి పనిచేయుచున్నారు. ఉదయంపూట పుష్పమచ్చెట్ల, సాయంత్రం గ్రామాదులకు వెళ్లి సభలు జరిపి ప్రచారము చేయుచున్నారు. వైద్యసహాయము డాక్టరు కూర్మదేవర సంజీవరాయణంగారు తుమ్మపూడినంది వచ్చి చేయుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

వి దేశ వార్తలు

ఇండియాలో హత్యలను మానుడు

న్యూయార్కు భారతీయుల ప్రకటనలు

(రూటరు)

న్యూయార్కు, మే 1:—న్యూయార్కు లోనున్న భారతీయులు కొందరు శ్రీలు బాలికలతో ఊరేగుచు ఇండియాలో హత్యలను మానుడని కమ్యూనిస్టు ప్రకటనలను గావించుచున్నారు. ఇదంతయు బ్రిటిషు కొన్నిలు జనతలు కార్యాలయము బయట జరిగెను. పోలీసువారు శీఘ్రముగ అల్లరులను అడ్డించి వీరిని చెదరగొట్టిరి. వారి పతాకములను చింపివేసిరి. ఇద్దరు అరెస్టు చేయబడిరి.

శ్రీల అంతర్జాతీయ శాంతి

స్వాతంత్ర్య సంఘము

ఇండియాకు దోమినియను ప్రభుత్వము నిచ్చుటకు ముందు రాజకీయబంధీలను విడుదల చేయుడు

(రూటరు)

లండన్, మే 1:—ఇండియాకు దోమినియను ప్రభుత్వము నిచ్చుటకు చక్కగా ఆలోచించుటకు ముందుగా భారత దేశములో రాజకీయ నిర్బంధితులను విడిచిపెట్టవలెనని చెప్పు గారికి శ్రీల అంతర్జాతీయ శాంతి స్వాతంత్ర్య సంఘమువారు రాయబారము నంపుచున్నారు.

ఇపుడు చేరిన వార్తలు

గుంటూరు మునిసిపలు సంఘము

నరసింహారావుగారు సూచించిన విధమున పొత్తూరి లక్ష్మయ్యగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి (స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, మే 2:—పొత్తూరి లక్ష్మయ్యగారు ఏకగ్రీవముగ మునిసిపలు సంఘపు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. తాను నిర్బంధింపబడిన, లక్ష్మయ్యగారిని అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొన వలయునని నరసింహారావుగారు సూచించిరి. ఈ విధమున మునిసిపలు సంఘమువారు తమ వాగ్దానమును చెల్లించుకొనిరి. లక్ష్మయ్యపంతులుగారు కడచిన 80 సంవత్సరములనుండి మునిసిపలు సంఘసభ్యులుగ నున్నారు. (తంజివార్త)

పదోపవాదములు

భారతదేశ పరిస్థితులు

(వైల్డర్)

రుగ్మీ, మే 1:—రాజప్రతినిధి మహమ్మదాల్ గారి కిట్లు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి:—రాజప్రతినిధి కార్యదర్శి ప్రస్తుతపు చిక్కులను వగచుచు ప్రస్తుత పరిస్థితు లెట్లైనవి తెలిపెను. భారతరాజ్యాంగ నిర్మాణమున కుండుకున్న అడ్డంకులను భారత నాయకులతో ఆలోచించి తొలగించుటకు ప్రభుత్వము వారు సభను గావించవలసినది రాజప్రతినిధి ప్రకటించెను. కాని దురదృష్టవశాత్తూ కొందరు నాయకులు ప్రభుత్వమువారు జూపిన మైత్రిని నిరాకరించి హేతువాదమును వర్ణించి వినాశకరముగ పదతుల నవలంబించిరి. కాశీనోల్లంఘనమును గావించుట కేర్పాటు చేయుచున్నారు. ఈ యుద్ధమును ప్రారంభమగుటకు పూర్వము రాజప్రతినిధి జనవరి 25 తేదీన ఈ మాటల నుపయోగించెను. డిల్లీ సభలో ఇట్లు తెలిపెను.—గ్రేటు బ్రిటను ఇండియా కలసి ఘన ప్రస్తుత చిక్కులను పరిష్కరించుటకు సఖ్యతతో నుండుటకు కేవలం ప్రపంచ లేక పాటుబడుటకు కామన్వెల్త్ వారు తెలిపిరి. ఈ ఉద్దేశ్యమునే నేను, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు కల్గియున్నారము. కానములు ప్రభుత్వధికారము సాగుటకు నామీదను, నా ప్రభుత్వము మీదను బాధ్యతను పూర్తిగ నిర్వహించెదను. అయ్యది నావిధి. కాంతి సక్రమ పరిస్థితులను గాపాడుటకు ఈ బాధ్యతను నిర్వహించుటకును నిదానముగల పాడులందరను నాకు తోడ్పడవలసి నమ్ముచున్నాడను. భారతదేశ చిక్కులను పరిష్కరించువిషయమై రాజప్రతినిధి, ఆయన ప్రభుత్వముయొక్క విధానము పూర్వమువలెనే నున్నది. మార్పుబొందలేదు. కాని మీరు స్పష్టముగ ఒక సంగతిని తెలిసికొనవలసియున్నది. బహిరంగముగ కానములను ప్రజలు ఉల్లంఘించినంత కాలము రాజప్రతినిధిగాని ఆయన ప్రభుత్వముగాని తమ అధికారములోనున్న సర్వత్ర క్షులను వినియోగించి అట్టి ప్రయత్నములను అనగా ప్రజలు కాశీనోల్లంఘనమును గావించకుండ అరికట్టుటకు ప్రయత్నించెదరు. తమకు సరియని తోచిన సాధనముల నుపయోగించెదరు.

భారతదేశ పరిస్థితులు

జర్మనీ

(రుటర్)

బెర్లిన్, మే 2:—ఇండియా పరిస్థితులను జర్మనీ బాగ్ రుగా కనిపెట్టి జూచుచున్నది. ముఖ్యముగ వార్తాపత్రికలు ప్రత్యేక ప్రకటనములను గావించుచున్నవి. కలకత్తాలో నున్న వాసిస్త్విజ్యోటంకు పత్రిక ప్రత్యేకవిలేఖరి బహువినా ర్థలను ప్రాముఖ్యముగ ఈ పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు నాయకులను అందరిని అరెస్టుచేయుగలుగునో భారతదేశ తిరుగుబాటు అను పెద్దభయము తొలగిపోవును. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అవలంబించిన విధానమే సెగ్గుతో ఇండియాలో తిరుగుబాటు భయముండదు. గాంధీగారి యుద్ధమును అంతరించు ననుచున్నది.

క్రూరజరులు

లండను నౌకాదళపు బడంబడిక

(వైల్డర్)

రుగ్మీ, ఏప్రిల్ 30:—1928 కార్యక్రమము ప్రకారము గ్రేటు బ్రిటను 8 అంగుళముల ఫిరంగులతో గూడుకొన్నట్టియు 10 వేలటన్నుల బరువుగల 2 క్రూరజరులను నిర్మించవలెను. 1929 కార్యక్రమము ప్రకారము ఒక క్రూరజరులను నిర్మించవలెను. యునైటెడ్ స్టేట్స్ అనుకొన్న 28 క్రూరజరులకు 15 నే 1930 లోపుగా పూర్తిచేయువలెను. జపాను ప్రస్తుతమందున్న క్రూరజరులతోనే కాలక్షేపము చేయును. సింగపూరు నౌకాశయమునుగూర్చి ఆలోచించెదరటం. ఇదంతయు నౌకాదళ నిర్ణయ బడంబడిక ఫలితము. 20 తేదీన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు మలేషియా కలకత్తాను దున్న మహమ్మదీయ రాజ్యాధిపతితో మైత్రి బడంబడికను సంకల్పముచేసిరి.

ఆంగ్లో-ఈజిప్టు రాయబారములు

(రుటర్)

లండన్, మే 1:—ఆంగ్లో-ఈజిప్టు ఒడంబడికనుగూర్చి సంపూర్ణ బాధ్యత అంతయు తమదే యనియు ఈజిప్టునుండి వర్గముతో ఆలోచించుటకు మనస్సిన బంపిరన్న మాట ఉత్తర అబద్ధమనియు అంత అధికారము తమదేయనియు నహమ్మహా గారు ప్రకటించుచున్నారు.

బొగ్గుగనుల చట్టము

(వైల్డర్)

రుగ్మీ, మే 1:—ప్రభువుల సభవారు బొగ్గుగనుల చట్టమును రెండవసారి ఎట్టి భిన్నాభిప్రాయము లేకుండ ఆంగ్లేయిం చుటకు సమ్మతించిరి. కాని కమిటీ స్టేజీలో ఈ బిల్లును సవరణ చేతమనిరి.

మే దినము

(రుటర్)

లండన్, మే 1:—ఆకలిచే బాధపడుచున్న లంకా మైదు స్త్రీలు లండనులో పనిలేని ప్రదేశములకు బోవుచు రెడ్ మేదిన ఊరేగింపులో జేరిరి. వీరందరను మైదుపార్కుకు బోయిరి. ప్రపంచములో ఇతర భాగములందు పోలీసువారు తీవ్రముగ చర్యలు దీనుకొనుచున్నారు. ట్రాక్ యోలో 6500 పోలీసువారిని సమావేశము గావించిరి. బాగ్ లెక్ 200 ర్యాజికల్స్ ను అరెస్టుజేసిరి. మేదినోత్సవములో జేరబోవుచున్న 80 మంది పనివాండ్లు వెదురుబాకు లతో పోవుచుండగా, వారిని అటకాయించుటకు ఇద్దరు పోలీసువారు రాగా వారికి దెబ్బలు తగిలెను. జపానులో 50,000 మంది మే దినోత్సవములో పాల్గొనిరి. అంతయు నెమ్మదిగా సాగెను. 15000 మందిని 6500 పోలీసువారు కూడ తీసుకుపోయిరి. 30,000 మంది ఒకాసారి ఊరేగిరి. ఈ రెండు చట్టముల ఊరేగింపలో స్త్రీలున్నారు. పైన జెప్పిన 200 మందికేగాక 100 మంది ట్రాక్ యోలో అరెస్టు జేసిరి.

లండనులో తిరుబండములు, వస్తువులు మున్నగువాటి ధరలు విస్తారముగా నుండకుండ ప్రజల సదుపాయము నిమిత్తము ఒక విచారణసంఘమును నియమించెదరు.

శ్రీనివాస కొత్తగారు నిన్న లండను జేరిరి. స్టేషనులో కార్మికవిచారణసంఘాధ్యక్షు లగు విట్టిగారును, ఇండియానుండి ప్రతినిధులును హైకమిషనరును గలిసికొనిరి.

కేపుటవునుండి లండనుకు 8-10 రోజులలో పోవుట వైమానిక ప్రచారము సాగించెదరు.

భారత వైమానికుడు మనోమోహనసింగు లియన్సుండి మార్చెయిల్సుకు బయలుదేరెను.

వైమానికుడు చేడ్వర్ణప్రభృతి కేపుటవునుకు బోయి తిరిగి లండనుకు వచ్చెను.

నిఖిల

ప్రపంచ కార్మిక దినోత్సవము

కలకత్తాలో హారతాళము

మిలిటరీ కాపలా

కలకత్తా, మే 1:—‘మే’ దినోత్సవసందర్భమున నేడు కలకత్తాలో కొంత మట్టుకు హారతాళము జరిగినది. హైందవులు నివసించెడి భాగములలో గల పావులన్నియు చాలా మట్టుకు క్షిమాపబడియుండెను. ఏవో కొన్ని తప్పిమిగిలిన బస్సులు, అద్దెకారులు అన్నియు పరుగిడుట మానినవి. కాని ట్రాముకారులు మాత్రము మామూలుగనే పరుగిడినవి. ఈ తంతి నిచ్చు సరికి యెచ్చటను కాంతికి భంగము కలిగియుండలేదు. నాలుగుగోడ్లు కలియుధులను ఎన్నిటియందును వైస్రము కాపలా కాయుచున్నది. పోయిన సారి హారతాళము జరిగినపుడు అల్లరి జరిగియుండిన భవానీపురములో స్పెషల్ పోలీసులు కాపలా కాయుచున్నారు. బారక్పూరు ఛిల్డ్రన్ వర్గ దర్శాత్తు వేయగా నచట నన్నియు సరళముగానే జరిగిపోవుచున్నది తెలిసెను. (శ్రీ. ప్ర. అ. వై.)

నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వైరా దేవస్థానములకు 15-5-30 ది లగాయితి 30-6-30 ది వరకు అనగా వకటిన్నర నెలకు రమారమి 250 మణుగులు మేలురకం సువాసనగల నెయ్యి సప్తచేయు హక్కును కోరువారు 960 తులములు గల మణుగు 1-కి తమ అంగీకార రేట్లను పుడవార్జిస్తూ శీలువేయబడిన కవర్లలో పొడర్లు (శ్రీ) విచారణకర్తలవారి చిరునామాకు 7-5-30 ది సాయంకాలం 5 ఘంటలలోపున చేరునట్లు పంపుకోవలెను.

ప్రతి పొడరు కవరుపై నెయ్యి పొడరు అని వ్రాసుకోవలెను.

నరుకు తిరుపతి జనరల్ పోస్టువర్గ నల్లయిచేయవలసివుంటుంది.

ప్రతి పొడరుతో రొక్కముగాగాని లేక కరెన్సి నోటురూపముగాగాని రు. 100 ధరావత్తు పంపవలెను. నోటుయొక్క నెంబరువైరా తపశీళ్లు పొడరులో నమూదుచేయవలెను.

పొడరు మంజూరైన నవాలుదారుడు మంజూరు పుత్తరువుచేరిన 5 రోజులలోగా ఫర్ దర్ డివాజ్ ట్యుగా రు. 250 చెల్లించి క్రమమైనస్తాంపులలో యింకా యితర మామూలుపరత్తులతో అగ్రి మెంటు వ్రాసి యియ్యవలెను. నదరు అగ్రి మెంటు పరత్తుల నమూనా తిరుపతి దేవస్థానం ఆఫీసులో చిక్కును.

ఏ పొడరుగాని కారణము తెలుపకనే తోసి వేయుటకు శ్రీ విచారణకర్తలవారికి స్వతంత్రం కర్డు.

పొడరుదార్లు తమపేరు చిరునామా పోస్టల్ అడ్రెసు వైరా తపశీళ్లన్నియు విరళముగా పొడరులో నమూదుచేయవలెను.

శ్రీ మహాత్మ ప్రయాగదాసుజీ, విచారణ కర్తలవారు.

మద్రాసు అండు సదరక్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

ప్రకటన

మద్రాసు అండు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్, పార్క్-లెను, మద్రాసు ఏజంటుగారు మంగళవారం 27-5-1930 మధ్యాహ్నం 3 గంటలవరకు, పసికరాని చిత్తు కాగితములను మద్రాసులోని కంపెనీవారి అన్ని ఆఫీసుల నుండి అనగా రాయపురం, పెరంబూరు అచ్చాఫీసులోని కత్తిరింపబడిన కాగితములు, అట్టలు, మిగత చిత్తు కాగితములు, రాయపురము అచ్చాఫీసునుండి అనగా తే 1-7-1930 ది నుండి ప్రారంభముగ పంపకర్తమునకు పొడర్లు తీసుకొనగలరు.

పొడరు ఫారములు, దాని నిబంధనలు కొరకు ఫారము 1 కి రు. 1/- చొప్పున కంప్యూటర్ ఆఫ్ ఫోర్స్, ఎమ్. అండు ఎన్. యుజీ, రైల్వే, పెరంబూరుకు వ్రాసిన బడయగలరు. సదరు సొమ్ము వాపసు యివ్వబడదు. పొడరు ఫారములు వి. పి. ద్వారా పంపబడవు.

పొడర్లు నీళ్లు చేసిన కవర్లలో పంపుచున్న పోచిత్తు కాగితములను కొని, తీసికొనిపోవుటకు వైరా తా? అని వ్రాసి పంపవలయును. సదరు కవర్లు పొడరు వెంట కంపెనుడును.

ఏ. సి. టర్నర్, కంప్యూటర్ ఆఫ్ ఫోర్స్.

మహారాట పత్రికా సంపాదకులగు డి. వి. గోఖలేగారికి 10 నెలలుశిక్ష

బొంబాయి, మే. 1:-

మహారాట పత్రికా సంపాదకులగు డా. వి. గోఖలేగారికి, నేటిదినము థానా మాజిస్ట్రేటుగారు శిక్షవిధించిరి. ఉప్పుపట్టు 47వ సెక్షన్ క్రింద 4 నెలలు విడిచియు 50 రూపాయల జరిమానా విధింపబడెను. జరిమానా చెల్లించనిచో 1 నెలశిక్ష ననుభవించవలెను. ఐ.పి.సి. 117వ సెక్షన్ క్రింద 8 నెలలు విడిచియు 200 రూపాయలు జరిమానా విధింపబడెను. జరిమానా చెల్లించనిచో మరి రెండు నెలలు శిక్ష ననుభవించవలెను. ఈ రెండు శిక్షలను నిందితుడు ఒకేసారి పూర్తియు అనుభవించునట్లు మాజిస్ట్రేటు తీర్పుచెప్పిరి. మొత్తముగా గోఖలేగారు, 10 నెలలు శిక్ష ననుభవించెదరు. జర్నాడాను మోతాగు నిర్బంధించబడిన విద్యుత్తు వీరు థానా సత్యాగ్రహనాయకు లైరి.

(ఫ్రీ ప్రెస్.)

ఆంధ్రరాష్ట్రము

తాటి మువ్వలు నరికినందులకు వాలంటరీలు
అరెస్టు చేయబడుట

గుడివాడ, మే. 1:-

అడ్డాడ కల్లు అంగడి కంట్రాక్టరు పామర్తి పిచ్చయ్య గారు, కాంగ్రెసు వాలంటరీలు తాటి మువ్వలను వరకునున్న రవియు అందుచే తనకువచ్చుముఖగున్న చనియు గ్రామముని సిపుద్వారా స్టేషను సబ్ మాజిస్ట్రేటును రిపోర్టు పంపుకొనిరి. అందుపై పోలీసువారు వచ్చి కాంగ్రెసు వాలంటరీలగు వల్లభ సేని రామబ్రహ్మచందరి, ఆరికపూడి కోటయ్య, అల్లబండి దుర్గా నాగేశ్వరరావుకాస్ట్రే, కొమ్మ సత్యనారాయణగార్లును మరి ఇరువురను అరెస్టుచేసిరి.

గుడివాడ, మే. 2:- ఈ ఆరుమంది వాలంటరీలమీద ఐ.పి.సి. 148, 426 సెక్షన్ల ననుసరించి కేసు పెట్టబడెను. ఈ నిందితులు చట్టవిరుద్ధముగు సంఘసభ్యులుగచేరి 61 తాటి మువ్వలను కోసినను సేరము వీరిపై మోపుబడెను. నేటిదినము కేసు విచారణ గుడివాడ సబ్ మాజిస్ట్రేటు కోర్టునందు జరిగెను. నిందితు లందరు సంతోషమున నుండిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రశ్నింప వారు ఈ క్రిందివాక్యాలను నొసగిరి.

మేము చట్టవిరుద్ధముగు సంఘమునకు చేరినవారముకాదు. ప్రజలలో మద్యపాన నిషేధప్రచారము కొనసాగింపవలయునను గొప్ప ఆదర్శముగలవారము. తాటి మువ్వలను కొట్టివైచిన కల్లు ఉత్పత్తి తగ్గునని మేము తాటిచెట్ల యజమానుల ఆనుమతి పొంది మువ్వలను నరకెతిమి. ఇది సేరము కావాలి. మాజిస్ట్రేటుగారు నిందితులను 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి.

ఉద్యమము వ్యాపించుట

శిక్షింపబడిన వాలంటరీలు ప్రారంభించిన ఈ ఉద్యమమును రైతులు ఉత్సాహముతో కొనసాగించుచున్నారు. అడ్డాడలో రై సెన్సును యిచ్చబడిన తాటిచెట్లయందలి మువ్వల నన్నిటిని వాలంటరీలు రైతులు కలసి నరికి జేసిరి. ప్రతిగ్రామమునందు ఈ ఉద్యమము వ్యాపించుచున్నది. కపిలేశ్వరపురము నందు కల్లుదీయువారు కల్లుదీయుని వాగ్దాన మొసగిరి. ముక్కోళ్ళయందలి కల్లు అంగడి మాయబడినది. (తంతివార్త)

సంయుక్తరాష్ట్రములు

రాయచోటి, మే. 1:- కాశీ విద్యాపీఠమునకు చేరిన బాల చంద్ర ఆస్తి, శరత్ చంద్ర పట్నాయకు, రామసింగు, రామ నరేశింగు, రామానంద, ప్రమోద రత్నగార్లు కైవాలులో ఏప్రిలు 28 వ తేదిన ఉప్పును తయారుచేసిరి. వీరిలో కడపటి వారగు ప్రమోదరత్న గార్లు తప్ప మిగిలిన వారిని పోలీసువారు ఆనాడే అరెస్టుచేసిరి. 29 వ తేదిన మాజిస్ట్రేటు కేసు విచారణ సలిపి ట్రిక్లారికి 6 నెలలు కఠిన శిక్ష విధించిరి.

అంబాయనందు ఉప్పు తయారు చేసినందులకు 6 మంది సత్యాగ్రహులు అరెస్టుచేయబడిరి. వీరిలో నలుగురు విడుదల చేయబడిరి. ఇరువురకు 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

మంగళసంగు ప్రభుత్వంకు శిక్ష

బాడను, ఏప్రిలు 30:- క త్యా గ పు రి కాంగ్రెసు సంఘపు అధ్యక్షులగు మంగళసంగు, వకీలు లక్ష్మణదత్తు డిప్యూటీ కలెక్టరుగ పనిచేసిన పృథిరాజసింగు, దామోదర స్వరూపనేత గార్లుపై ఐ. పి. సి. 117 వ సెక్షన్ ననుసరించి తేబడిన కేసు విచారణ నేటిదినము ముగిసినది. మాజిస్ట్రేటు మంగళసంగుగారికి 6 నెలలు విడిచియు శిక్షవిధించిరి. మిగిలిన వారందరికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి.

117 వ సెక్షన్ ననుసరించి కాసనపర్వతముగ నుండిన సంగుగారిపై తేబడిన కేసు విచారణ ఇంకను ముగియ

సాయం 6-30 బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో రాత్రి 9-30

1930 సం॥ మే నెల 3,4,5,6 తేదీలుందు

హోరాలు లాయడు గారి

(వికటవినోదములు, హాస్యకథాకలాపము, నవ్యలక్ష్మీలము)

ఇందుతో మిస్ జోహరా, మిస్ సుందరిబాయి

గార్లచే నాట్యము సంగీతములు ప్రదర్శింపబడును.

వంగరాష్ట్రము

కలకత్తా, మే. 1:- వంగరాష్ట్రపు జాతీయనేన కార్యాలయమును పోలీసువారు సోదాచేసి సత్యాగ్రహి సితంధ్య సర్కారుగారిని అరెస్టుచేసిరి.

కలకత్తా, మే. 1:- పోలీసువారిని చట్టమునకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించవలయునని ప్రోత్సహించుటకు స్వామి విశ్వానందగారికి నేటిదినము 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

కర్ణాటకము

ఉడిపి, మే. 1:- ఫతేయదీపుగారి నిర్బంధము సందర్భమున నిన్న ఉడిపిలో సంపూర్ణముగు హతాశము జరిగెను. సాయంకాలము జరిగిన పౌరసభయందు హాసకప్ప కృష్ణారావుగారు రుపన్యసించుచు జిల్లామందు సత్యాగ్రహము సలిపి అరెస్టు అయినవారిని వీరు అభినందించిరి. మిగిలినవారు పట్టుదల వదలక సత్యాగ్రహమును కొనసాగింపవలయునని కోరిరి. మద్రాసునందు పోలీసువారి దౌర్జన్యమును ఖండించి, ప్రతిగృహమునందు తన ఇంటియందు ఉప్పును తయారుచేయవలయునని కోరిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

గుజరాతులో సత్యాగ్రహసన్నాహము

మహాత్ముడు సూరతు వెల్లట

అటనుండి వోల్కాడు వెల్లట

సూరతు, మే. 1:- మహాత్ముడు నేడు మధ్యాహ్నము ఇంటినుండి యిటనుండి ఓల్కాడుకును రణధీరుకును వెళ్లెను. (ఆ. ప్రె.)

సూరతులో సత్యాగ్రహము

సూరతు, మే. 1:- కలకత్తాలోని పట్టుకొని జాతీయగీతములను పాడుచు నేడు మధ్యాహ్నము కాంగ్రెసు కార్యాలయమునొద్దనుండి బయలుదేరి పట్టణమునం దంతటను ఉద్యమ తపతీననికెల్లెరి. వారిలో పాటు 15000 మంది ప్రజలు నదీ తీరమునకువెల్లెరి. నదికి పోటువచ్చినవిమ్మల వారు ఆనదిలో ఉప్పునీళ్లను తినుటలోలలో నింపుకొని కాంతముగా నిండ్లను పోయిరి. వారు ఆనీళ్లను మరగించి ఉప్పు చేసెదరు. పోలీసువారేమియును చేయలేదు. (ఫ్రీ ప్రె.)

రణధీరులో మహాత్ముని

ఉపన్యాసము

ఇది మనుష్యులను పునీతులను గావించునట్టి
పవిత్రమగు సమరము

సూరతు, మే. 1:- మహాత్ముడు వోల్కాడులో సుపన్యసించినవిమ్మల రణధీరువచ్చి ఆచటగూడ సుపన్యసించెను. "మన ఆత్మలను పావనమొనరించుటకు జరుపబడుచున్న యీ శమరము మనదేశమునం దేదో యొక తెగవారికి మాత్రమే సంబంధించినది కాదు. భారతదేశమునందలి యాచన్యండి ప్రజలు సుగూడ దీనిలో పాల్గొనవలెను. స్వరాజ్యము మనకు లభించినపుడు కానలసినచో మనలోమనము పోరు పలుపవచ్చును గాని అప్పుడు మనలోమనము వర్తకవిలేలాటక ముండదు. అందరు ఔదార్యమునే కలిగియుండుదురు. మీరు కావలసినదానిని మీరు తీసుకొనుదు, మిగిలినదానిచే మేము తీసుకొందుమని తెలిపెదరు. శిద్ధర ముఖ్యముగా బీదవారి పేరుకొరకే. అటులే ఉప్పుపన్ను పనినగూడ అధికముగా బాధపడువారు బీదవారే. వీలనగా యీపన్ను ధనికులపైను బీదలపైను సమముగానే విధించబడుచున్నది అని మహాత్ముడు నడిచెను. (ఆ. ప్రె.)

మహాత్మునియలకు మహాత్ముని విజ్ఞప్తి

రణధీరు పట్టణము సూరతుకు మాడుమైళ్ల దూరమున నున్నది. ఇచట మహాత్మునియలు మిక్కిలి హెచ్చుగానున్నారు. ఇచట జరిగిన సభకు చాలమంది మహాత్మునియలు గూడ వచ్చిరి.

"నేను ఆఫ్రికాలో నున్నపుడు ఆచట నివసించు చుండిన మహాత్మునియలు చాలమంది యిప్పుడిచట నున్నారు. కానవారు నాకీ కాంతిసమరమున తోడ్పడెదరని నేను నమ్మెదను. ఇది విమలీకరణసమరముగు సంగరము గాన మహాత్మునియలుగూడ తోడ్పడవలెను." అని మహాత్ముడు నడిచెను.

బ్రోచిలో ఉప్పుచేయుట

సూరతు మే. 1:- నేడు సర్కారు నదీతీరమున బ్రోచి పోరులుగూడ ఉప్పు చేసిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

ఓల్కాడులో గాంధీమహాత్ముని ఉపన్యాసములు

పన్నులనిరాకరణము- శిద్ధర- మద్యపాన

నిర్మూలనము-స్వరాజ్య లవణమునే వాడుట

ఓల్కాడు, మే. 1:- నేడు సాయంకాలము మహాత్ముడు ఓల్కాడులో ఉపన్యసించెను. "నాయకులను అరెస్టుచేసిరి మీరు నిరత్యాగ్రహమును చేసెదగూడదు. మీరు చేయవలసిన పని యిదివరకే స్పష్టముగా నిర్ణయింపబడెను. మీరు అసాంస నెంత మాత్రమును వదలకుండ ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులను తిరస్కరించుచుండవలెను. పన్నులనుచెల్లించవలెనను, స్వభాయిగారు మున్నగు నాయకులను విడుదల చేయువరకును భూమిశిస్తును చెల్లించవలెనను గూడని కెయిరా మండలమునందలి కొన్ని గ్రామముల వారు తీర్మానించిరి. వారు త్వరలోనే పన్నుల నిరాకరణమును ప్రారంభించెదరు. మీరు స్వరాజ్యలవణమునే ఉపయోగించవలెను. మద్యపానమును నిర్మూలించవలెను. శిద్ధరను పూర్తిగా వ్యాపింపజేయువలెను. సూరతులో స్త్రీలను ఆవమానపరచిన యిటు వారిపైని రాళ్లు రువ్వినయియు తెలిసినది. పురుషుల తలల నిపుడు పగులగొట్టుచున్నట్లు ఇటుపైని స్త్రీల తలలను గూడ పగులగొట్టినను పరే ఉప్పుపట్టుమును రద్దుచేయక పోయినను అది యెటుల నామమాత్ర మైనదో అట్లులే మద్యపానము గూడ విధిగా నంతరింపగలదు" అని మహాత్ముడు నడిచెను.

తొమ్మిది కస్తూరిబాయిగారి

కార్యక్రమము

సోమవారమునాడు మాత్రమే విశ్రాంతి

సూరతు, మే. 1:- 7 రోజులలోను సోమవారము నాడు తప్ప తక్కిన 6 రోజులలోను వారు సంచారము చేసెదర. రోజుకు రెండు గ్రామములలో ఉపన్యసించెదరు. ఈ నెల 2 వ తేదీ మొదలు వారిటుల సంచారము చేసెదరు. (ఆ. ప్రె.)

రాటములు-ఆసులు సప్లయ

తెనాలి శ్రీలింక జాతీయ విద్యాపీఠమునందు ఈక్రింది వివరములుగల రాటములు దొరకను.

1. స్త్రీలుమార్కు మంచితకం రంగూను పేరుతో శుద్ధముగా చేయబడినవి. చక్రయుక్తముగ అక్షరాలత 24 అంగులములు మొదలు 31 అంగులము వరకు ఉండును. గుంజలు 2 1/2 + 2 అంగుల అడ్డ 3 + 1 1/2 త్రొక్కుడుగాలు 2 x 1 అక్షర 3 x 1/2 లేక 2 x 1/2 అక్షర అడ్డ 4 x 4 ఈ కొలతలతో మిక్కిలి సంతకగా తయారు చేయబడుచున్నవి. వెల రు 4-8-0

2. బాల్లోలి ఆసులు (చే ఆసులు) 4 అడుగుల విచ్చెలు పోయుటకు ఉపయోగపడును. ఇవి మడతకు వచ్చును. వెల రు. 0-5-6.

గంగవరపు వెంకటసుబ్బయ్య, సిద్ధాంతి.

(4. 3.)

గుంటూరు మండల సత్యాగ్రహము గణపవర శిబిరము

గణపవరములో శిబిరము నేర్పాటుచేసినది మొదలు నేటివరకును ముప్పండును ఉప్పుయేరి, సమీప గ్రామములలో అనగా గణపవరం, కర్లపాలెం, బుద్దాం, అల్లూరు, ఖాశీపాలెములలోను, కొంత ఉప్పును గుంటూరులోను అమ్మకము చేసితిమి.

ఈనెల 24 వ తేదీనకును నిరాటంకముగా ఉప్పు తీసితిమి. పిమ్మట ప్రభుత్వమువారు ఉప్పుపర్రలను త్రొక్కించి పాడుచేయ ప్రారంభించిరి. వారికమూల త్రొక్కించుచుండ, మేముకమూల ఉప్పుయేరి శిబిరమునకు తెచ్చుచుంటిమి. ఉప్పు పర్రలలోని ఉప్పు దాదాపుగా ఆగరకుటయై, మళ్లీ కట్ట ప్రారంభించితిమి. 24, 25, 26 తేదీలలో మేము మళ్లీ కట్టటము, ప్రభుత్వద్యోగులు సమీప గ్రామములలోని వెళ్లి వాండ్లు మొదలగువారిచే కట్టలు దిగత్రొక్కించుటయు, కాలన పూడ్చుటయు చేయ మొగిలిడిరి.

28 వ తేదీన మా సైనికులు ఉప్పుపర్రలకు సాయంత్రము వెళ్లిరి. ప్రభుత్వమునకును మాకును బరుగు సంఘర్షణను చూచుటకు సమీప గ్రామములందలి ప్రజలు పర్రలకేగి కొంచెము దూరముగా బహుశాంతముగా కూర్చునియుండిరి. పోలీసు ఉద్యోగియులలో సబ్ యిక్స్ పెక్టరు, సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరును, సాల్టు సబ్ యిక్స్ పెక్టరు, అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరును తహశీలుదారును, 15 మంది పోలీసు జమానులును పర్రలకేరి. పర్రలలో శాంతముగా కూర్చుని వందలకొలది గ్రామస్థులను చూచియు, శాంతముగా పనిచేయుచున్న శాంతి సైనికులను చూచియు, పోలీసువారు తమకట్టులతో వెళుకకు మరలి గణపవరం శిబిరమునకు వచ్చిరి. శిబిరమునకు అప్పుడే శ్రీయుక్త గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రిగారు వచ్చియుండిరి. పోలీసువారు వచ్చుచున్నవాడ కనుకని మేము శిబిరద్వారమును పొలింపుచుంటిమి. ప్రభుత్వద్యోగులు వారిలో వారు సంప్రతించుకొని, మేము పరీక్షించుచున్న ద్వారముయొద్దకు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారిని పంపిరి. వారువచ్చి, తమలోపలికివెళ్లి చూచుచుండిన కోరెను. ఎవరినైన నిర్బంధించుటకు వచ్చినచో అరెస్టు వారంటును చూపి లోపలికి వెళ్ళవచ్చుననియు, అరెస్టుచేయుకొరకు రానిచో లోపలికి వెళ్ళ విలుకలుగదనియు చెప్పితిమి. అరెస్టు చేయుటకు తాము రాజేదనియు, స్నేహధర్మముతో తమను లోపలికి వెళ్ళనివ్వవలసినదనియు కోరి. స్నేహధర్మమును పాలించుటకు వైవాహికాదులు తగిన సమయము లనియు, ప్రభుత్వకార్యమువీడ వచ్చినప్పుడు స్నేహధర్మమును పాలించ విలుండదనియు చెప్పితిమి.

పిమ్మట మిషన్లను ఉప్పు స్వరాజ్య ఉప్పు అనకో కాదో చూచిపోవటకు మాత్రమే తాము వచ్చితిమని పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారు చెప్పిరి. మానద నిర్ణయమున ది స్వరాజ్య ఉప్పుయనియు, అట్టి ఉప్పును పోలీసువారు చూచియున్నారనియు, శ్రోతగా యిప్పుడు చూడవలసిన యవసరము గాన్నించదనియు చెప్పితిమి.

తమకు కొంచెము ఉప్పు అవసరమని వారు చెప్పిరి. అన సరమైనచో మానదనుండి తీసవచ్చుననియు, ముమ్మందు పోలీసుధిటుల యవసరము తమ కాలసిన ఉప్పును మావద్దనుండి తీసవలసినచో, మేము సమానంగా కొంత ఉప్పును సంతోష పూర్వకముగా యిచ్చెదమనియు చెప్పితిమి. అంతట పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారు వెళ్లి మిగిలిన ఉద్యోగియులతో సంప్రతించిరి.

సంప్రతించిన పిమ్మట, పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారు, సాల్టు ఉద్యోగియులను తిరిగివచ్చిరి. మిషన్లవిస్తవలసిన ఉప్పుగలది తెలిపినదనియు, ఆయుప్పును తీసికొని పోనివ్వల సినదనియు మమ్మునకోరిరి. సర్పిచారంటు చూపుడని కోరితిమి. సర్పిచారంటు లేదనియు, సాల్టు ఉద్యోగియులు పగటిసమయమున సర్పిచారంటు లేకయే సోదాచూడ వధికారము గలిగియున్నారనియు చెప్పిరి. మాచేతనై నంతవరకు ఉప్పు మిషన్లకే సరిగతుండచేయ ప్రయత్నించెదమని తెల్పితిమి. మా కృప, చ్చయతను చూచి, వారు వెనుకకువెళ్లి మిగిలిన యుద్యోగులతో మళ్లీసంప్రతించిరి. ఈవ్యవహారమంతయు చూచుచు వందలకొలది ప్రజలు చుట్టును బహుశాంతముతో కూర్చునియుండిరి. వారిలో వారు సంప్రతించుకొని, పోలీసు ధిటులను ఉద్యోగియులను వెడలిపోయిరి. ఇంతవరకు ప్రభుత్వద్యోగులు మామొదల సగౌరవముగా ప్రవర్తించినది మేమువ్యక్తిని పలసియున్నది.

ఇక మరునాడు మా శిబిరములో చాలమంది సైనికులు ఉప్పునుట్లు తయారుచేయుటకువెళ్లిరి. శిబిరములో బ్రూండుం రసిహంగారును కలుగురైగురుకు సైనికులను అప్ప లేరు. కొంచెము నేపటికి నూర్యా ప్రయయనునవనగా, పోలీసువారును సాల్టు ఉద్యోగియులను మాశిబిరమునకువచ్చి ద్వారసంరక్షణము ద్వారములో అడ్డుగాపడుకొనియున్న శాంతి సైనికులను చాటి శిబిరములో ప్రవేశించుటకు వుండుదిరి. ప్పుడు మా సైనికులు లేచి, ఆవరణలో యెండలో చాపలద నున్నకొద్ది ఉప్పును సంరక్షించుటకు వెంటనే వెళ్లిరి.

చాపలనుచుట్టి చాపలవీడ మా సైనికులు పండుకొనిరి. అప్పుడు చాపలలో ఉప్పుగలది గ్రహించి, ప్రభుత్వద్యోగులు శిబిరములో నుండి బయటకు చాపలవదల్చి, మా సైనికులను బలాత్కారముగా యిచ్చి చాపలను దగ్గరనున్న ఖాశీగోతములను, పాటగూడలను కావశిబద్ధులను తీసికొని పోయిరి. వారు తీసికొని వెళ్లిన వస్తువులకు మాకు రసీదు యివ్వకయే వెళ్లిపోయిరి. మా సైనికుల చేతులు కొంచెము గీమకొని పోయెను. పోలీసు ఉద్యోగి గులలో నొకరికి చెయ్యి గీమకొని పోయెను తను బలాత్కారముగా లాగుకొనుటలో తనకా గీమకు కలిగిననియు, మా సైనికులు బుద్ధిపూర్వకముగా గావించినది కాదనియు, ఆయుద్యోగి యెప్పుకొనెను.

ఈనెల 28 వ తేదీన ఆయదుగురు శాంతి సైనికులు గణపవర శిబిరమునుండి బయటదేరి, ఉప్పుకొరకు ప్రదేశము లెక్కడగలవో చూచుకొనుచు, త్రోవలో గోకర్ణమునకు చేరిరి. అక్కడ ఉప్పు గాన్నించెను. నమూనాకొరకు కొంచెము ఉప్పు తీసిరి వీరు తిరిగి వచ్చుచుండగా అక్కడనున్న రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టరుగారును, గ్రామసంసభను కొందరు వెట్టివాళ్లను 15 మంది యితరజనులను వీరివెంటడి బంపిరి ఈజనులు మా సైనికులనుచుట్టి, అల్లరిచేసి, వీరిని కర్రలతో నెట్టుకొనియు, యిచ్చుకొనిపోయిరి. మిమ్ములను అరెస్టుచేసితిమని మా సైనికులతో చెప్పినట్లును, అరెస్టు వారంటు చూపుడని యడుగగా నెట్టుటయు యిచ్చుటయు ప్రారంభించిరిని వర్తమానము తెలిసినది. నమూనాగా తీసిన యిప్పును మాటకట్టుకొనియున్న మాశాంతి సైనికులకు గుండవరపు శ్రీరాములుగారిని నేటి యందయము చందవోలు పోలీసు స్టేషనుకు తీసికొనిపోయిరి తెలిసినది.

గుల్లపల్లి రామకృష్ణయ్య.

సవరణ నోటీసు

ది 11-4-1930 తేదీన కొడాలి నరసింహ్యం వాడిగాన, కాల్యక్ష రాజగోపాలం వక్త్రాలు ప్రతివాదులుగాను యుండి తెనాలి ఎం. జి. ము. కోర్టులో 2. ఎన్. 1082/1926 ఇ. పి. 85/28 రు డిక్రీవారంటు అనుబంధ నోటీసున వాయిదా 1-4-1930 తేదీకి బదులు 2-6-1930 తేదీ అని తెల్పుకోవలసినది.

జి. రంగనాథులు, వక్తలు.

20 యకరముల విక్రయం

కృష్ణాడెల్టా మాగాణి, ఏలూరు

కాల్యక్షాగుబడి, మిర్జాపూరం యస్టేటు తిప్పనగుంట గ్రామపట్టాభూమి, వీరవల్లి, కానుమోలు గ్రామములకు సరిహద్దు పెరికేడువంతెనకు సమీపము. యకరముకు జమిందారి వన్ను రు 2.4.0 నీటితీరున రు 5 త్వరపడు.

ఇనుగంటి వెంకటరాజగోపాలరావు. నూజివీడు, కృష్ణాడెల్టా.

కూమ్మండ లేవ్యాం:—నిక్కాకలు, విదాహము, వ్రోయులు తగ్గించి బలముచేయును. వేసవి ఉడుకులు తగ్గించుటకు ప్రార్థనచేసి. తేరు డిప్చీ రు 2.0.0 లు. రత్నపురుష లేవ్యాం:—కుక్కనమ్మమును తగ్గించుటకు మాకంకెనీలో వేరు పొడిన మందు. డిప్చీ ఖరీదు రు 2.4.0 లు.

శ్రీ పట్టాభిరామ వైద్యశాల, రాయవరం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

యెలూరు డి. ము. కోర్టులో

S. C. 190/1929.

వాది:—య్యోగ్య శాస్త్రు-సా. పెదపాడు.

ప్రతివాదు:—1 గుంటూరు సుబ్బారాయుడు 2 యా వెంకట్రాయుడు మయినర్లు అయినందున కోర్టు గాడ్డయకు వకీలు యన్. కామయ్యగారు యెలూరు 2 యా వీరభాస్కరులు 4 యా సుబ్బారాయుడు సా. రాజమండ్రి.

1,2, ప్రతివాదు తాతయన్న 3,4, ప్రతివాదుల తండ్రియన్న అయిన తేటు విశ్వనాథంగారు 18-6-1926 తేదీన వాదిపేర వ్రాయించియున్న ప్రోనోటునుబట్టి రు 81.8.7 లకు యా దావా దాఖలయినది 8-5-1930 తేదీకి యా ప్రతివాదు సదుక్తోహో హాజరయి టేటుమెంటు పెట్టుకొనియెడల ఎక్స్సార్టిగా వారిమీద డిక్రీపాండవమనని యిందుమూలముగా తెలియజేయవలసినది.

ఏలూరు } వారణాసి రామమూర్తి, వాదిపక్షము, 29-4-1930 }

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 నం. మేసెల 2-వ తేదీ శుక్రవారము.

1. ధాన్యములు

నింజుమహస్తాని

కడుగు తెనాలి 11 వ 45 కంటరు	12 8 0	13 4 0
కలూరి 11, డిల్ 42	13 8 0	14 0 0
శీర్షి 11, డిల్ 46	14 0 0	15 8 0
బాగులు 11, 164 కచ్చ 1-3	8 0 0	8 12 0
మత్తెలు	19 0 0	20 0 0

2. ధాన్యము వత్తులు

కందులు అస్తా 1-3 క 208	12 12 0	14 0 0
కెనిలలు 11, డిల్	16 0 0	17 0 0
కెనలు 11, డిల్	14 0 0	16 0 0
జనుమలు 11, డిల్	17 8 0	18 0 0
ఉలలు 11, 195	7 4 0	8 0 0

3. నూనెవస్తువులు

మత్తెలనూనె కా 1-3	110 0 0	118 0 0
కెంజులు 1-3	14 0 0	19 0 0
తేనెనెనగవత్తు కా 1-3	88 0 0	91-0-0
తేనెనెనగవత్తు నాను కా 1-3	99	మ.క.నూనె 97
బియ్యము కా 1-3	98 0 0	95 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

కాంతుకుత్తు కా 1-3	94 0 0	96 0 0
కూరకమత్తు	53 0 0	56 0 0
విరకకాంతులు (గుంటూరు) కా 1-3	98 0 0	105 0 0
ధనికాలు 11, కా 1-3	28 0 0	35 4 0
గుంటూరుపొయ్యి నీటినుండి మును 1-3	రు 40	45
తెలుగు కా 1-3	6 28 0 0	49 0 0
అమ్మచక్కెర అస్తా 1-3	26 0 0	26 4 0
నింజుమహస్తా కా 1-3	28 0 0	32 0 0

5. ఇనుము

కజ్జారకం కా 1-3	80 0 0	81 0 0
యెండు	26 0 0	30 0 0
కచ్చెండు	26 0 0	30 0 0

6. నూలు

నం 20 జెన్ని సింహాయా తే	రు 6	5 0
నం 6 11, కలూరి	8	10 0
నం 24 11, లో	5	4 0
నం 40 జాబ్బురు 10 పా	9	6 0
నం 20 1/2 రబ్బలేడి	6	1 0
నం 40 లాజీ	8	4 0
నం 6 నెన్ని/కనీడు	8	4 0
46 నాంజో	4	12 0
నం 20 1/2 జమ్మరు	6	2 0
నం 20 1/2 చేతివిళ్ల	6	8

7. తోహములు

నంది 100 కులం 1-3	58 0 0	59 6 0
జంకారు కులం 1-3	21 18 0	22 0 0
సవరణ 1-3	18	11 9
ఇర్రడి కా 1-3	285 0 0	288-0-0
కాగి కా 1-3	824-0-0	827-0-0

8. రుబ్బెండు

అతిశీలు క్విట్టరుకాంతు అతిజరంక సింహాయా

11 నీలిరంగు 1 రు	0	10 0
14 రకులు	1	10 6
28 రకులు	1	0 9
55 రకులు	1	8 0
1 అందరు	1	8 6
రబ్బెండుపాస్తుపాకా-బోలెడ అనగా (బిల్లి-రబ్బెండు)	8	4 0
కాంగో 3 3	1	0 0
మిథ 4		

స్వల్ప సంఖ్యాకుల వేడికోలు

రాండుచేబిలు సమావేశములో ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును కోరుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 30:-ఆఖిలభారత స్వల్పసంఖ్యాక సంఘ సమావేశమువారి కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు నిన్నటి రోజున సభాజేసి, సర్ జి. ఎస్. వెటిట్ గారిని తమ అధ్యక్షులనుగా నెన్నుకొనిరి. రాండుచేబిలు సమావేశములో స్వల్పసంఖ్యాక సంఘములకు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా ప్రాతినిధ్య మొన గుటతోబాటు, యీ సమావేశమున ఏర్పాటు చేసినవాటిలో నిరువురను, కార్యనిర్వాహక సభవా రెన్నుకొనెడి మరి యిరువురను రాండుచేబిలు సమావేశమున కావ్యవించి పలయునని ప్రాతినిధ్యము కోరబడిరి. ఈసందర్భమున రాజప్రతినిధితో నుత్తర ప్రత్యుత్తరముల జరుపుటకు గౌరవ కాన్వెన్షన్ కి యధికార మొసంగబడెను.

సభ్యుల యసంతృప్తి

మైసూరు సంఘమువారి నివేదిక యంతవరకు ప్రచురింపబడనందులకు సభ్యులు తమ విచారమును చెబుచు, దేశమా నివేదిక కొరకై కడునాత్రతతో వేచియున్నట్లు చెబుట తాము సీనులు గొప్ప దురదృష్టముని యభిప్రాయపడిరి. ఆ నివేదిక ను అవతకాలములో ప్రచురింపుడని యధికారులను రాజప్రతినిధి కోరుగాకయని వారాశించిరి. నివేదిక ప్రచురింపబడిన వెంటనే యద్రాసిని పరిశీలించుటకై తిరుగా సమావేశమున జరుపవలయునని తీర్మానింపబడెను. (అ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ మే నెల 2-వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మే 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షపాతము	మే 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షపాతము	మే 24 గంటలలో సగటు వర్షపాతము	మే 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షపాతము	మే 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షపాతము	మే 24 గంటలలో సగటు వర్షపాతము
నాగపూర్	89	78	...	1.8	+	1.0
విశాఖపట్టణము	90	0.2	—	0.6
కాకినాడ	98	79	...	0	—	0.6
గుంటూరు	94	81	...	0	—	0.6
కర్నూలు	105	88	...	0	—	0.6
జున్నార	108	78	...	0.5	—	0.3
అనంతపురం	0.2	—	0.3
కడప	104	82	...	0.2	—	0.2
నెల్లూరు	101	80	...	0	—	0.4
మద్రాసు	94	79	...	0	—	0.5
కడపూరు	92	79	...	0	—	0.6
కర్నూరు	99	79	...	0	—	1.0
నీలము	96	78	...	0.6	—	1.3
కోయంబతూరు	91	74	...	1.4	—	0.1
తిరుచనాపల్లి	101	80	...	0.3	—	1.5
నాగపట్టణము	89	81	...	0	—	0.6
మధుర	98	72	1.3	2.7	+	0.5
పొంబట్	0.6	—	1.9
పొంబట్	0.6	—	1.9
తిరుచేంద్రము	86	75	0.4	4.9	+	0.2
కొచ్చికో	88	77	0.2	4.4	—	0.5
కాళికట్టు	92	78	...	1.3	—	2.1
మంగళూరు	90	79	...	0.9	—	0.4
తెలంగాణ	98	72	...	1.9	×	0.5
మెదక్	82	64	...	1.4	—	1.3
కొడైకనాథ్	67	52	+	2.5	—	1.9
మహారాష్ట్ర	72	17	...	5.2	—	...

సర్కారులు:-శీతోష్ణస్థితి మామూలుగనన్నది.

డక్టరు:-కర్నూలులో నిన్న 105 డిగ్రీలు ఎండగా నెను.

కర్నూటకము:-పగటివేడిమి 2 మొదలు 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యర్, సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(2-5-30)

సీమబ్రహ్మ దినములు

బీజనపటి గజముల పీస్ ధరలు
కొరకెముట్టు:-మొంగిపూర్ 22 X 22 (బి) రు 7-14-0
సాధారణరకము రు 7-0-0 "సింహము" 22 X 22 (బి) రు 7-2-0 సాధారణరకము రు 6-10-0 "ఇంజను" 22 X 22 (బి) రు 7-3-0 సాధారణరకము రు 6-7-0
"మంగిపూర్" 22 X 22 (బి) రు 8-12-0 సాధారణరకము రు 8-0-0 "సింహము" 22 X 22 (బి) రు 8-2-0 సాధారణరకము రు 7-8-0 "సింహము, పాము" 22 X 22 (బి) రు 8-3-0 సాధారణరకము రు 7-2-0
అవయవము:-1708 (కెట్) రు 11-4 0 1702 రు 11-4 0
బి. జి. 78 రు 7-12-0 బ్లాస్ గ్ "9000" రు. 12-2-0.

9041 (నెట్) రు 10-1-0. 30 (నెట్) రు 8.
మూలు:-40 నెంబర (సీమ 5 పా కట్టు) బూట్ రు 4-12-0
" (కొంగ) చిలువ 6-5-0 (ఎనిటిక్స్) రు 4-10-6
చిలువ (సాగవట్టు) రు 5-11-0 చిలువ (గుడ్డి) రు 5-15-0 చిలువ (గడ్డికొండ) రు 5-13-0 వచ్చుగడ్డు (ఎట్టు) రు 7-4-0
టి. కె. సి. స్టీక్ అనాస్ రు 8-4-0.

40 ఇపా-క (పడిపానులకట్టు) అయిన నక్షత్రములు
కె.కె.కె. రు 10-0-0. నెంబర రు

60 సీమ (సీమ పానులకట్టు) అడకలైర
టి. (ఎట్టు) క పాట్టులకట్టు మామూలు

సి రుదకారము రు 7-12-0 ఎడ్డుగడియారము రు 7-5-0

మామూలు రు 7-6-0
తెచ్చిల్లు రు 7-10 0

కొచ్చిల్లు రు 7-10-0
తెచ్చిల్లు రు 8-14-0

ఇండియా ట్రానినియూమర్స్ తెచ్చి రు 9-2-0
2/6's Rs. 8-2-6. 2/8's రు. 10-14-0

ఇ. కడికెముట్టు (డిట్ మేట్) రు 285-0-0
డిట్ (కూపాడుర్) రు 228-0-0

కాకినాడ రు 325-0-0
డిట్ రు

శీ మొంబట్ పా వెల:-
నెట్ గో-పా (కె.వెయ్యి) రు 11-2-0
జర్మన్-పా-గో రు జర్మన్-పా-గో రు 9-6 0

కె.కె.కె.రమూటయెక్క ధర:-
నానారెడి 26-0-0 మే రు 25-12-0, జూన్ రు 25-12-0

వేరుకెనగ నూనె:-సీపాలలో రు 95.
జమదము:-(బిల్ డెలివరీ) రు 98.

పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు
కె.కె.కె. (8 టు 9) "అఫ్ కంట్రిస్" రు 0-12-6 టు 0-12-9

" (కే.కె.కె.) " రు 0-15-8 టు 1-0-0
" (7-9) కె.కె.కె. రు 0-12-6 టు 0-13-9

" (కే.కె.కె.) " రు 1-0-0 టు 1-0-6
" 6 కి టు 8 కి కె.కె.కె. రు 0-12-6 టు 0-14-8

" (6 టు 7 కి) విజయనగరము రు 0-13-6 టు 0-14 0
" (7 టు 8 కి) పిల్లారు రు 0-14-0 టు

కె.కె.కె. రు 0-9-0 టు
కె.కె.కె. రు 0-15-0 టు 0-15-6

కె.కె.కె. రు 1 6-0 టు 1-8-0
తోలు (పదునుచేసినది) "పై" రు 2-4-0 టు 2-5-0

మేక, " " "మిడియము" రు 2-2-0 టు 2-3-0
గొట్టెతోలు " " "పై" రు 2-4-0 టు 2-6-0

" " "మిడియము" రు 2-1-0 టు 2-3-0
" " "వడివాడ మిడియము" రు 2-0-0 టు 2-1-0

తెనగకాయలు
"విమ" రకము 581 ఫ్రెంచ్ రులు గల

బాజన 1-కి రు 44-8-0 టు 44-12-0
కొమ్మగిడ్డంగి డిలెవరీ 1-కి అడిపి రు 41-8-0

వేండి బంగారముల ధరలు
పవరను 1-కి (టోకడర) 18 11 4

" " (చిల్లరధర) 18 11 9
బంగారు తులం 1-కి (ఇంగ్లీష్ బార్) 21 18 0

బంగారు తులం 1-కి (మింటుబార్) 21 9 6
వండి బార్ 100 తులములు రెడి 57 14 0

వండి తులం 1-కి 0 9 9

ఖద్దరు బట్టలను

ప్రజలు మిక్కిలి హెచ్చుగా

కొనుచుండుట

యు. భా. స్పెన్సర్స్ అసోసియేషను
(డ్రవిడరాష్ట్ర) శాఖవారి ప్రకటన

ప్రస్తుతము దేశమునం దంతటను స్వరాజ్యసత్వాగ్రహము మిక్కిలి తీవ్రముగా జరుగుచుండుటచే అన్ని రాష్ట్రములలోను ఖద్దరు విక్రయముగూడ మిక్కిలి అధికమైనది. కావున నేటినుండి డ్రవిడ రాష్ట్ర శాఖవారు ఖద్దరు బట్టలను ఇతర రాష్ట్రములకు పంపించుట మానివేసెదరు. ఈ రాష్ట్రములో తయారగుచున్న ఖద్దరు ప్రస్తుతము యీ రాష్ట్రమువారికి చాల వుండ నున్నదనటగా నెట్టి అతిశయోక్తియైనది లేదు. తిరుపూరులో ఖద్దరు బట్టలను నేయించుచున్న యితర వర్తకులగూడ యితర రాష్ట్రములకు యెగుమతి చేయుట మానివేయవలె నని వారినిగూడ కోరుచున్నాము.

1-10-29 మొదలు 31-3-1930 వరకు 6 నెలలలో

డ్రవిడ రాష్ట్రమున తయారైన ఖద్దరు వివరము

నెల	భా. ఖ. సం.	ఇతరులు	మొత్తము
1929 అక్టోబరు	57518	91400	128918
నవంబరు	83159	90583	128692
డిసెంబరు	84791	84499	119280
1930 జనవరి	86216	96643	132859
ఫిబ్రవరి	86821	87808	124124
మార్చి	87256	74888	112144
మొత్తము	215756	525256	741012

1929 అక్టోబరు నెల మొదటి తేదీ మొదలు
1928 మార్చి 31 వ తేదీ ఆఖరుకు 5100.0 గజముల

ఖద్దరు బట్టలు తయారైనవి. 1929 అక్టోబరు 1 వ తేదీ మొదలు 1930 మార్చి 31 వ తేదీ ఆఖరుకు 740000 గజముల ఖద్దరుబట్టలు తయారైనవి. 220000 గజములు హెచ్చుట. ఇంకను హెచ్చుగా తయారుచేయించుటకు భా. ఖ. సంఘమువారు తిరువల్కేరి, కల్వకురిచి, రాజహలెం ప్రాంతములలో అధికముగ నేర్పాటులను చేసియున్నారు. 1930 ఆగష్టు నెలఖరకు చాల అధికముగా బట్టలు తయారు కాగలవు.

ఖద్దరు బట్టలను కొనుదలచినవారికి విజ్ఞప్తి

మీకు అత్యవసరముగా కావలసిన బట్టలను మాత్రమే అనగా వీలైనంతవరకు తక్కువగానే మాడిపాలలో కొనుదలచుట వలెను.

మహాత్ముని ఆజ్ఞ

మీరు ఖద్దరు బట్టలను ధన మిచ్చినవారికి అమ్మకలదు. నూలువడికి తెచ్చి యిచ్చిన వారికి మాత్రమే యిచ్చుచుండుదు. అని బొంబాయిలో భాదీ భండారువారికి వహాన్కు డాక్టారింగ్ చేసిన బొంబాయిలో ఖద్దరునిర్మాణము లేదు. ఇతర రాష్ట్రములనుండియే అట్టి ఖద్దరు వెళ్లవలసియున్నది. అని సంఘము వారు ప్రకటించిరి.

నెల్లూరు జిల్లా గూడూరు రాపూరు తాలూకా

గ్రామోద్యోగుల సభ

ప్రమాదాతనామ సంవత్సర వైశాఖశుద్ధ త్రయోదశి మొదలు మూడురోజులు నెల్లూరు జిల్లా గూడూరు రాపూరు తాలూకాల గ్రామోద్యోగుల మహాసభ రాపూరు తాలూకా పెంచలకోన గ్రామములో జరుగున గాన రాగోదవా రెల్లూరు 10-5-1930 లోపల క్రింది విలాసమునకు తమకు రాకనుగూర్చి తెలుప బారన. ప్రేక్షకులకు 0-4-0 ప్రతినిధులకు 1-0-0 చొప్పున ప్రవేశమును నిధింపబడును.

గ్రద్దలూరు శేషరాజశర్మ

సెక్రెటరీ, గ్రామోద్యోగులసభ గ్రద్దలూరు.

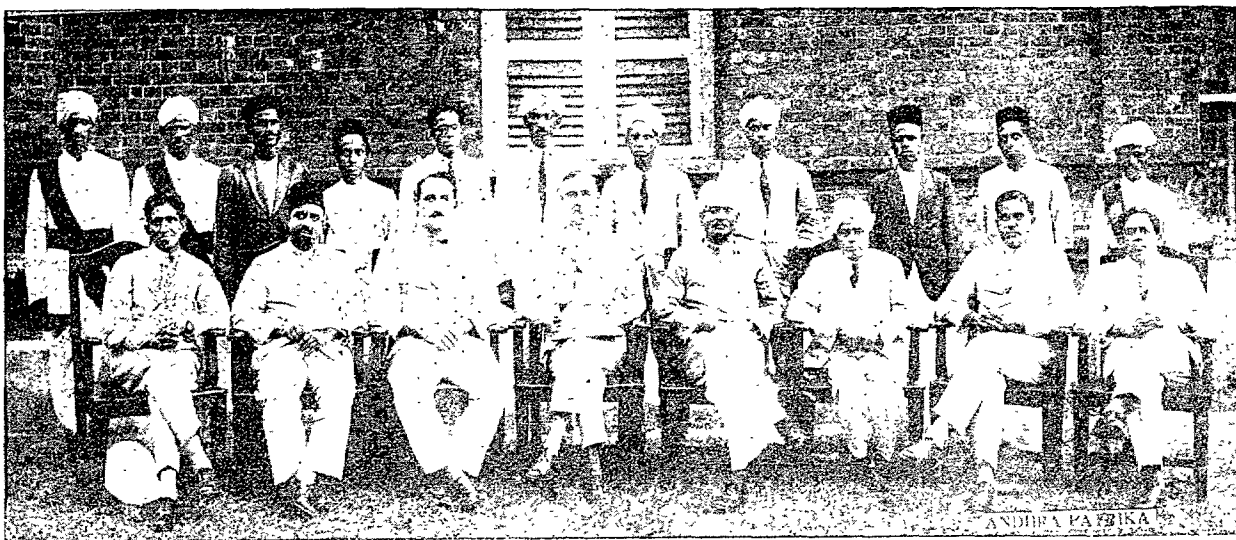
గవర్న మెంటునందు రిజిస్టరు చేయబడినది.

NAVAMEHARI

గోరేచూ, తెలుపు, మాత్రనాళ రోగము, శరీరము పండు ద్రావకమును పుట్టించు తిత్తి సంబంధించిన వ్యాధి, మల బద్దకము, లుకోరియా, శుక్లవస్త్రముచే గలుగు బలహీనత వగైరాలకు, మాత్రసంబంధమైనవ్యాధు లన్నిటికి అద్భుతనివారణి. 12 గంటలలో గుణము పూచీగా గలుగును, 48 గంటలలో పూర్తిగా కుదురును. ఇతర ఔషధములన్నియు నిరుపయోగమైనప్పుడు, నిరాశచేందక ఒక మోతాదు నవమేహరి పుచ్చుకొనుడు. తరువాత దాని ఇంద్రజాలమువంటి గుణమును నమ్ముడు. తప్పక మిన్నే హితులకు దీనిని సిఫార్సు చేయవలెను. బుడ్డి 1-కి ధర రు 8. తపాల్ ఖర్చు ప్రత్యేకము.

Dr. N. K. De. Belegghata, calcutta.

చెన్నరాష్ట్ర బ్యాంకింగు విచారణ సంఘము

ఆఖరు సమావేశము సందర్భమున తీయబడిన ఛాయాపటము. అధ్యక్షులు లగు హుమగారు మధ్య కూర్చోనియున్నారు.

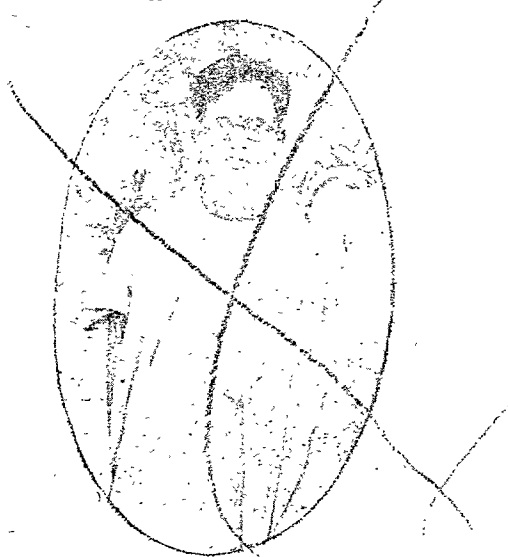
(ప్ర. ఫో. పీ.)

పోలీసు దౌర్జన్యములు

(బులుసు-రామజోగరావుగారు)

27 వ తేదీ సాయంకాలం 6 గంటలకు "తిలక్ స్టూటు"లో కమారమి 1 లక్ష ప్రజలు సమావేశమై సభకావించిరి. ఈ సమావేశము శ్రీయుత సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు అధ్యక్షత వహించి యుండిరి. ఇసుకవేసినరాలనంతి దట్టముగ క్రిక్కిరిసి జనులుకూర్చునియుండ ఉపరిసలుపుకొనుటకై నను వీలులేందున, శ్రీ జయంతి కిరీటిరావుగారును, శేను యింకొక సభ ఏర్పాటుచేయవలయునని సంకల్పించుకొని, ఆట్రోనర్మిలిమి. ఆసభకు శ్రీ మినాక్షిసుందరం పిళ్ళగారు, ఆధిపతిగా నుండ వలయునని శ్రీ వి. యల్. శాస్త్రిగారు ఉపపాదంప వారట్లు చేసిరి. అధ్యక్షులతోపాటానంతరము, వి.యల్. శాస్త్రిగారు తమయుపన్యాసమును మొదలుపెట్టి ప్రబోధించుచుండ, సభలో కలవరమేర్పడి, ప్రజలు భయభ్రాంతులుకాదొడగిరి. అత్తరి శేను జాతీయగీతములు, పద్యములు చదివి కొంత భయము పోగొట్టగలిగిరి. కాని, పూర్వముగా శాంతవాతావరణము ప్రతిష్ఠాపింపబడలేదు. ఇంతగా శ్రీ భావ్యం అయ్యంగారు వచ్చి "పోలీసువారు ఆమాయక ప్రజలను, సత్యాగ్రహాలం టీరులను లాటితోను, డన్నీలతోను మోదుచున్నారు. ఏమి చేయవలయునని భయవిషాదములతో మాతో చెప్పమొదలిడిరి." ఈ సమాచారము విన్ననే సభ్యులలో మరింత ఆవమానము పుట్టి మరల లేవమొదలిడిరి. మరల శేను లేచి సోదరులారా! పోలీసు లాటిదెబ్బలకు మొరటికబళము శేనయ్యెవను. మీరు దృఢమనస్కులై, భయముమాన మాయపడేములను వినవలయునని ఆంగ్లమున చెప్పుచుంటిని. ఇంతలో పోలీసుకమిషనరు గారు, వారితోలాకు సిబ్బంది, రమారమి 150 మంది కనిష్టే బులతోసహా మా మీటింగు దగ్గరకువచ్చి, తుపాకులకొనలపై అమర్చబడిన డన్నీలకు ప్రత్యర్థముచేయుచునీ వారి కాళ్ళాపించిరి. వారును, బారులీర్చి శాస్త్రాక్రమక మాసభకు యెదుట 15 గజముల దూరములో సభ్యులకు కన్నుటిరి. ఇప్పటికే బలహితులగు సామాన్యజనులందరను ప్రాణములపై తీసిచే కాళ్ళకు బుద్ధిచెప్పిరి. కాని, ప్రశాంతి త్రమతో, వీరపూజాతముగలి శేను మాత్రము చలించలేదు. కాని, పోలీసు కమిషనరు మాత్రము బహుజాగరూకుడై అప్పటికి, అచటగల తక్కువసంఖ్యకులతో ప్రసంగించుచున్న వి.యల్. శాస్త్రిగారితోను, నాతోను మాటలాడి సభను ముగింపవలయుననియు, లేనిచో కష్టములు సంభవించగల వనియును, చెప్పుమని తమచెత్రికింది ఉద్యోగిస్తు నొకనిని పంపించెను. ఆ యుద్యోగివచ్చి, "అయ్యలారా! దయచేసి సభను ముగించి మీరు పోవలయునని, అతి మర్యాదగ మాతో చెప్పమొదలిడెను. అత్తరి, శేనున్ను, శ్రీ శాస్త్రిగారును వారితో నీకేందివిధముగ నాంగ్లమున ప్రసంగించితిమి. "అయ్యో! అమాయకులును, నిరపాయకరులు నను మా భారత సోదరులపై మీ దౌర్జన్య ప్రయోగమును చేయకును. 10, 15, నిమిషముల కాలమువరకును మాకు సభాసమాప్తి చేయుటకు వీలులేదు. కారణమేమన? అన్యాయముగ కొట్టబడి, రక్తాంబరములతో సులూతపై ఇసుకపై పడియున్న మా సత్యాగ్రహాశ్రమలగు పీఠకుమారులను భుజములపై మోకొనిపోవువరకును మీ రాగవలయునని యుంటిని. ఆయన "వల్లే" యనెను. "వేము, మొదటి ఉపన్యాసవేడిక కడకరుగక మునుపే విగిలు ఉడించెను. దీనియర్థమేమి? రక్షకభటు లందరును ఒకేస్థలమునకు రావలయుననియు, వచ్చి తుపాకులను నిద్రముగా నుంచుకొని, ప్రజలపై కురింపవలయునని గదా! నేని ధ్వని వినినప్పటికి పోలీసు లాటిదెబ్బలు తిని శరీరమును మరచి ఇసుకపై పడియున్న వేదాంతము, యను "బాంబాయి" యువజనసమితి కార్యదర్శిని మెల్లనరోడ్డు దరికి తీసికొని రాగొల్పిరి. నాతో శ్రీ వి. యల్. శాస్త్రిగారు

శ్రీ పట్టాభిరాములుగూర్తగారు

వీరలలో ఆరెస్తుకాబడిరి.

మాడ నుండిరి. తరువాత మన వీరకుమారుని వారిమోటారులో నెక్కించుకొని, శాస్త్రిగారును, డాక్టర్ గారును వానిని జనరల్ ఆసుపత్రికి తీసికొనిపోయి ప్రధమచికిత్స చేయించిరి. ఇంతకుమున్ను, పోలీసువారు తుపాకులతో కాల్చి అనేకులను గాయపరచిరి. ఇప్పుడు 8-30 కాలము, చీచిరంగమునువీడి యింటికి శేవచ్చుచున్నపుడు నాచెనుక 4,5 వేల జనులు రాదొడగిరి. వీరు నాచెనుకనున్న యెడల మరల పోలీసువారు దౌర్జన్యము చేయుమరని వారిని హెచ్చుంటిని. కాని వారు పోరైరి. "మీరు కార్యకూరులు కావలయును; కాని యిట్లు ముకముకలుగ చేరి కేకలు వేయునెడల నిష్కారముగ కాల్చబడెదమని చెప్పి శేను మారుదారిని మాయంటికి పోవుచుండగ వెనుకనుండి తుపాకిగుండళ్ళబ్రము వినవచ్చెను." ఇదేమని విచారించ "పోలీసు వారు మనుష్యులకలపై తుపాకుగుండలు ప్రయోగించుచున్నారని వినవచ్చినది. తక్షణము శేను యింటికిపోక హోటలునకు పోయి నూత్నముగ తిని మరల యూరిలో తిరుగ మొదలిడితిని. ఇట్లు" తిరుగుతెరి నాకు కొన్ని సమాచారములు తెలియవచ్చినవి. గోవిందస్వామి ముదలియారను నొక ఎడ్వోకేటునకు గుండు దెబ్బతిగిరి అన్నతికి, తీసికొనబడవలయు, ఇద్దరు బెస్తాళ్ళకుమాడ గుండుదెబ్బలు తగిలి ఒకడు మరణించెననియును, 70 మందికి మంచి దెబ్బలుతగిలి చైద్యశాలకు గొనిపోబడి రనియు తెలిసికది. పోలీసువారిలో 25 మందికి మంచిగాయములు తగిలెను. విల్లుపరివారలకు పోలీసువారికి జరిగిన ఘర్షణలో ఉభయములకును దెబ్బలు తగిలినవి. 3 సార్లంట్లు, 2 పోలీసు మార్టుపేండ్లు ఇనప్పైవర్తమాడ మంచిదెబ్బలు తినినారని తెలిసికది. అమాయకులగు తెల్లదొరలకుమాడ కొందరికి దెబ్బలు తగిలినవి. మొత్తముమీద పట్టములో అన్నిభాగములలో నివసించుచున్న ప్రజలకును పక్షపాతములేక ఈసమాగంధరగోళము తాలూకు వేడి సోకినది. నిన్నటి కార్పొరేషన్ కాన్సిలుసభలో "పోలీసువారుచేసిన దౌర్జన్యమును ఖండించుచు, కానిస్టేబుల అందరు ఏకగ్రీవముగా నొక తీర్మానము గావించిరి.

కలకత్తాలో పోలీసుదాడి

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 30:—విశేషానందస్వామిల సోదరుడగు డాక్టర్ భూపేంద్రనాథ దత్తాగారియింటిపై పోలీసులు దాడిచెడలిరి. ఎంగరాష్ట్ర జనపనార కార్మికసంఘము వారికార్యాలయమును కూడా వారు శోధించిరి. దత్తాగారి ఎరెట్టియను జరుగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

ఇట్టిప్రోలు నూర్స పకాశరావుగారు

బాపట్లలో ఆరెస్తుకాబడిరి.

త్రాగుడు, నిషావస్తువులు

ప్రజలకు వీనియెడల రోతకలిగించుటకై ప్రభుత్వ ప్రచారము నూతనోద్యోగస్థులనియామకము (స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, ఏప్రిల్ 30:—కల్లు, సారాయి వస్తువులయొక్కయు, నిషా వస్తువులయొక్కయు వాడుకయెడల ప్రజలకు రోతను కలిగించుటకై ప్రచారమును సలుపునివిత్తము ప్రభుత్వమువారు పోయిన సంవత్సరము నాలుగువత్సరములను మంజూరు చేయించియుండిరి. ఈ ప్రచారమును 1931 వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెల 28 తారీఖువరకు కొనసాగించుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరిని దెలియుచున్నది. అటుతరువాతసంగతి వచ్చేసంవత్సరము ఆయవ్యయ పట్టికను తయారుజేయు సందర్భమున నాలోచింపబడును. సివిల్ బడ్జెట్టు అంచనాలో మద్యపాననిషేధ ప్రచారమునకని ప్రత్యేకింపబడియున్న మొత్తమునుండియే శేడు యీ ప్రచారమునకుగు ఖర్చులు భరింపబడును.

నూతనోద్యోగములు

ఈ ప్రచారమునకు సంబంధించే 1924 సంవత్సరములో రద్దుపరుపబడిన యుద్యోగములు రెండు పునరుద్ధరింపబడినవి. ఇప్పుడు ఎక్స్యూకుడెఫ్టాల్టే కమిషనరు లిరువురు నియమింపబడుదురు. శేడు మన రాజధానిలో విగివిగా జరుగుచున్న దొంగతనపు సారావిక్రయమును ఆణిచివేసి, యామాలకముగా త్రాగుడును క్రించుటకు జరుగు ప్రచారములో తోడ్పడుట కనియే యీ యుద్యోగములు పునరుద్ధరింపబడుచున్నవిని దెలియుచున్నది. ఈయిరువురి యుద్యోగస్థులలో నొకరు యిదివరకే ఎక్స్యూకు శాఖలో పనిజేయుచున్న యుద్యోగస్థులనుండియు, రెండవనాగు ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు నుండియు నియమింపబడుదురు. ప్రస్తుతము ఎక్స్యూకు శాఖలో అట్టెంటు నూపరింపబడుటగా నున్న సీ. పీ. పీ. డ్వి. ల్ గారిని, సీ. కే. విజయరాఘవన్, బి. సి. ఎస్. గారిని యీ యుద్యోగములకు నియమింపవచ్చునని దెలియుచున్నది. (తెలంగాణ వార్త).

ఆంధ్ర రాష్ట్రము సత్యాగ్రహము

తుమ్మపూడి

ఇప్పటికి ఈయారినుండి తొమ్మిదిమంది చాలంటికి సత్యాగ్రహదళములో చేరి పని చేయుచున్నారు. ఇంకను చాలమంది చేరవలెనని ప్రయత్నించుచున్నారు. స్వస్థాయిత యిబ్బందిచేతను, అనేక ఇబ్బందులచేతను చాలామంది ఆగి ఉన్నారు.

ఈ ఊరిలో విదేశవస్త్ర దహనములు చేయబడుచున్నవి. ఇదివరలో జప్తియై పోయిన ఊరికి ఖద్దరున్న భయపడినవారందరు చాలామంది పడుకున్నాడు గుడ్డలు కట్టుచున్నారు. బెజవాడ, తెనాలి, గుంటూరు వగైరా చోట్ల ఖద్దరు లేనందున ఇబ్బందిపడుతున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

దేవరంపాడు (ఒకవిలేఖరి)

సత్యాగ్రహశిబిరము-అరెస్టులు

ఏప్రిల్, 28:—దేవరంపాడు సత్యాగ్రహ దళనాయకులైన శ్రీవత్సమాచార్యులు ముక్తేశ్వరప్రసాదరావుగారు, గౌనుజేగుగారు, కాతా చలపతిరావుగారు, మంత్రవాది వెంకటరత్నంగారు ను 27 వ తేదీన అరెస్టుచేసి చెరి ఒకసంవత్సరము కఠిన శిక్షవేసి అమృతప్రభునుండి ఆరాత్రి బండికి రాజమండ్రికి పంపివేసిరి.

గొల్లపూడి శివారామశాస్త్రిగారు, శరణు రామస్వామిచౌదరిగారు, మద్దిరంగయ్యగారు అమృతప్రభునుండి విడుదలయి వెళ్ళిపోయిరి. శివారామశాస్త్రిగారు అమృతప్రభునుండి ఉపన్యసింపిరి.

భీమవరం

మాభీమవర పట్టణములోని బట్టలవర్తకు లందరను, యిచ్చట గల నాయకులయొక్కయు, పీడర్లు, డాక్టర్ల యొక్కయు ప్రభోధముపై యాకోజు లగాయకు ఆరునెలలవరకున్న యే విధమైన విదేశీబట్టలని, నూలుగాని తెప్పించమని ప్రమాణపత్రముల ప్రాసించి పట్టణ ప్రదేశబట్టల ముఖ్యముగా ఖద్దరు నమ్మటకు అత్యుత్సాహముతోనుండిరి. వారు తాము యింతకుపూర్వము ఇచ్చిన ఆర్డరులను రద్దుపరచుచు తెలిగ్రామాలను, ఉత్తరముల ప్రాంతాని, బెజవాడ, పాలకొల్లు మొదలగు స్థలములకు వెళ్ళినవారి మనుష్యులకు విదేశీవస్త్రుల ఖరీదు చేయవద్దని చెల్లు ఉత్తరములను బంపిరి. యూరిలో ప్రభోధము మెండుగా నున్నది.

ఇక్కడగల వైద్యులు విదేశీయందులను సాధ్యమైనంత వరకు తగ్గించి స్వదేశీయవస్త్రాలను మందులనే పెట్టించి వాడుటకు తగు సేర్పాట్లు చేయుట కొకసంఘము నెలకొల్పిచలచిరిని వినుచున్నారము.

(ఒకవిలేఖరి)

వామనగుంటపాలెము

27 తేదీ ఆంధ్రరాష్ట్రములోపాటు మాగ్రామమునందు కూడ శ్రీ దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారిని తదితర నాయకుల నరెన్దుజేసినందులకై జాతీయ పతాకోత్సవముతో బాటు బహిరంగసభ గూడ జరుపబడెను. గ్రామముందున్న పెద్దలు పిన్నలు పంచములు కలిసి యిదివరకు సాపింపబడిన పతాకసమీపమునుండి జయధ్వజములతో జాతీయగీతములతో యూరంతయు నూరేసి రామమందిరముదగ్గర సమావేశమైరి.

అందు జమ్మలమడుక మాధవరామ శర్మగారు యిప్పుడు మనదేశ మెట్టిదియో దున్నదియో ఖద్దరు ధారణావశ్యతను గూర్చియు ఉత్సాహసత్యాగ్రహమును గూర్చియు విపులముగా సభించుచు శ్రీలలో సఖండత్యాగ్రహమును జూపుచున్న దుర్గా బాయమ్మగారి నభినందించుచు తమ యుపన్యాసమును ముగించిరి.

(తరువాత) కోగంటిరాఘవయ్య చౌదరి సైనికవ్యయ మెట్లుల చేయబడుచున్నదియు మన నెత్తిన యంటగట్టిన జాతీయ ఋణమును గూర్చియు చెప్పుచు గ్రామమండలమునందు శాంతి సైనికులుగా చేరవలెనని హెచ్చరించుచు విరమించిరి.

అక్కడనున్న జనులు యిక్కుమారు విదేశవస్త్రముల ధరింపమనియు అసంపాదనతో పన్నుల నిరాకరణమునకు సంసిద్ధులమని చెప్పిరి. శాంతి సైనికులుగా కేగిన గూడవల్లి వీరయ్య చౌదరిగారి నభినందించుచు అమితోత్సాహముతో సభ జయప్రథముగా దేశోద్ధారకుని సేవను యెక్కువగా కొనియాడుచు విరమింపబడెను. కొందరు యువకులు శాంతిసైన్యమున చేరుటకు సంసిద్ధులమని చెప్పిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

తెనాలి

29-4-30 గాంధీచౌక్లో మతుకుమర్తి లక్ష్మీనరసింహారావుగారియధ్యక్షతన దేశభక్త కొండవెంకటప్పయ్యగారి నిర్వంధమునుగురించి సభ సమావేశమయినది. శ్రీయంత కొల్లా కాశీ విశ్వనాథంగారు దేవరంపాడునుండి వచ్చి అచ్చటిపాతీసులనిరంకుశ్యమునంతయు వివరించిరి. ప్రేక్షకులు చాల ఉండేకపురి తులయిరి. నరసింహారావుగారు భారతదేశము పడవయిననున్నదా లేదా యనువిషయమునుగురించి ముచ్చటించిరి. సత్యాగ్రహానికి సభలో కొందరు బీదగృహస్థులు ధనమును సమర్పించిరి. వన్నపనేని రాఘవయ్యచౌదరిగారు సత్యాగ్రహానికి సమర్పించిన గడియారమును వేలమువేయగా వ్రాల ముఖలింగముగారు రు 32-0-0 లకు కొనిరి.

తెనాలికాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి,

కె. యస్. సింహా

అంగలూరు పతాక వందనోత్సవము

27తేదీ సాయంత్రము నాలుగుగంటలకురేగింపు జరిగినది. అనంతరము జాతీయపతాకముక్రింద సభజరిగెను. సభాధ్యక్షత గాంధీమహాత్ముని చిత్రపటము పెట్టించెను. కోటయ్య విశ్వనాథం మల్లయ్య శ్రీనివాసులుగార్లు పతాకవందనానంతరము, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారి యరెన్దునుగూర్చియు ప్రభుత్వమువారి చర్యలనుగూర్చియు లవణశాసనాతిక్రమముగూర్చియు మాటలాడిరి. రాత్రి యేడుగంటలకు సభ ముగిసెను.

శాంతిసైనికులు

అంగలూరునుండి, వారమకోజులక్రిందట గొట్టిపాటిశివాజీపురనేని హరిప్రసాదరావు బొప్పన వెంకటేశ్వర్లు దుగ్గిరాల అమర ప్రసాదరావుగార్లు బండరువెల్లి తూర్పుకృష్ణాజిల్లా శాంతిసైన్యములో చేరిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

ఎఱ్ఱపాలెం (నైజాము)

ఏప్రిల్ 29:—మా గ్రామములోనున్న మహబూబియా ఆంధ్ర భాషా నిలయము నకు ప్రతిరోజు మహాత్మునిచే ప్రారంభింపబడిన లవణసత్యాగ్రహ విషయములను తెలిసికొనుటకు తండ్రిపతండ్రులుగా ప్రజలు వచ్చుచున్నారు. ప్రేక్షకులు మహాత్మునిచే ప్రబోధింపబడిన ఖద్దరు ధారణమునకు గడంగినారు. జమ్మలాపురపు నారాయణరావుగారు ఖద్దరు భండారమును నెలకొల్పినయనని దీక్షతో పనిచేయుచున్నారు. ప్రతియింటిలో రాటములమీద నూలు తీయవలయునను తిలపుతో రాటములకు ఆర్డరు యిచ్చుచున్నారు. మద్యపాన నిర్మూలమునకు నైజాము యిలాకా గ్రామములలో మిటింగు చేయుటకు పీలులేని కారణమువలన ప్రచార రూపముగా ప్రభోధము చేయబడిన రాళ్ళధండి రామయ్యగారు జమ్మలాపురపు చంద్ర మాశీశ్వర శర్మగారు యనమదల లింగమూర్తిగారు హిందువుల తిరుప్రస తోట గోవిందుగారిని మహమ్మదీయులతోపున షేకలీసాయబుగారిని వెంట నిడుకొని ప్రతిగృహమునకును జని మద్యపానములో నంకు నష్టములను చెప్పుచు ప్రచారము చేయుచున్నారు ఈ రోజు మధ్యాహ్నముఃరకు (50) యాత్ర మంది త్రాగుడు మానెమని ప్రతిన జేసినారు. షేకలీసాయబు తోట గోవిందుగార్ల సహాయమున కోటికోజులలోనే జయము గాంచగలదని నమ్ముచున్నారు. రెండునెలల క్రితము మా గ్రామములో ఖద్దరుధరించు వారు ఏబదిమందియే యుండిరి. ఇప్పుడో వందలలోనికి వచ్చినది. పలపురకు ఖద్దరు దొరకక పలవరించుచున్నారు. అట్టి లోపమును జమ్మలాపురపు నారాయణరావుగారు కోటి దినములలోనే దూరము చేయగలరని నమ్ముచున్నాను.

(ఒక విలేఖరి)

ఒక రాజీనామా

మహారాజరాజశ్రీ గన్నవరం తాలూకా తహసీల్

దార్లవారి దివ్యసముఖమునకు

కేసరపల్లి అసిస్టు కర్ణం బొమ్మకంటి నాగేశ్వరరావు వ్రాసికొన్న రాజీనామా

పరాధీనమైయున్న భారత రాజ్యలక్ష్మిని సింహాసనా నీసురాలిగా జేయుట ప్రతిభారతీయునిక రవ్యమై యున్నది. కనుక మహాత్మునిపిలుపు ననుసరించి ప్రభుత్వసేవ జేయుట కన్న ఖద్దరు ధరించి దేశసేవ జేయుట పరమధర్మమని తెలిచినా అసిస్టుకర్ణంకు రాజీనామా నొసంగితిని.

దివ్యచిత్రమునకు తేవలెను

(సం) బొమ్మకంటి నాగేశ్వరరావు,

ది 28-4-1930

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, ఏప్రిల్ 28:—రోజు రోజుకు ప్రజలలో యుత్సాహము విరివియగుచున్నది. మొన్న 26-4-30 తేదీన 60 మంది శాంతిసైనికులు రాజమహేంద్రవరము నుంచి విచ్చేసిరి. వారిలో 10 మంది శ్రీయంతాడకలకు, మరునాడుదయనున (27-4-30) శ్రీయంత విక్రీన వెంకటరత్నంగారి ఆధిపత్యము క్రింద 100 ఎంది శాంతిసైనికులు రామచంద్రపురంనుంచి 9 గంటలకు కాకినాడకు త్రెయిసులోవచ్చిరి. కేసరవేలుప్రజలు వారి వాహనములకు రైలుస్టేషనుకు బోయిరి. శ్రీయంత ఉప్పులూరి గోపాలకృష్ణయ్యగారు (డిప్యూటీ) శ్రీ విక్రీన వెంకటరత్నంగారిని తప్పవూలా లంకృతులజేసి తోడ్కొనివచ్చిరి. స్టేషనునుంచి గొప్ప యుత్సాహము బయలుదేరి శాంతిశిబిరమునకు రెండుగంటలకుజేరిరి. ఉత్సవము సుమారు ఒకమైలుపొడవున గలది. ఇంతనుండిజనము ఉత్సవములో పాల్గొనిరిని చెప్పుటకు పీలులేదు యింకక జేసిన రాటకుండా అనేకచేలప్రజలుకలరు. యిటువంటియుత్సవము యిదివరలో నెన్నడు జరిగియుండలేదు. దీనికంతకు కారణం ప్రజలలో యుత్సాహము ప్రబలుటయే.

మధ్యాహ్నము తిరుగ 4 గంటలకు శాంతిసైనికులందరు ఉత్సాహములో బయలుదేరిరి. నగరముంతయు తిరిగి లుప్తమహాలు 6 గంటలకుచేరిరి. ఈలోపుగా పెద్దగాలి దుమారమువచ్చి కొద్దిగా వర్షముకూడ కురిసెను. అయినప్పటికి ప్రజలెవ్వరను వెనుకకు మరలక ఉత్సవమును సాగించిరి.

సాయంత్రము పురమండరమున 6 గంటలకు సభప్రారంభమయ్యెను. సభకు డాక్టరు ఎ. రామారావుగారు (రాజమహేంద్రవరం) అధ్యక్షతవహించిరి. సభకు సుమారు (ఎనిమిదివేలమంది) 8000 మంది ప్రజలు వచ్చిరి. బ్రహ్మాండమైన సభ జరిగింది. ఎప్పుడులేని చిత్రము ఈ రోజున యొకటి జరిగెను. సభ మొదలుపెట్టినపిమ్మట మునిసిపాలిటీవారి విద్యుద్దీపములు ఆర్పివేయబడినవి. తిరుగ సభ ముగిసినపిమ్మట విద్యుద్దీపములు వెలిగినవి. ఈ పనులన్నియు ప్రజలలో నుడేకము పుట్టించుచున్నది. సభలో శ్రీయంత గాడేపల్లి నూర్యనారాయణగారు, నాళం చినభీమరాజుగారు, రామచంద్రుని వెంకటప్పగారు, వేదాంతం కమలాదేవిగారు ఉపన్యసింపిరి. సభలో అనేకమంది ఉత్సాహియులను తయారుచేసి యిచ్చుచున్నారు. అనేకమంది అనేక కానుకలను, ద్రవ్యమును, తినబడి సాను (గిని) యిచ్చుచున్నారు. నిన్నటిసభలో ఒక కానుక (సంరస), 29 రూపాయలకు వేలాంపాడిరి. యింకను 1వైలె అండ్ కోప్రాఫ్ రూ 40 లను నాళం పట్టాభిరామయ్యగారు, రూ 15 లను ఈ విధముగా ద్రవ్యము సమర్పించిరి.

సభ 9 గంటలకు ముగిసెను. విదేశవస్త్ర దహనము రోజునూ జరుగుచున్నది.

ఖద్దరు హాకింగ్ బాసుగా జరుగుచున్నది. ఖాదీ కొట్టులో సరకంతయు ఖాళీయయ్యెను. ఒక పంచ కావలెనన్నను దొరకుటలేదు.

ప్రస్తుతము శిబిరములో 300 మంది శాంతి సైనికులు గలరు. ముందుచేయబోవు కార్యక్రమమునుగురించి నాయకులు ఆలోచించుచున్నారు.

లవణసత్యాగ్రహము

గుంటూరునుండి శాంతిసైనికులువచ్చి ఉప్పుచేయుట

నరసరావుపేట, 31:—నిన్న మధ్యాహ్నము 2గంటలబండిలో గంటూరునుండి ఆరుగురు శాంతిసైనికులు నేనానియగు ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారిచే ప్రేరితులై యిచ్చటికి వచ్చిరి. రైలుదిగగానే యాయూరిశాంతిసైనికులు నడింపల్లి దక్షిణామూర్తిగారును నిత్యవందం గారును కలుసుకొని స్వరాజ్యపతాకము తో ఊరిపీఠులగుండ్ల స్వరాజ్యగీతముల బాడుచు నేగిరి. కాని వెంట ఊరిలో వారెవరను కలుసుకొనలేదు. సాయంత్రము 5 గంటలకు యిదివరలోవలెనే పతనాల జనువద్ద ఉత్సాహయరజేయబడి విక్రయింపబడెను. పోలీసుఅధికారులును సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారును వచ్చియుండిరి. వావిలాల రామకృష్ణయ్య అను యువకుడు అత్యుత్సాహముతో, మాట్లాడెను. శాంతముగ జరిగెను. నేనాని లక్ష్మీనారాయణగారు ఆరుగురు సైనికులను పటికి బంపుచు యీఅరుగురిని బంధించునెడల యింకను దణుకుకొలిది పంచెదమని చెప్పినటుల చెలియుచున్నది.

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

అ ముర్యోదోషధ రత్నాకరము	8-0-0
చరక చికిత్సాస్థానము	(1) 6-0-0
ఆంధ్రభైషజ్య రత్నావళి.	2-0-0 భస్మప్రకాశి 1-0-0
డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.	